

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE
BİTKİ ADLARININ KARŞILAŞTIRILMASI
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Ramila TAKHİROVA

BURSA - 2022

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ BİLİM DALI

AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE

BİTKİ ADLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Ramila TAKHİROVA

Danışman:

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN

BURSA - 2022

ÖZET

Yazar adı soyadı	Ramila Takhirova
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim dalı	Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim dalı	Türk Dili
Tezin niteliği	Yüksek Lisans
Mezuniyet tarihi	06/07/2022
Tez danışmanı	Prof. Dr. Hatice Şahin

AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek lisans tezi dört bölümden oluşmaktadır. Tezin amacı, Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesindeki bitki adlarını yapı ve anlam bakımından karşılaştırarak benzerliklerinin veya farklılıklarının olup olmadığını tespit etmektir.

Çalışmanın birinci bölümünde bitki adı bilimi, bitki adları ve onlarla ilgili adlandırmalar, çalışmalar, güçlükler hakkında genel bilgilere yer verilmiştir.

İkinci bölümde Latince karşılıkları ile beraber iki dile ait olan sözlüklerden taranıp elde edilen verilerden bir tablo oluşturulmuştur. Ayrıca Azerbaycan Türkçesindeki bitki adları yapı bakımından sınıflandırılmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde fonetik, morfolojik ve semantik açıdan bitki adlarının değerlendirilmesi yer almıştır.

Son bölümde Latince karşılığı ile birlikte bitki adları sözlüğü verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Azerbaycan Türkçesi, Türkiye Türkçesi, bitki adları, karşılaştırma

ABSTRACT

Name & surname	Ramila Takhirova
University	Bursa Uludağ University
Institute	Institute of Social Sciences
Field	Turkish Language ve Literature
Subfield	Turkish Language
Degree awarded	Master
Date of degree awarded	06/07/2022
Supervisor	Prof. Dr. Hatice Şahin

COMPARISON OF PLANT NAMES IN AZERBAIJAN TURKISH AND TURKEY TURKISH

This study consists of four parts. The aim of the study is to determine whether there are similarities or differences by comparing plant names in Azerbaijan Turkish and Turkey Turkish in terms of structure and meaning.

In the first part of the study, general informations about difficulties and studies related to plants names and scientific names of plants are given.

In the second part of the study, a table was created from the data obtained by scanning the dictionaries belonging to the two languages together with their Latin equivalents. In addition, plant names in Azerbaijan Turkish are classified in terms of structure.

In the third part of the study, the evaluation of plant names in terms of phonetics, morphology and semantics in Azerbaijan Turkish and Turkey Turkish took place.

The dictionary of plant names with its Latin equivalent is given in the last part.

Keywords: Azerbaijan Turkish, Turkey Turkish, plant names, comparison

ÖN SÖZ

Bu araştırmada Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde kullanılan bitki adlarının derlenmesi, yapı ve anlam bakımından karşılaştırılması ve elde edilen verilerin üzerine bir sözlük hazırlanması hedeflenmiştir.

Bursa Uludağ Üniversitesi'nde okuma şansını veren Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı'na (YTB) teşekkür ederim. Ukrayna'da doğup büyümüme rağmen ana dilim olan Azerbaycan Türkçesi ile ilgili tez yazmak benim için büyük bir mutluluktur.

Tez konusunun belirlenmesinde yardımcı olan, tezin her bölümünün yazım sürecini titizlikle takip eden Tez danışmanıma Prof. Dr. Hatice ŞAHİN'e, Enstitüdeki işlemler ile ilgilenen Arş. Gör. Ebru KUYBU'ya minnettarlığımı sunarım. Ayrıca tez çerçevesinde bulguların bir kısmına erişilmesine yardımcı olan Bakü Devlet Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Qızılgül ABDULLAYEVA'ya teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans dönemim boyunca gösterdiği yardımları ve katkıları için Türk Dili ve Edebiyatı bölümü kıymetli hocalarına, değerli sınıf arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Başta canım ailem olmak üzere desteklerini esirgemeyen arkadaşlarıma teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Ramila TAKHİROVA

BURSA / 2022

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ÖN SÖZ	viii
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BİTKİ BİLİMİ, BİTKİ ADLARI, BİTKİ ADLARIYLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR, GELİŞMELER, GÜÇLÜKLER

1. BİTKİ BİLİMİ.....	4
1.1. BİTKİ ADLARI.....	5
1.1.1. Bitki Adlarıyla İlgili Çalışmalar	6
1.1.2. Bitki Adlandırma Yolları	12
1.1.3. Bitki Adlarıyla İlgili Güçlükler	14

İKİNCİ BÖLÜM

AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARI

1. AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARI..	16
--	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİTKİ ADLARININ FONETİK, MORFOLOJİK, SEMANTİK AÇIDAN KARŞILAŞTIRILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

1. AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ FONETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	60
1.1. ÜNLÜLERDE TESPİT EDİLEN FONETİK DEĞİŞİKLİKLER.....	60
1.1.1. Kalınlık – İncelik Uyumu.....	60
1.1.2. İncelik – Kalınlık Uyumu.....	61

1.1.3. Geniş Ünlülerin Daralması.....	61
1.1.4. Dar Ünlülerin Genişlemesi.....	62
1.1.5. Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması.....	62
1.1.6. Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi.....	63
1.1.7. Diğer Değişmeler.....	63
1.1.8. Ünlü Benzeşmesi.....	64
1.1.9. Ünlü Düşmesi.....	64
1.1.10. Ünlü Kaynaşması.....	65
1.1.11. Ünlü Türemesi.....	65
1.2. ÜNSÜZLERDE TESPİT EDİLEN FONETİK DEĞİŞİKLİKLER.....	65
1.2.1. Akıcılaşma.....	66
1.2.2. Dudaksıllaşma.....	66
1.2.3. Ötümlüleşme.....	66
1.2.4. Ötümsüzleşme.....	67
1.2.5. Sızıcılaşma.....	68
1.2.6. Ünsüz Benzeşmesi.....	69
1.2.7. Ünsüz Yumuşaması.....	69
1.2.8. Diğer Değişmeler.....	70
1.2.9. Ünsüz Düşmesi.....	71
1.2.10. Ünsüz Türemesi.....	72
1.2.11. İkizleşme.....	72
1.2.12. Göçüşme.....	73
1.2.13. Hece Düşmesi.....	73
2. AZERBAJYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ MORFOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	73
2.1. AZERBAJYCAN TÜRKÇESİNDEKİ YAPI BAKIMINDAN KULLANILAN BİTKİ ADLARI.....	73
2.1.1. Azerbaycan Türkçesindeki Basit Yapılı Bitki Adları.....	73
2.1.2. Azerbaycan Türkçesindeki Türemiş Yapılı Bitki Adları.....	79
2.1.2.1. İsimden İsim Yapan Ekler.....	79
2.1.2.2. Fiilden İsim Yapan Ekler.....	80
2.1.2.3. Fiilden Fiil Yapan Ekler.....	80

2.1.2.4. Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde Ortak Olan Ekler.....	80
2.1.3. Azerbaycan Türkçesindeki Birleşik Yapılı Bitki Adları.....	82
2.1.3.1. İsim Tamlaması Biçiminde Kurulan Bitki Adları.....	90
2.1.3.1.1. Belirtili isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adları.....	90
2.1.3.1.2. Belirtisiz isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adları.....	90
2.1.3.2. Sıfat Tamlaması Biçiminde Kurulan Bitki Adları.....	95
2.1.3.3. Sıfat-Fiil Grubu Biçiminde Kurulan Bitki Adları.....	97
2.1.3.3.1. -An sıfat-fiil ekiyle kurulan bitki adları.....	97
2.1.3.3.2. -Ar sıfat-fiil ekiyle kurulan bitki adları.....	98
2.1.3.4. Tekrarlama Biçiminde Kurulan Bitki Adları.....	98
2.1.3.5. Cümle Biçiminde Kurulan Bitki Adları.....	98
2.1.3.6. Birleşik Yapılı Familya Adları	98
2.1.3.6.1. Azerbaycan Türkçesinde +lAr ekiyle kurulan bitki familyaları.....	98
2.1.3.6.2. Azerbaycan Türkçesinde +kimilər ekiyle kurulan bitki familyaları.....	99
2.1.3.6.3. Türkiye Türkçesinde +giller ekiyle kurulan bitki familyaları.....	99
3. AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ SEMANTİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	100

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LATİNCE DİZİN

1. LATİNCE DİZİN.....	102
SONUÇ	131
KAYNAKLAR.....	133

KISALTMALAR

AB	Azərbaycanın Biomüxtəlifliyi
AAB	Azərbaycanın Ali Bitkiləri
ADİL	Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti
ADDL	Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğət
ARL	Azərbaycanca Rusca Lüğət
Az. T.	Azərbaycan Türkçəsi
BA	Bitkilerle Anadolu
BAHNB	Bitki Adları Haqqında Nə Bilirsiniz?
BAS	Bitki Adları Sözlüğü
BB	Bursa Bitkileri
bkz.	Bakınız
CFÖBİ	Câmi'ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri
DS	Derleme Sözlüğü
ƏYTBE	Ədviiyyat və Yabancı Tərəvəz Bitkilərinin Ensiklopediyası
XMBŞR	Bəzi Xəstəliklərin Müalicəsində Bitkilərin Şəfaverici Rolu
QKDDB	Naxçıvan Muxtar Respublikası Florasının "Qırmızı Kitabı"na Düşmüş Dərman Bitkiləri
Lat.	Latince
LMEBA	Lüğət-i Müşkilât-ı Eczâ'da Türkçe Bitki Adları
TBAS	Türkçe Bitki Adları Sözlüğü
TBS	Türkiye Bitkileri Sözlüğü
TMİB	Tercüme-i Müfredât-ı İbn-i Baytâr
Tr. T.	Türkiye Türkçesi
TS	Türkçe Sözlük
TTZB	Türkiye'nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri
YEYB	Yağlı və Efir Yağlı Bitkilər
Yun.	Yunanca

GİRİŞ

Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi birbirine en yakın Oğuz grubu lehçelerindendir. Güneybatı Türk Lehçeleri Grubunun kolu olan Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinin yayıldığı coğrafi bölge aynı olduğundan birçok ortak kelime bulunmaktadır; bunlardan bazıları zaman içerisinde anlam değiştirmiş, bazıları şekil ve anlamını korumuş ya da yabancı dillerin etkisinde kalmıştır.

Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesi, ağızları ile birlikte Eski Anadolu Türkçesine dayanan XVI.yüzyıldan sonra gelişmiş bir Oğuz lehçesidir (Korkmaz, 2013: 178). Muharrem Ergin, Azerbaycan Türkçesi ile ilgili şunu belirtilmektedir: “...Batı Türkçesinin esas yazı dili çizgisini teşkil eden Osmanlı yazı dili çizgisinin paralelinden dışarı çıkmamıştır. Azerî ve Osmanlı Türkçeleri, günümüze kadar hiç bir zaman iki ayrı yazı dili haline gelmemiş, daima aynı yazı dilinin iki ayrı dairedeki görünüşünü teşkil etmişlerdir” (Ergin, 1981: 8).

Azerbaycan dilinin uzun bir gelişim süreci olmuştur. 1920’lerin sonlarına dek Azerbaycan Türkçesinin yazımı Arap alfabesine dayanıyordu, sonra ise 1929’da Latin alfabesine geçiş sağlanmıştır. Ancak bu durumun Sovyetler Birliği tarafından reddedilmesi üzerine 1939 yılında Kiril alfabesi kullanılmaya başlanmıştır. Aynı olan fonemler, yani sesbirimler fonetik kurallara göre farklı alfabelerde farklı şekillerde temsil edilmeye başlamıştır. Bu da Türk dilleri arasındaki farklılıkları yapay olarak pekiştirmek amacıyla yapılmıştır. Sovyetler Birliği’nin dağılma süreci başladığında Azerbaycan halkının Latin alfabesine geçilmesi ilk taleplerinden biriydi. Böylelikle hem Türklük kimliği muhafaza edilebilmiş hem de Türk dilleri ile dil bakımından birlik oluşturulmuştur.

Ana Türkçe tarafından bilinen tüm bitki adları bir araya getirilirse bunların önceki coğrafi dağılımını dikkate alarak eski Türklerin yerleşim alanının bir zamanlar var olan sınırlarını belirlemek mümkündür. **Kamış** (Türkiye Türkçesi) – **qamış** (Azerbaycan Türkçesi) – **қамыс** (Kazak Türkçesi) - **qemiş** (Özbek Türkçesi) – **qamış** (Kırım Tatar Türkçesi) – **qomuş** (Uygur Türkçesi) bitki adlarının örneğinde fonetik açıdan az çok farklılıklarıyla günümüzde Türkçenin yayılma bölgesi çizilmiş olabilir.

Bitki adları sadece belirli botanik özellikleri içermez. Bitki adları her dilin sözlüğünde özel bir katman oluşturmakla birlikte insanların ekonomik ve kültürel faaliyetleri, bitki dünyası hakkındaki görüşleri, günlük gözlemleri, eski gelenekleri ve inançlarını yansıtmaktadır. İnsanların bitki dünyası ile sürekli temas halinde olması bitkilerin isimlendirilmesinde doğrudan etkili olmuştur. Zengin bir doğaya, flora ve hayata sahip olan Azerbaycan ve Türkiye en eski yerleşim yerlerinden biri olarak ve elverişli coğrafi konumu nedeniyle her zaman tüccarların ve gezginlerin uğrak yeri olmuştur. İlaçların ve tıbbın bazı hastalıklar karşısında etkili olmadığı bir dönemde, merhem olarak kullanılmaya başlayan bitkiler zamana karşı başarıyla direnmiş ve halen insanlar tarafından kullanılmaktadır. Aynı zamanda bu bitkilerden bazıları insanlar için besin kaynağıdır. Yani bu bitkiler tüm doğada olduğu gibi insan hayatında da çok önemli bir rol oynamaktadır. Elbette sayısız türünün isimlerini ifade etmek için dilin geniş bir kelime hazinesine sahip olması da gereklidir.

Oğuz Türklerinin Anadolu ve çevresinde yerleşmeden önceki zamanlara ait belgelerin günümüzde pek bulunmuyor, bundan dolayı da kullandıkları bitki adlarını XIII. yy. öncesine ait eserlerle belgelemek zordur. Bu sebeple Divanü Lûgati't-Türk tek kaynak niteliğindedir (Gümüştam, 2015: 28).

En eski sözlüklerinden biri olan Divanü Lûgati't-Türk'te bitkilerin hangi lehçelerde yer aldığı açıklanmaktadır. Bu eserde yer alan *ayrık, armut, arpa, kabak, kamış, karakan, karamuk, söğüt, üzüm* vb. bitkilerin yanı sıra, bunlardan Türkiye Türkçesinde kullanılmayan bazılarının Türk ağızlarında ve hatta Türk lehçelerinde görüldüğüne dair görüşler mevcuttur. Ayrıca bu lehçelerde köprü rolünü bu adlar üstlenerek Türk halkları arasında kolaylıkla iletişimin sağlanmasında yardımcı olmaktadır (Şahin, 2016: 781-782).

Botanik terminolojisinin incelenmesi dilbilimcilerin her zaman dikkatini çekmiştir. Bu kelime grubunun çalışmalarına duyulan ilgi; isimlerin kökenini, farklı dillerdeki dağılımını, isimlerin kelime oluşum yapısını, anlamsal temelini ve etimolojisini araştırma gereksinimi ile açıklanmaktadır. Bu da **araştırmanın güncelliğini** ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Materyali

Tezin konusu, Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde bitki adlarının taranması, bu adların yapı ve anlam açısından incelenmesi ve elden edilen verilerden bir

bitki adları sözlüğünün hazırlanmasıdır. Araştırmanın amacı, Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde bitki adlarını yapı ve anlam bakımından karşılaştırarak benzerliklerinin veya farklılıklarının olup olmadığını tespit etmektir. Böylece kıyaslanacak olan dillerde bulunan bitki adlarının dilsel özellikleri hakkında geniş bir fikir verilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın materyali, her iki dile ait sözlüklerdir. Azerbaycan Türkçesine ait olan bitki adlarının çoğu “*Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti*”, “*Azərbaycanca-Rusca Lüğət*”, “*Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğəti*”, Türkiye Türkçesindeki ise Turhan Baytop’un “*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*” ve “*Türkiye’nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri*”, internet sayfasında bulunan “*Güncel Türkçe Sözlük*” ve “*Derleme Sözlüğü*”nden derlenmiştir.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada inceleme, betimleme, örnekleme, tezin konusu ile ilgili literatür taraması gibi yöntemlere başvurulmuştur. Yukarıda adı geçen sözlüklerden taranıp elde edilen bitki adları yapı ve anlam bakımından sınıflarına göre tasnif edilmiştir. Tablo halinde oluşturulmuş kelimeler sırayla Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde bitki adı ve Latince karşılığı maddelere göre ayrılmıştır. Son bölümde Latinceye göre alfabetik sırayla bitki adlarının sözlüğü dizilmiştir. Araştırmada esas olarak iki nokta işaretleriyle Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesindeki bitki adları arasında farklılıklar gösterilmiştir.

Doğru Latince karşılığı tespit edilmediği takdirde çalışmanın tutarsızlığına yol açar. Bu yüzden internet sayfalarındaki görselleri göz önünde bulundurarak *Azərbaycanın Biomüxtəlifliyi* adlı internet sayfasından yararlanarak uygun Latince karşılıkları tespit edilmeye çalışılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

BİTKİ ADI BİLİMİ, BİTKİ ADLARI, BİTKİ ADLARIYLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR, GELİŞMELER, GÜÇLÜKLER

1. BİTKİ ADI BİLİMİ

Ferdinand de Saussure'ün “*Genel Dilbilim Dersleri*” adlı kitabının yayınlamasıyla dilbilimin bambaşka bir boyuta geçmesi sonucunda ilgi duyulan bu alanın bir kolu olan Yunancadan gelen ‘ad verme sanatı’ Türkiye Türkçesine *adbilim*, Azerbaycan Türkçesine ise *onomastika* olarak geçmiştir. Dilbilim ve adbilimin arasındaki ilişki bütün parça olarak tanımlanır. Dilbilim yaygın olarak gelişmiş bir bilim olarak yöntemleriyle adbilim malzemesini inceler.

İbrahim Şahin “*Adbilim*” kitabında bu alanla ilgili kayda değer incelemelerini yapmıştır. Çalışmada adbiliminin tanımı ve sınırları tanımlanmış, adbilimde kullanılan yöntemler verilmiş, Türk adbiliminin sorunları üzerinde durulmuş, bu konudaki terimler örneklerle açıklanmıştır. Adbilim, “anemonim (rüzgaradı), antroponim (kişiadı), astronim (yıldızadı), dokümantonim (belgeadı), ergonim (örgütadı), etnonim (kökadı), fitonim (bitkiadı), hrematonim (eseradı), hrononim (zamanadı), kozmonim (uzayadı), mitonim (mitadı), poreyonim (araçadı), pragmatonim (ürünadı), planetonim (gökadı), toponim (yeradı), urbonim (kentlikadı), zoonim (hayvanadı) gibi 17 kollara ayrılmıştır” (Şahin, 2021: 8).

Mehmet Hengirmen'in “*Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*”nde adbilime “adları, kavram-sözcük ilişkisine dayanarak inceleyen, adların verilmiş yollarını, nedenlerini, adların kaynağını, kökeni araştıran bilim dalı” denir (Hengirmen, 2009: 9-10). Diğer tanımlamaya göre: “Adbilim (onomastics) özel adların kökenini ve tarihsel gelişimini inceleyen daldır” (İmer, Kocaman, Özsoy, 2011: 14). Doğan Aksan, sadece yöntem açısından farklı görünen adbilimin anlambilim ve sözcükbilim ile benzerliğiyle beraber bu bilim dalının geniş ve dar anlamda kullanıldığı konusunda durur. Dar anlamda kullanılan adbilim yer, coğrafya, kişi adları gibi özel adları ele alırken geniş anlamdaki adbilim ise kelimelerin kavramlarıyla olan ilişkisini incelemektedir (Aksan, 2003: 32). Böylece, bitki adlarının Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesine nasıl aktarıldığı,

nasıl bir anlatım biçimi aldığı ve bu anlatımda hangi faktörlerin etken olduğu genel adbilim yorumlamaktadır. Bitki adı bilimi ise özel adbilimin kapsamına girer.

Azerbaycan dil bilgisinde adbilimin gelişimi Afad Qurbanov'un adıyla bağlıdır. "Azərbaycan onomalogiyasının əsasları" adlı kitabında *onomastika* terimiyle özel adların tümünün, bununla ilgilenen dilbilim bölümünün ise *onomologiya* olarak adlandırılmasını daha uygun bulmuştur (Qurbanov, 2019: 15). Onomastika, ayrıntılı bir şekilde araştırılması gerektiren modern dilbilimin bir dalıdır. Azerbaycan dil bilgisinde onomastiğin farklı alanlarından bazı gramer kitaplarında, monograflarda detaylıca açıklanmasına rağmen, dilde onomastiğin çözülmemiş teorik konuları vardır. Dilbilimde *onomastika* kelimesi; 1) dilde mevcut olan tüm özel isimler; 2) dil biliminin özel adlarının incelenmesi gibi iki anlamıyla açıklanmıştır (Mikayılova, 2008: 3).

Adbilimin önemli bir katmanını oluşturan bitki adı bilimi diğer adıyla *fitonimi* en eski tematik kelime grubudur ve insanoğlunun etrafındaki dünya hakkında izlenimlerini içerir. Botanik kelime hazinesi bilim adamları tarafından defalarca dilbilimsel araştırmaların konusu olmuştur.

1.1. BİTKİ ADLARI

"Diller söz varlığını geliştirme, yeni kavramlara ve yabancı kelimelere yerli karşılıklar bulma konusunda çeşitli yollar geliştirir" (Şahin, 2006: 125). Bu sebeple bir terimin birçok karşılıkları ortaya çıkmış durumundadır.

Dilbilimde *fitonim* terimi birçok dilbilimci tarafından tüm bitkilerin terminolojik adı olarak kabul edilir. Ancak bununla birlikte *floronim*, *fitomorfizm* ve *fitoterim* kavramları da yaygınlaşmıştır. Sözcükler birbirleriyle benzer olduğu kadar anlam bakımından da farklılık gösterir. *Fitonim* (Yun. *phyton* 'bitki' ve *onoma* 'ad') *floronim* (Lat. *flos* 'çiçek' ve Yun. *onoma* 'ad') terimininden daha genel bir anlam ifade eder (Aleshina, 2009: 35). İnsan özelliklerinin çiçeklere ve mantarlara aktarılmasına *fitomorfizm* denir. *Fitoterimler* uluslararası, yani Latince adlarıyla oluşan bitkileri temsil eder. Bir bitkinin dilde yalnızca bir fitoterimi olabilir, ancak fitonimlerinin sayısı sınırlı değildir. Örneğin, Azerbaycan Türkçesinde *melissa* ve Türkiye Türkçesinde *melisa* fitoterimlerine bir tane *Melissa officinalis* Latince karşılığı gelir. Bundan başka bu

bitkinin Azerbaycan Türkçesinde – *ariotu, bədrənc, limonotu, əngəbu*, Türkiye Türkçesinde – *arı otu, limon otu, melisa otu, oğul otu* gibi fitonimleri mevcuttur.

İbrahim Şahin, “*Filoloji ve Botanik Alanlarının Kavşağında Yerel Fitonimler (Bitkiadları) Meselesi*” adlı çalışmasında bütün ağaç, ot, çalı, mantar ve çiçekleri kapsayan *fitonimler* ve onları inceleyen dalına *fitonimi* terimiyle izah edildiğini öne sürmüştür. Botanikçilere göre ve konuşma dilinde otsu bitkileri izahlayan *bitki adı* terimi olarak kabul edilmişken fitonimi alanına girmesi için fitonimlere *bitki adı* denmesine ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca araştırmacı *bitkiadı* teriminin bitişik yazılmasının taraftarı olmuştur (Şahin, 2016: 780-781).

Adbilim literatüründe *at şabalıdı, maral fındığı* örneğinde iki kelimedenden oluşan birleşik bitki adlarına *fitonimik birleşme* de denmektedir (Abasova, 2018: 200). Diğer yandan, Rus dilbilimci O. Rubtsova “*Farklı yapıda olan dillerinin şifalı bitki isimleri*” adlı doktora tezinde şifalı bitkiler için *farmakofitonim* (Yun. *pahramakon* - ilaç, zehir) kavramının kullanmasını teklif etmiştir (Ergenekon, Bölükbaşı, Bölükbaşı, 2019: 6). “*Dîvânü Lugâti't-Türk*” adlı eserde ot sözcüğü ‘bitki, ilaç, zehir’ anlamına gelmektedir. Böylece *farmakofitonim* terimi sadece tıbbi ve zehirli bitkileri kapsadığından kullanım için uygun değildir.

Azerbaycan Türkçesi dil bilgisinde bitki adları fitonimler, botanik terimleri, adlandırma sözcükleri olarak da geçmektedir. Bununla birlikte, onların hangi terimlerle ve nasıl adlandırıldığına bakılmaksızın temelde aynı nesneyi isimlendirmeye hizmet ederler.

Esas terim olarak bitki adları sözcük öbeğinin seçilmesinin uygun olduğunu kanaatindeyiz. Bu terim ağaçlar, çalılar, mantarlar, yosunlar, tahıllar, sebzeler, meyveler ve süs bitkilerinin isimlerini ve cinslerini, türlerini, çeşitlerini kapsamaktadır.

1.1.1. Bitki Adlarıyla İlgili Çalışmalar

Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesi bitki adları ile ilgili birçok çalışmaya imza atılmıştır.

Yuliia Normanskaya'nın “*Bitki örtüsü. Ağaçlar ve çalılar. Bitkiler Sözlüğüne Göre Türklerin İlk Anavatanının Coğrafi Konumu*” (“*Rastitel'nyy Mir. Derev'ya i Kustarniki. Geograficheskaya Lokalizatsiya Prarodiny Tyurok Po Dannym Floristicheskoy Leksiki*”)

konulu çalışması sadece bitki örtüsüne, ağaçlara, çalılara adanmamıştır, aynı zamanda Türklerin yaşadığı coğrafi konumunu da yansıttığı için çok ilginçtir.

Oruc İbadlı ve Aliyə Zərgərli'nin "*Bitki Adları Haqqında Nə Bilirsiniz?*" adlı kitabında bitkiler hem Latin hem Rus dilinde karşılıklarıyla dizilmiştir. Kitapta farklı bölgelerden uzun yıllar boyunca Kafkasya'ya yapılan seferler, o bölgelerde yaşayanlara yapılan anketler, çok sayıda literatürün incelenmesi sonucunda bitki isimleri üzerinde elde edilen kapsamlı materyaller verilmiştir.

İkram Qasımov ve Zümrüd Qasımovanın "*Bəzi Bitki Adlarının Etnolinqvistik Xüsusiyyətləri*" çalışmasında Azərbaycan dilindeki bazı bitki adlarının isimlendirme sırasında insan yaşamındaki rolleri üzerinde analiz yapılmıştır.

Elnurə Hüseynova'nın "*Azərbaycan və Türk Dillərinin Dialektlərində Flora Leksikası ilə Bağlı Frazoloji Vahidlərin İşlənmə Xüsusiyyətləri*" isimli çalışmasında Türkiye Türkçesi ve Azərbaycan Türkçesi örneğinde ağızlarda ve yazı dilinde kullanılan bitki adları kıyaslanmıştır.

Sebine Abid'in "*Azərbaycan Ağızlarında Kullanılan Yabani Bitki Adlarının Anlamsal ve Morfolojik İncelenməsi*" adlı makalesinde Azərbaycan Türkçesi Ağızları Sözlüğü'nden derlenen 295 yabancı bitki adının yapı ve anlam bakımından incelenmesi yapılmıştır.

Engin Gökçür'ün "*Azərbaycan Bitki Adları Sözlüğü*"nde Türkiye Türkçesi, Azərbaycan Türkçesi, Latince ve Rusçada tespit edilen karşılıklarıyla birlikte 5980 tane bitki verilmiştir.

Nübar Abasova "*Heyvan Komponentli Fitonimlərin Tematik Məna Qrupları*", "*Azərbaycan Dilinin Hayvan Adlarıyla Oluşan Birləşik Bitki Adları*" ("*Zoonimicheskiye Komponenty v Mnogosostavnykh Fitonimakh Azerbaydzhanskogo Yazyka*"), "*Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğət'ində Heyvan Komponentli Fitonimlər*" çalışmalarında hayvan adlarıyla kurulan bitki adları ağaç adları, çalı adları ve ot odlarına göre ayırıp, çiçek ve ot kelimeleriyle oluşturulan Azərbaycan Ağızları Sözlüğünden derlenen hayvan adlarından yararlanan bitki adları üzerinde durmuştur. "*Metafora Linqvokulturoloji Vasitə Kimi*" çalışmasında bitki adları hayvan adı + organ adı yapısında olanlar ve hayvan adı + bitki adı yapısında olanlar olarak iki grup olarak ayrılmıştır.

Aygül Kadimova'nın "*Azerbaycan ve Rus Dillerinde Fitonimlerin Anlamsal Sınıflandırılması*" ("*Semanticheskaya Klassifikatsiya Fitonimov v Azerbaydzhanskom i Russkom Yazykakh*") makalesinde Rus ve Azerbaycan dillerinin sözcüksel ve anlamsal özelliklere göre bitki adları sınıflandırılmıştır.

Zehra Cankan'ın "*Dîvânu Lugâtî't-Türk'ten Nahçıvan Ağzına Bitki Adları*" çalışmasında Dîvanu Lugâtî't-Türk'te geçen günümüze kadar Azerbaycan Türkçesinin Nahçıvan ağzında bulunan bitki adları ele alınmıştır.

Zülfıye Agayeva "*Et-Tuhfetü'z-Zekiyye Fi'l-Lugâti't-Türkiyye ve Azerbaycan Türkçesinde Ortak Kullanılan Bitki Adları Üzerine*" adlı makalesinde Kıpçak Türkçesiyle yazılmış bu eserde geçen ortak bitki adlarını Azerbaycan Türkçesiyle karşılaştırmıştır.

İbrahim Şahin'in "*Filoloji ve Botanik Alanlarının Kavşağında Yerel Fitonimler (Bitkiadları) Meselesi*" konulu araştırması fitonim (bitkiadı) ve fitonimi (bitkiadbilim) terimlerinin tanımlama ve netleştirilme konusunda oldukça önemlidir.

Hatice Şahin'in "*Câmi'ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri*"nde Farsçadan Türkçeye tercüme edilmiş olan bu eserden derlenen bitki adları değişik biçimlerde, çoğu bitkilerin kökenleri ve Latince isimlere göre dizin verilmiştir.

Mihrican Çolak'ın "*Türkiye Türkçesinde Gıda Adlarıyla Kurulan Bitkiadları*"nda, gıda adlarıyla oluşturulan bitki adları üzerinde durulmuştur. Bu kelimeler yapı bakımından incelenmiş ve bunun üzerine gıda adıyla oluşturulan bitki adları sözlüğü hazırlanmıştır.

Şeyma Borazan'ın "*Derleme Sözlüğü ile Tarama Sözlüğü'ndeki Bitki Adlarının Karşılaştırılması*" çalışmasında iki sözlükte yer alan bitki adları taranmış ve birbirleriyle karşılaştırılmıştır.

Mehmet Solmaz ve İlhan Uçar'ın "*Türkiye Türkçesinde Organ Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları*"nda çeşitli eserlerden ve bu konuda yazılmış bazı makalelerden organ adlarıyla kurulan bitki adları ele alınmıştır.

İlhan Uçar'ın "*Türkiye Türkçesinde Hayvan Adlarından Türetilmiş Bitki Adları*" makalesinde 595 adet bitkinin Latince adı, kökeni ve kaynağı belirtilmiştir.

Gürkan Gümüşatam'ın "*Risâle-İ Mu'alece 'ye Göre XVI. Yüzyıl Türkçesinde Tıbbi Bitki Adları*"nda, bitki adarını tek kelimeden oluşan bitki adları, belirtisiz isim tamlaması kuruluşunda bitki adları ve sıfat tamlaması kuruluşunda bitki adları olarak ayırıp bunlardan Arapça, Farsça, Yunanca kökenli bitki adları incelenmiş ve kelimelerin Türkiye Türkçesi ve Latince karşılıkları gösterilmiştir.

Zafer Önler'in "*XIV.-XV. Yüzyıl Tıp Metinlerinde Türkçe Bitki Adları*"nda Anadolu sahasında yazılmış olan Edviye-i Müfrede, Hazâ'inü's-Saâ'dât, Mücerrebname, Müntahab-ı Şifâ, Yedigâr-ı İbn-i Şerif tıp metinlerde adı geçen bitki adlarının Latince karşılıklarıyla kökenleri verilmiştir.

Kürşat Efe "*Tarihî Türk Lehçelerinde Alıntı Bitki İsimleri*"nde Köktürkçe döneminden başlayarak Osmanlı Türkçesine kadar yazılmış eserlerden bitki adları incelemiştir.

Semra Canan Yıldız "*Eski Anadolu Türkçesi ile Yazılmış Tıp Eserleri ve Bu Eserler Üzerine Yapılan Çalışmalar*"da Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait 37 tane tıp metni incelemiştir.

Muharrem Özden "*Türkçenin İlk Sözlüğünde Kullanılan Bitki Adlarının Günümüz Anadolu Ağızlarındaki İzdüşümleri*" Dîvânü Lügâti't-Türk'te yer alan günümüz Anadolu ağzlarındaki kullanılan bitki adlarının 63'ü tespit edilmiştir.

Turhan Baytop'un "*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*" birçok araştırmalara kaynaklık eden, Türkiye'de bulunan 4.000 kadar bitki türünü kapsayan sözlüktür. Eserde, bilimsel karşılıklarıyla beraber çoğu bitkiler hakkında verilen bilgilerle yazı dilinde ve Türkiye ağzlarında kullanılan bitkiler saptanmıştır. "*Türkiye'nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri*" kitabı Türkiye'de bulunan bütün tıbbi ve zehirli bitkileri içerir. Diğer "*Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi*" adlı kitabında 650 kadar tıbbi bitkilerin dizini, tanınması, üzerinde yapılan araştırmalar verilmiştir.

Botanik adlarının günümüzde modern tıp alanında yer almaması ağırlıklı olarak biyoloji konularıyla ilgilidir. Bu bağlamda tıp yazmaları, biyoloji ve tıp tarihi ile dil tarihi araştırmalarını içeren metinlerdir. Anadolu'da yetişen bitki adlarının derlenmesi, sınıflandırılması ve adlandırılması açısından daha yapılacak çok iş olduğu düşünüldüğünde, tarihi metinlerin, özellikle de tıp metinlerinin incelenmesi ihtiyacı doğal

olarak oluşmuştur. Tıbbi el yazmaları, hastalıkların sebepleri, şifa teknikleri içereren tıp metinleridir. Metinlerin giriş kısımlarına bakılırsa bu eserler insanları iyileştirmeye yöneliktir. Ayrıca bu metinlerde çok sayıda organ, hastalık ve bitki adlarına yer verilir (Şahin, 2008: 8).

Paki Küçüker ve Yasemin Yıldız'ın "*Tercüme-i Müfredât-ı İbn-i Baytar'daki (1b-150a) Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme*", "*Tercüme-i Müfredât-ı İbn-i Baytar'daki (150b-295a) Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme (II)*", "*Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb'daki Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme*" başlıklı makalelerde taranan eserlerden belirtilen kökenleri ve Türkiye Türkçesiyle birlikte Latince karşılıkları ile madde başı bitki adları verilmiştir.

Paki Küçüker'in "*Lügat-i Mükilât-ı Eczâ'da Türkçe Bitki Adları*"nda, 17. yüzyılda yazılan bu tıp sözlüğünden bitki adları taranmış ve Türkçe karşılıkları verilmiştir.

Aslı Aytaç'ın "*Kitâb-ı Ma'cûn Adlı Tıp Metninde Geçen Botanik ve Tıp Terimleri*" çalışmasında Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini taşıyan tıp ve botanik terimleri ele alınmıştır.

H. Ahmet Kırkkılıç'ın "*Lehçetü'l-Lügat'te Tıbbi İsimler I, II, III*" çalışmasında Lehçetü'l-Lügat'inde adı geçen tıp ile ilgili bitki, hayvan, taş veya çeşitli maddeler yer almıştır.

Yasemin Yıldız'ın "*Bitkilerin Adlandırılmasında Benzetmenin Rolü*"nde 24 eserin taramasından elde edilen ve benzetme nedeniyle kurulan verileri toplayan çalışma ürünüdür.

Orhan Sevgi ve Ünal Akkemik'in "*Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler) Adlı Eserin Bilgi Kaynağı ve Terim Yaklaşımı Üzerine Bir Değerlendirme*" çalışması adı geçen eserde bazı odunsu bitkiler hakkında incelenmesi gerektiren hususlar, yanlış ve düzensiz adlandırmaları ele alan bir araştırmadır.

M. Fatih Alkayış'ın "*Türkiye Türkçe'sinde Bitki Adları*" konulu doktora tezinde kapsamlı bir şekilde bitki adlarının biçim ve anlam bakımından tasnif edilmiştir.

Yeliz Alkaya'nın "*Derleme Sözlüğündeki Bitki Adları*" yüksek lisans tezinde alfabe ve cilt sayısına göre 1466 tane bitki derlenmiştir.

Özlem Bayrak'ın "*Tarihî Türk Lehçelerinde Bitki İsimleri*" isimli tezi Türk dilinin bütün tarihî dönemlerdeki bitki adlarının dizinin oluşturulması bitkilerin hangi dönemlerde ve hangi şekillerde ortaya çıktığını gösterilmesi için yazılmıştır.

Yasemin Yıldız'ın "*Türkçe Bitki Adlarının Anlam Bilimi Açısından İncelenmesi*" doktora tezinde 13.500 bitki adı dil, yapı ve kavram açısından tasnif edilmiştir. Eş anlamlı, çok anlamlı, zıt anlamlı, eş sesli bitkilerin konusu ele alınmıştır.

Ainura Kemel Kyzy'ın "*Manas Destanı'nda Geçen Bitki Adları*" yüksek lisans tezinde Kırgızların "Manas" destanında 64 bitki tespit edilmiştir.

Çiğdem Karacaoğlan'ın "*Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde Yer Alan Bitki Adları*" isimli çalışmasında 309 bitki arasında yer, kaynağın sayfası, kullanma sebebini belirten indeks verilmiştir.

Ravza Kaygusuz'un "*Osmanlı Türkçesi döneminde yazılmış sözlüklerde bitki adları*" adlı yüksek lisans tezinde, "Kâmus-ı Türkî", "Lügat-ı Nâcî", "Müntahabât-ı Lügât-ı Osmâniyye" ve "Lehçe-i Osmâni" sözlüklerinden taranan kelimeler tür, yer, anlam ve yapıya göre sınıflandırılmıştır.

Gizem Filiz "*Kitab-ı Dede Korkut'ta Hayvan ve Bitki Adları*", Dede Korkut Kitabı'nda örneklendirilerek ismi geçen 23 bitki hakkında detaylı bir şekilde bilgi vermiştir.

Sultan Şenödeyici'in "*Azerbaycan Türkçesinde Bitki Adlandırmalarında Metaforlar: Dilbilimsel ve Göstergibilimsel Bir Analiz*" çalışmasında "Azerbaycan Bitkileri Bilgi Merkezi" adlı internet sitesinden taranan bitki adları metaforik bakımından, metofo ile isimlendirme ilişkisi incelenmiştir.

Ayşegül Şahin'in "*Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesindeki Bitki Adlarının Yapı ve Anlam Bakımından Karşılaştırılması*" adlı tezi Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesindeki bitki adlarını yapı ve anlam bakımından karşılaştırarak ortak yönlerinin veya farklılıklarının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yazılan çalışmadır.

Ortak çalışmalarından biri olan Meryem Arslan tarafından hazırlanan "*Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi'nin Meyve Adları Yönünden Karşılaştırılması*"

makalesinde fonetik ve morfolojik özellikleri bakımından iki dilde yer alan meyve adları incelenmiştir.

1.1.2. Bitki Adlandırma Yolları

Azerbaycan dilinde, Türk dili de dahil olmak üzere bitkileri adlandırırken insanların günlük gözlemi ve bitkilerin rengi, tadı, kokusu, şekli, işlevi ve diğer özellikleri önemli bir rol oynamıştır.

Bitkileri adlandırma biçimleri insanların dünyayı nasıl algıladıkları hakkında önemli bilgiler sağladığı kadar aynı zamanda farklı toplumlar arasındaki ilişkilere de ışık tutuyor. Örneğin bir kaktüs türü denilen *qaynanadili* "*kaynanadili*" fitonimi, dilin bir iletişim aracı olarak kullanıldığı toplumda kayınvalideye yönelik tutumu yansıtmaktadır. *Xanıməli* "*hanımeli*" adlı bitki ise dil taşıyıcılarının kadınlara karşı tutumunu gösterir. Aynı şekilde farklı dillerden gelen fitonimler de toplumlar arasındaki kültürel alışverişin açık kanıtıdır (Babayeva, 2019: 150-151).

Benzetme ve anlam aktarımı yoluyla çoğu birleşik sözcükler kurulmuştur. Anlam aktarımı, başka deyişle metaphor, biçim ya da özellik açısından bir kavram için kendisiyle benzerlik gösteren diğer kavramdan faydalanma hadisesidir. Bu birleşik kelimelerin oluşması için bir araya getirilen sözcükler ya anlamca değişir ya da birleşir. Bitki adları da böyle oluşmuştur. Bu birleşik kelimeler biçim veya özellikler açısından hayvan ve insan organları ile benzerlik gösterilerek hem birleşir hem anlamca tamamen değişir. Bunlardan çiçek türleri; *aslanağzı*, *aslankuyruğu*, *ayı kulağı*, *geyikdili*, *horozibiği*... (Korkmaz, 2007: 271).

Birçok bitki herhangi bir nesne veya hayvanın şeklini alır, hayvanların organlarına benzediği için de adlandırılır. Örneğin, şekilce kuzu kulağına benzeyen bitkiye *quzuqulağı* "*kuzu kulağı*", kedi kuyruğuna benzeyene ise *pişikquyruğu* "*kedikuyruğu*" denir. Aynı biçimde *itburnu* veya *kuşburnu* bitkileri adlandırılır. Çalının yanı ('böyrü') dikenlerle dolu olduğu için şekline göre *böyürtkən* "*böğürtlen*" ismini almıştır (Qasimov, Qasimova, 2015: 290).

Bitkileri isimlendirirken kullanım noktasına da dikkat edilmiştir. *Keçisöyüdü* "*keçi söğüdü*" söğüt türünün bitkisi olup bu tür adlandırmada keçi kısmı - bitkinin kullanımını karakterize eder. Bahsi geçen bitkinin yaprakları keçiler için iyi bir yem olarak kabul

edilir ve keçiler tarafından iyi yenir. Bu nedenle ağaca *keçisöyüdü* “*keçi söğüdü*” denir. Bilimsel adı *Dracaena draco* olan *əjdahaağacı* “*ejderha kanı ağacı*” Sokotra adasında yetişir. Vücudu hasar gördüğünde sızan kırmızı kanı ağaçtan akan kana benzetildiği için ejderha tanımı verilmiştir. *Mamontağacı* “*mamut ağacı*” adlı bitkinin ismi ya mamut dişlerini anımsatan asılı ve yüksek eğimli dağların varlığından ya da çok iri görünümünden kaynaklanır (Abasova, 2018: 200-201). İnsanların bazı bitkilerde kanama, yaraları hızla iyileştirme yeteneği gözlemlediklerinden ve yaşamda bu bitkinin sık sık kullandıklarından dolayı ona *kəsikotu* adını verilmiştir. Halk arasında *danaqıran* “*danakıran*” bilinen bitki ilkbaharda henüz karlar erimediği için çiçeklerin rengi uzaktan dikkat çekmektedir. Böyle soğuk havalarda danalar dışarıda otladıklarında ilk karşılaştıkları bitki olduğu için çiçekleri ve yaprakları yerler. Bu sebeple bu tür adlandırma ortaya çıkmıştır. *İtboğan* bitkiyi yiyen hayvanlar nefes almakta güçlük çekerler ve şiddetli boğulma yaşarlar.

Bitkinin morfolojik özelliğine (*tikanlı ot* “*dikenli ot*”, *tikanyarpaq* “*dikenli yaprak*”), bitkinin kokusuna (*kokar ağaç*, *kokulu ardıç*), çiçeğin açma ve kokusunun yoğunlaştığı vaktine (*gecəbənovşəsi* “*gece menekşesi*”), tadına (*acı badam* “*acı badem*”, *şirinkök* “*tatlı kök*”) bakılarak bitki adları ortaya çıkmıştır. Tat özelliğine ek olarak acı bir tada sahip olan *istiöt* “*biber*” sıcaklık verdiği için bu ismi almıştır. Buraya ilaveten bitkinin rengine göre de ad verilir. Renklerle oluşan *qara tut* “*karadut*” meyve adları kullandığı gibi, *qızılşöyüd* “*kızıl söğüt*” ağaç adları ve *sarı yonca* “*sarı yonca*” gibi çiçek adları mevcuttur.

Trabzon hurması Trabzon’da yetiştiği bölgeye göre, *daşxınası* “*taş kınası*”, *dağşamı* “*dağ çamı*”, *dənizotu* “*deniz otu*” gibi bitkiler ortama göre, *firəngüzümü* “*Frenk üzümü*”, *ərəbotu* “*Arap otu*” milletlerin adına göre isimlendirilmiştir.

Bilindiği üzere ağızlarda kullanılan bazı kelimelere edebî dilde de rastlamak mümkündür. Ancak bu tür bitki adları anlam bakımından aynı olmayıp sadece ses benzerliği özelliğini taşır.

Azerbaycan Türkçesi ağızlarında bitkilerin farklı biçimlerde adlandırırken Türkiye Türkçesinde fonetik değişikliklerle kelimeler karşımıza çıkar. Azerbaycan Türkçesinde olan *buğda* bitkisi Culfa’da *ağdən*, Naxçıvan’da *dəvədişi*, Şahbuzda *gülüsor*, Zakatala’da *güngənə*’dir. Türkiye Türkçesinin ağızlarında *buğday* kelimesi ise Trabzon’da *bağda*,

Bolu’da *byday*, Tekirdağ’da *bydey*, Eskişehir’de *buldey*, Sivas’a bağlı Divriği ilçesinde *buğda* şekillerde kullanılmaktadır. Ağzılarda edebî dil ile benzerlik gösteren kelimelerden biri *sünbül* bitkisidir. Bakü ağzında sünbül anlamında *dənnəmə*, Kazah ağzında *biş-bişi* sünbül benzeri bir ot anlamında kullanılır. Türkiye Türkçesinde *sünbül* kelimesi n~m ünsüz değişimi ile sünbül şeklindedir. Diyarbakır ağzındaki sünbül bitkisi Azerbaycan edebî dilindeki gibi aynı biçimde aynı kavramı ifade eder. Ayrıca sünbül İstanbul’un Sarıyer ilçesinde argo anlamını taşır (Hüseynova, 2021: 556-557).

1.1.3. Bitki Adlarıyla İlgili Güçlükler

Bitki isimleri bütün sözlüklerde, bitki kitaplarında Latinceye göre adlandırılmıştır. Lakin uzmanların Latin dilinde bitkilerin farklı isimlendirilmesi zorluk yaratmıştır. Örneğin, *sarmaşık* bitkisinin Latincesi, “*Güncel Türkçe Sözlüğü*”nde *Hedera helix*, Turhan Baytopun “*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*”nde *Tamus communis L. subsp. cretica* olarak geçmektedir. Diğer örnekte, “*Güncel Türkçe Sözlüğü*”nde *Silyum marianum*, “*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*”nde *Alhagi pseudalhagi*, “*Bursa Bitkileri*” adlı kitabında *Carduus olympicus* gibi *deve diken*i bitkisinin Latince karşılıkları bulunmaktadır.

“Bir isim, bölgelere göre, değişik bitki türlerine verildiği gibi, aynı türe değişik bölgelerde değişik isimlerin verildiğine sık sık rastanmaktadır...*Hyoscyamus niger* türüne, bölgelere göre Banotu, Gavurhaşhaşı veya Dağdağan ismi verilmektedir” (Baytop, 1984: 75).

“*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*”nde *mayasıl otu* aynı zamanda *boz ot* (Lat. *Marrubium vulgare*), *kantaron* (Lat. *Hypericum perforatum*), *yer çamı* (Lat. *Ajuğa chamaepitys*) ve *yüksük otu* (Lat. *Digitalis purpurea*) adlı bitkilerinin eş anlamlısıdır. Bu da haliyle ilk baştan bitki adlarının karşılaştırılmasında hangi Latince karşılığının esas alınması gerektirecek konusunda güçlük çıkarmıştır.

Azerbaycan Türkçesinde çiçek hem ‘gül’ hem ‘çiçek’ olduğu için bitkilerin karşılaştırmasında da güçlük yaratmaktadır. Şöyle ki, derleme sonucunda *qargülü* bitkiyi *kar çiçeği* olarak düşünüp hata yapmamıza neden olmuştur. Çünkü Latince ve bitkilerle verilen tanımlamalara göre *qargülünün* karşılığı *kardelen* olup *qarçiçəyi* ise Türkiye Türkçesinde *kar çiçeğidir*.

Diğer yandan, Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesindeki fonetik farklılıklardan doğan yanlışlıkların çıkması söz konusudur. Örnek olarak, Lenkeran ağzında kullanılan tereye benzeyen *pəllik*, Türkiye Türkçesindeki *pelik* ise palamutun eş anlamlısıdır.

Bir bitkinin ağızlardaki iki ya da üç söyleniş şeklinden hangisinin esas alınması gerektiği tartışılabilir. *Celtis* Latincesi olan ağacın “*Güncel Türkçe Sözlüğü*”ndeki *dardağan* “*Derleme Sözlüğü*”ndeki *dağdağan* kelimeler esas alınmıştır. Turhan Baytop ise kitabında *çitlenbik*, ağız örneklerinde hem *dardağan* hem de *dağdağan* biçimlerini kullanmıştır. Familyalarda temsil edilen cins, tür adlarında tesadüfi kullanım söz konusudur. *Orchidaceae* familyasına *salep* bitkisi bazı cinslerine dahil edilip bazılarının ise dahil edilmemiştir. Böylelikle, bitki isimlendirmeleri değişik kaynaklarda birçok farklı özelliklerden yola çıkılarak ele alındığı için bir araya getirildiği zaman düzenli bir toplu tertip etmek pek de mümkün olmayabilir (Özmen, 2010: 507).

İKİNCİ BÖLÜM

AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARI

Bu bölümde *Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde yazılışı ve anlamı aynı olan bitki adları* adlı grubunda yazı ve anlam bakımından aynı olan bitki adları tespit edilip alfabetik sıraya göre verilir. Bununla birlikte, Azerbaycan Türkçesinde *adaçayı - ada çayı, ayıfındığı - ayı fındığı* gibi örneklerde kelimeler bitişik yazılırken Türkiye Türkçesindeki kelimelerin ayrı olarak yazıldığı görülmüştür. Azerbaycan Türkçesinde kalın ve ince *k* sesinin ayrıldığı, *k : q* ayrımı yapıldığı, Türkiye Türkçesi her ikisi için aynı işaretin kullanıldığından bahsedilen ses değişikliği söz konusu olmamıştır. Bu sebeple *qoz - koz, poruq - poruk, uşqun – uşkun* gibi örnekler bu grupta yer alır. *Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde yazılışı farklı ama anlamı aynı olan bitki adları* isimli grubu iki alt başlığa ayrılır. Türkiye Türkçesinden farklı olarak Azerbaycan alfabesinde *ə, q, x* sesinin bulunması nedeniyle bu harfleri kapsayan kelimeler *Fonetik değişikliklere uğramış ama anlamı aynı olan bitki adları* adlı gruba dahil edilmiştir. Özel adların yanına eklenen ot (*itöldürən - it öldüren ot, qaraçörəkotu - kara çörek*), çiçek (*sünbülçiçək - sümbül*) ve ağaç (*mazı ağacı - mazı*) gibi sözcükler bitkinin yapısal özelliğine işaret etmektedir. Bu sebeple bu tür örnekler anlamca farklılık göstermemektedir. Diğer bitki adları *Yazılışı farklı ama anlamı aynı olan bitki adları* isimli bölümünün kapsamına girer. Son olarak zaman içerisinde anlam bakımından farklılıklara uğrayıp aynı olan adlar *Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde yazılışı aynı ama anlamı farklı olan bitki adları* bölümünde yer alır.

Sıra	Azerbaycan Türkçesi	Türkiye Türkçesi	Latince Karşılığı
1.Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde Yazılışı ve Anlamı Aynı Olan Bitki Adları			
1.	adaçayı	ada çayı	Salvia officinalis
2.	ağyonca	ağ yonca	Trifolium repens
3.	albalı	albalı, vişne	Cerasus vulgaris
4.	ananas	ananas	Ananas sativus

5.	andız	andız	Juniperus drupacea
6.	anemon	anemon	Anemone
7.	arıotu	arı otu	Melissa officinalis
8.	arpa	arpa	Hordeum vulgare
9.	atgötü	atgötü	Polygonum aviculare
10.	atquyruğu	atkuyruğu	Equisetum
11.	ayıfındığı	ayı fındığı	Styrax officinalis
12.	ayısoğanı	ayı soğanı, ada soğanı	Urginea maritima
13.	ayrıqotu	ayrık otu	Elymus repens
14.	bağayarpağı	bağa yaprağı	Plantago
15.	baldırğan	baldırğan, baldırgan	Heracleum trachyloma
16.	baldırıqara	baldırıkara	Asplenium adiantum-nigrum
17.	banda	banda	Pyrus elaeagnifolia
18.	başlıot	başlı ot	
19.	bat-bat	batbat, ban otu	Hyoscyamus niger
20.	bitotu	bit otu, mevzek otu	Delphinium staphisagria
21.	bodurotu	bodur otu	Marsdenia erecta
22.	bulaqotu	bulak otu	Veronica
23.	burunotu	burun otu	Nicotiana rustica
24.	cacıq	cacık	Chaerophyllum angelicifolium
25.	canavarotu	canavar otu	Orobanche caryophyllacea
26.	çay	çay	Thea chinensis
27.	çayır	çayır otu	Phleum pratense

28.	çayotu	çay otu	Sideritis libanotica
29.	çil	çil	
30.	çiriş	çiriş	Eremurus speclabilis
31.	çirişotu	çiriş otu	Asphodelus
32.	dağdağan	dağdağan	Celtis
33.	danaayağı	danaayağı	Arum
34.	danaburnu	danaburnu, aslanağzı çiçeği	Antirrhinum majus
35.	darı	darı	Panicum
36.	fındıq	fındık	Corylus avellana
37.	fıstıq	fıstık	Pistacia
38.	gülnar	gülnar	
39.	ilanbaşı	ilan başı	Dracocephalum
40.	itburnu	itburnu, yabani gül	Rosa canina
41.	itsarımsağı	itsarımsağı	
42.	itsoğanı	itsoğanı, itsarımsağı	Allium scorodoprasum
43.	itüzümü	it üzümü	Solanum nigrum
44.	kakao	kakao	Theobroma cacao
45.	kanaryaotu	kanarya otu	Senecio
46.	kiriş	kiriş	Eremurus speclabilis
47.	qabaq	kabak	Cucurbita
48.	qamış	kamış	Phragmites australis
49.	qanqal	kangal	Carduus hamulosus
50.	qarabaş	karabaş	Lavandula stoechas
51.	qarabaşaq	karabaşak	Fagopyrum

52.	qarabaşlı	karabaşlı	
53.	qarabaşotu	karabaş otu	Lavandula stoechhas
54.	qaraca	karaca ot	Helleborus niger
55.	qaraot	kara ot	Origanum
56.	qarayonca	kara yonca	Medicago sativa
57.	qarmıyarıq	karmıyarıkotu	Plantago psyllium
58.	qasıqotu	kasık otu	Herniaria hirsuta
59.	qatırquyruğu	katırkuyruğu	Equisetum
60.	qayışqıran	kayışkıran	Ononis spinosa
61.	qaymaqotu	kaymak otu	Opopanax hispidus
62.	qaytaran	kaytaran	Thalictrum minus
63.	qazanqarası	kazankarası	
64.	qazanqulpu	kazankulpu	Cirsium ciliatum
65.	qazayağı	kazayağı	Falcaria vulgaris
66.	qırmızı turp	kırmızı turp	Raphanus sativus var. radicola
67.	qızılboya	kızıl boya	Rubia tinctorum
68.	qızılca	kızılca	
69.	qızılciq	kızılciq	Cornus mas
70.	qızılsarmaşiq	kızıl sarmaşık, bostanbozan	Cuscuta
71.	qoyungözü	koyungözü	Bellis perennis
72.	qoyunqıran	koyunqıran	Hypericum
73.	qoyunotu	koyun otu	Agrimonia eupatoria
74.	qoz	koz	Juglans regia

75.	quşburnu	kuşburnu	Rosa canina
76.	quşdili	kuş dili, biberiye	Rosmarinus officinalis
77.	quşqonmaz	kuşkonmaz	Asparagus officinalis
78.	quşüzümü	kuş üzümü, it üzümü	Solanum
79.	quzudili	kuzudili	
80.	quzuqulağı	kuzukulağı	Rumex acetosella
81.	quzuotu	kuzu otu	Reseda
82.	quzu pıtrağı	kuzu pıtrağı, koyun otu	Agrimonia eupatoria
83.	lilpar	lilpar	Caltha palustris
84.	limon	limon	Citrus limon
85.	limonotu	limon otu	Melissa officinalis
86.	maş	maş	Phaseolus aureus
87.	mayaotu	maya otu, şerbetçi otu	Humulus lupulus
88.	mazı ağacı	mazı	Thuja
89.	nar	nar	Punica granatum
90.	nar ağacı	nar ağacı	Punica granatum
91.	nargülü	nar gülü	
92.	öküzgözü	öküzgözü	Arnica
93.	pazı	pazı	Beta vulgaris varicla
94.	pıtraq	pıtrak	Xanthium
95.	reyhan	reyhan, fesleğen	Ocimum basilicum
96.	sabunağacı	sabun ağacı	Sapindus
97.	sabunotu	sabun otu	Saponaria officinalis
98.	salmanca	salmanca	

99.	sarıkök	sarıkök, zerdeçal	Curcuma longa
100.	sarımsaq	sarımsak	Allivum sativum
101.	sarımsaqotu	sarımsak otu	Alliaria petioiata
102.	sarı yonca	sarı yonca	Medicago lupulina
103.	sarmaşiq	sarmaşık	Hedera helix
104.	sığırquyuğu	sığırkuyruğu	Verbascum
105.	soğan	soğan	Allium cepa
106.	soya	soya	Glycine max
107.	sugülü	su gülü, nilüfer	Nymphaea
108.	suqabağı	su kabağı	Lagenaria siceraria
109.	suqamışı	su kamışı	Typha
110.	sumağ	sumak	Rhus coriaria
111.	suyoncası	su yoncası	Menyanthes trifoliata
112.	şamama	şamama	
113.	şehduran	şehduran, aslanpençesi	Alchemilla
114.	tatula	tatula	Datura stramonium
115.	topalağ	topalak, karatopalak	Cyperus
116.	turp	turp	Raphanus sativus
117.	tütün	tütün	Nicotiana tabacum
118.	unluca	unluca	Atriplex nitens
119.	uşqun	uşkun	Rheum rhaponticum
120.	üzüm	üzüm	Vitis vinifera
121.	yağlıca	yağlıca	

122.	yalanqoz	yalankoz	Pterocarya
123.	yemlik	yemlik	Tragoporon
124.	yersarmaşığı	yer sarmaşığı	Cleome
125.	yonca	yonca	Trifolium
126.	yosun	yosun	Algae
127.	yulaf	yulaf	Avena sativa
128.	zoğal	zoğal, kızılıcık	Cornus mas
2.Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde Yazılışı Farklı Ama Anlamı Aynı Olan Bitki Adları			
2.1.Fonetik Değişikliklere Uğramış Ama Anlamı Aynı Olan Bitki Adları			
129.	abnos	abanoz	Diospyros ebenum
130.	acı badam	acı badem	Amygdalus amara
131.	acıbiyan	acı meyan	Sophora
132.	acıqarpız	acı karpuz	Citrullus colocynthis
133.	acıqıçı	acıgıçı, hindiba	Cichorium
134.	acıqovuq	acı kavuk	Taraxacum
135.	acıqovun	acı kavun, eşek hiyarı	Ecballium elaterium
136.	acıtərə	acı tere	Cardonine amara
137.	acıyovşan	acı yavşan, pelin otu	Artemisia absinthium
138.	adi ardıc	adi ardıç	Juniperus communis
139.	ağamiri	akmeri	
140.	ağcabaş	akçabaş	Anthemis austriaca
141.	ağcaqovaq	akçakavak, akkavak	Populus alba
142.	ağdən	akdene	
143.	ağəsmə	ak asma	Clematis

144.	ağ gül	ak gül, beyaz gül	
145.	ağ xardal	akhardal	Sinapis alba
146.	ağqanad	akkanat	
147.	ağqovaq	akkavak	Populus alba
148.	ağlarot	aklar ot	Lythrum salicaria
149.	ağ pıtraq	akbıtrak	
150.	ağsöyüd	aksögüt	Salix alba
151.	ağtikan	akdiken	Rhamnus cathartica
152.	ağ tut	akdut	Morus alba
153.	ağ üzüm	ak üzüm	
154.	ağ zanbaq	akzambak	Lilium candidum
155.	akasiya	akasya	Acacia
156.	aqava	agav	Agave
157.	alacəhrə	ala cehri	Rhamnus
158.	alaqanqal	ala kangal, gengel	Silybum marianum
159.	alça	alıç	Crataegus
160.	alma	elma	Pirus malus
161.	Anadolu südotu	Anadolu sütotu	Polygala anatolica
162.	ardıc	ardıç	Juniperus
163.	armud	armut	Pirus communis
164.	asqırıqotu	aksırık otu, kündüs	Gypsophila struthium
165.	astra	aster	Aster
166.	atdol	atol	

167.	atəvəliyi	at eveligi	Rumex patientia
168.	ayıbaldirğanı	ayı baldıranı	Lecokia cretica
169.	ayıpəncəsi	ayıpençesi	Acanthus dioscoridis
170.	azad	azat	Zelkova
171.	babasilotu	mayasıl otu	
172.	badam	badem	Amygdalus communis
173.	badımcən	patlıcan	Solanum melongena
174.	badbadı	batbat, ban otu	Hyoscyamus niger
175.	balqabaq	bal kabağı	Cucurbita moschata
176.	bambuk	bambu	Bambusa vulgaris
177.	bamiyə	bamya	Hibiscus esculentus
178.	baobab	baobap	Adansonia digitata
179.	barmaqotu	parmak otu	
180.	batat	badat	Ipomoea batatas
181.	beqoniya	begonya	Begonia
182.	belladon	belladonna	Atropa belladonna
183.	berqamot	bergamot	Citrus bergamia
184.	bəng otu	bengilik otu	Hyoscyamus niger
185.	bənövşə	menekşe	Viola
186.	bıtraq	pıtrak	Xanthium
187.	bibər	biber	Piper
188.	bildirçinbıdı	bıldırçınbudu	
189.	birəçiçəyi	bira çiçəği, şərbətçi otu	Humulus lupulus
190.	birəotu	pire otu	Tanacetum coccineum

191.	birinc	pirinç	Oryza
192.	biyan	meyan	Glycyrrhiza
193.	bocca	boçça	Amygdalus communis
194.	boğazçiçəyi	boğaz çiçəgi	Matricaria chamomilla
195.	boyaq	boya	
196.	boyana	moyana, rezene	Foeniculum
197.	bozalğan	bozlağan	Helichrysum stoechas
198.	böyürtkən	bögürtlen	Rubus fruticosus
199.	buğda	buğday	Triticum
200.	buzovburnu	buzağıburnu	
201.	cacix	cacık	Chaerophyllum angelicifolium
202.	cancul	cancur	
203.	cəviz	ceviz	Juglans regia
204.	cincar	cincar	
205.	ciyərotu	ciğər otu	Marchantia polymorpha
206.	cövüz	ceviz	Juglans regia
207.	çağala	çağla	Amygdalus communis
208.	çaqqalarmıdı	çakal armudu	Pyrus elaeagnifolia
209.	çaqqalboğan	çakalboğan	Daucus broteri
210.	çaşır	çağşır, çaksır otu	Ferulago
211.	çəltik	çeltik	Oryza sativa
212.	çəmən	çemen	Cuminum cyminum
213.	çəmənotu	çemen otu	Trigonella faenum graecum

214.	çətənə	çetene, kenevir otu	Cannabis sativa
215.	çinar	çınar	Platanus orientalis
216.	çiyələk	çilek	Fragaria xananassa
217.	çobandüdüyü	çobandüdüğü	Asarum europaeum
218.	çobaniynəsi	çobaniğnesi	Geranium
219.	çobansüzgəci	çobansüzgeci	Galium
220.	çoğan	çöven	Gypsophila
221.	çovdar	çavdar	Secale cereale
222.	çörəkotu	çörek otu	Nigella damascena
223.	çuğundur	çükündür, pancar	Beta vulgaris
224.	çüyütotu	çivit otu	Isalis tinctoria
225.	dağsaqqızı	dağ sakızı	Scorzonera sublanata
226.	damarlı üskükotu	damarlı yüskükotu	Digitalis nervosa
227.	darçın	tarçın	Cinnamomum
228.	daşarmudu	taşarmudu	Pyrus communis
229.	daşbadam	taş bademi	Amygdalus graeca
230.	daşxınası	taş kınası	Lawsonia inermis
231.	dağşamı	dağ çamı	Pinus mugo
232.	dəfnə	defne	Laurus nobilis
233.	dəligilas	delikiraz	Cerasus padus
234.	dəmirotu	demir otu, ayrık otu	Elymus repens
235.	dəmirtikan	demir dikenli	Tribulus terrestris
236.	dənizotu	deniz otu	Cichorium maritimum
237.	dəvədabanı	devetabanı	Tussilago farfara

238.	dəvədişi	devediş	
239.	dəvəqulağı	deve kulağı	Limonium meyeri
240.	dəvəgözü	devegözü	
241.	dəvəotu	deve otu	Corispermum
242.	dənizsoğanı	deniz soğanı, ada soğanı	Urginea maritima
243.	dəvətikanı	deve diken	Alhagi pseudalhagi
244.	dilqanadan	dilkanatan	Galium
245.	doqquzdon	dokuzdonlu, hanımeli	Lonicera
246.	dombalan	domalan	Tuber melanosporum
247.	donuzayağı	domuzayağı	Dactylis glomerata
248.	donuzquyruğu	domuzkuyruğu	Peucedanum
249.	donuzotu	domuz otu	Polygonum aviculare
250.	dovşanalması	tavşan elması	Cotoneaster integerrimus
251.	dovşandodaq	tavşandudağı	
252.	dovşanotu	tavşancıl otu	Heracleum
253.	dovşantopuğu	tavşantopuğu	Orchis italica
254.	döngəl	döngel	Mespilus germanica
255.	eşşəkqanqalı	eşək kangalı	Cirsium arvense
256.	eşşəyotu	eşək otu	
257.	eşşəkturpu	eşəkturpu	Raphanus raphanistrum
258.	evkalipt	okaliptüs	Eucalyptus
259.	əqrəbotu	akrep otu	Heliotropium arborsecens
260.	əməköməci	ebe gümec	Malva sylvestris

261.	əncir	incir	Ficus carica
262.	ənginar	enginar	Cynara scolymus
263.	ənlik	enlik	Alkanna tinctoria
264.	ərəbotu	Arap otu	Arabis
265.	ərkəvan	erguvan	Cercis siliquastrum
266.	əvəlik	evelik, labada	Rumex
267.	əvənkövənci	evem kömenci, ebe gümeçi	Malva sylvestris
268.	əzgil	ezgil, muşmula	Mespilus germanica
269.	əzvay	azvay, sarısabır	Aloe
270.	firəngüzümü	Frenk üzümü	Ribes rubrum
271.	gecəbənövşəsi	gece menekşesi	Hesperis matronalis
272.	gəlinbarmağı	gelinparmağı	Sempervivum armenum
273.	gəlinboğan	gelinboğan	Mespilus germanica
274.	gənəgərçək	genegerçək	Ricinus
275.	gəvən	geven	Astragalus
276.	gəvil	gevil	
277.	gilas	kiraz	Cerasus avium
278.	göbələk	göbelek, mantar	Fungi
279.	göy bibər	göybiber, yeşilbiber	
280.	göyəm	güvem, erik	Prunus
281.	göyərçinotu	güvercin otu	Verbana officinalis
282.	gözotu	gözlükotu	Euphrasia pectinata
283.	gülbəsar	gülbəsar	
284.	güləbrişim	gülibrişim	Albizia julibrissin

285.	gülxətmi	gülhatmi	Alcea rosea
286.	gülül	külür, mürdümük	Hyrus sativus
287.	günəbaxan	günebakan	Helianthus annuus
288.	heyva	ayva	Cydonia vulgaris
289.	Hələb şamı	Halep çamı	Pinus halepensis
290.	həlməl	həlmel	Zygophyllum
291.	həsilotu	hasır otu	Typha
292.	həvəcüvə	havacıva	Alkanna tinctoria
293.	hulu	hülü	
294.	hinddarısı	Hint darısı	Sorghum vulgare
295.	xanıməli	hanımeli	Lonicera
296.	xardal	hardal	Brassica nigra
297.	xaşxaş	haşhaş	Papaver
298.	xatınbarmağı	hatunparmağı	
299.	xəncərçiçək	hançer çiçeği	Tropeolum
300.	xəndəkotu	hendek	Symphytum officinalis
301.	xınaçiçəyi	kınaçiçeği	Balsamina hortensis
302.	xırnik	hırnik	Diospyros lotus
303.	xiyar	hıyar	Cucumis sativus
304.	xoruzgülü	horoz gülü, keklikgözü	Adonis
305.	xoruzbibiqi	horoz ibiği	Amaranthus
306.	xurma	hurma	Diospyros
307.	xrizantem	krizantem, kasımpatı	Chrysanthemum

308.	ilandili	yilandili	Ophioglossum
309.	ilanotu	yılan otu	Aristolochia hirta
310.	ilanyastığı	yıllanyastığı	Arum
311.	ilangülü	yılan gülü	
312.	ilanüzümü	yılan üzümü	
313.	inciçiçəyi	inci çiçəği	Convallaria majalis
314.	inəkəmcəyi	inek emceği	
315.	inəkotu	inek otu	
316.	innab	hünnap	Ziziphys jujuba
317.	ispanaq	ıspanak	Spinacia oleracea
318.	istiot	isot	Piper
319.	itxiyarı	it hıyarı, eşək hıyarı	Ecballium elaterium
320.	itöldürən	it öldüren ot	
321.	iydə	iğde	Elaeagnus angustifolia
322.	jasmin	yasemin	Jasminum officinale
323.	jenşen	ginseng	Panax ginseng
324.	kafur ağacı	kâfur ağacı	Cinnamonum camphora
325.	kağız ağacı	kağıt ağacı	Broussonetia papyrifera
326.	kahı	kahu, marul	Lactuca
327.	kaktus	kaktüs	Cactus
328.	kameliya	kamelya	Camellia japonica
329.	keçibuynuzu	keçiboynuzu	Ceratonia siliqua
330.	keçiməncəyi	keçi emceği	
331.	keçiməməsi	keçimemesi	

332.	keçisədəfi	keçisedəfi	Galega officinalis
333.	keçisöyüdü	keçi söğüdü	Salix caprea
334.	keşniş	kişniş	Coriandrum
335.	kəkotu	kek otu, kekik	Thymus
336.	kəklikotu	keklik otu	Thymus
337.	kəkrə	kekre	Acroptilon repens
338.	kələm	kelem, lahana	Brassica oleracea
339.	kənaf	kenevir	Cannabis sativa
340.	kəndir	kendir, kenevir	Cannabis sativa
341.	kəngər	kenger	Cynara cardunculus
342.	kərəviz	kereviz	Apium graveolens
343.	kəstanə	kestane	Castanea sativa
344.	kətan	keten	Linum usitatissimum
345.	kibrə	kibre	
346.	kirpibaş	kirpibaşı	Echinops microcephalus
347.	kök-saqqız	kök sakızı	Taraxacum kok-saghyz
348.	köpəkdili	köpəkdili, pisiktetiği	Cynoglossum
349.	küknar	köknar	Abies
350.	küncüt	küncü, susam	Sesamum indicum
351.	küpəçiçəyi	küpe çiçəği	Fuchsia
352.	küsdüm	küstüm	
353.	küsdümotu	küstüm otu	Mimosa pudica
354.	qantəpər	kantepen	Cephalaria

355.	qarabibər	karabiber	Piper nigrum
356.	qarabuğda	karabuğday	Fagopyrum
357.	qaracadarı	karaca darısı	Panicum milliaceum
358.	qaraçörəkotu	kara çörək, çörək otu	Nigella sativa
359.	qara tut	karadut	Morus nigra
360.	qarağac	karaağac	Ulmus
361.	qarahəllə	kara helile	
362.	qaraqovaq	kara kavak	Populus nigra
363.	qaramıx	karamıh, karamuk	Berberis crataegina
364.	qarapürən	kara piren	
365.	qaratikan	kara diken	Paliurus spina-christi
366.	qarçiçəyi	kar çiçəği	Leuconium
367.	qardaşqanı	kardeşkanı ağacı	Draceane draco
368.	qarğaayağı	kargaayağı	Coronopus Procumbens
369.	qarğabükən	kargabükən	Stryhnos nuxvomice
370.	qarğagözü	kargagözü	
371.	qarğasabunu	kargasabunu	Saponaria officinalis
372.	qarğasoğanı	karga soğanı	Gladiolus
373.	qarğı	kargı	Arundo donax
374.	qarğıdalı	karğıdalı, mısır	Zea mays
375.	qarpız	karpuz	Citrullus vulgaris
376.	qatırdırnağı	katırtırnağı	Spartium junceum
377.	qaysı	kayısı	Prunus armeniaca
378.	qəhvə	kahve	Coffea arabica

379.	qəlbotu	kalp otu	
380.	qərənfil	karanfil	Dianthus caryophyllus
381.	qıçı	gıçı	
382.	qılincotu	kılıç otu	
383.	qımı	kımı	Chaerophyllum bulbosum
384.	qındırğa	kındıra	Typha domingensis
385.	qırxbuğum	kırkboğum	Equisetum
386.	qırmızı bibər	kırmızıbiber	Capsicum annuum
387.	qızılağac	kızılağac	Alnus
388.	qızılsöyüd	kızıl söğüt	Salix laevigata
389.	qıyaq	kıyak	
390.	qovaq	kavak	Populus
391.	qovun	kavun	Cucumis melo
392.	qreypfrut	greyfurt	Citrus decumana
393.	ququçiçəyi	gugu çiçəgi	Dianthus barbatus
394.	qumdarısı	kum darı, darı	Panicum miliaceum
395.	qurbağagözi	kurbağa gözü	
396.	qurdayağı	kurtayağı, kibrit otu	Lycopodium
397.	qurdbağrı	kurtbağrı, kurtbaharı	Ligustrum vulgare
398.	qurdboğan	kurtboğan	Aconitum
399.	qurdkökü	kurtkökü	
400.	qurdpəncəsi	kurtpençəsi	Polygonum bistorta
401.	qurğuşunotu	kurşun otu	Plumbago europaea

402.	quzğunqılıcı	kuzgunkılıcı	Gladiolus
403.	quzugöbələyi	kuzugöbeği	Morchella
404.	lavanda	lavanta çiçeği	Lavandula
405.	lobeliya	lobelya	Lobelia
406.	lotos	lotus	Nelumbo
407.	mahlıc	mahluç	
408.	maqnoliya	manolya	Magnolia
409.	mamontağacı	mamut ağacı	Sequoiadendron giganteum
410.	mandarin	mandalina	Citrus reticulata
411.	manqo	mango	Mangifera
412.	melissa	melisa	Melissa officinalis
413.	meşmeşi	mışmış	
414.	mədix	medik	Cirsium rhizocephalum
415.	mələkotu	melek otu	Angelica sylvestris
416.	mərcimək	mercimek	Lens culinaris
417.	mərsin	mersin	Myrtus communis
418.	məryəmotu	meryem otu, acı yavşan	Teucrium polium
419.	mərzə	merze	Origanum majorana
420.	məhəbbətçiçəyi	muhabbet çiçeği	Reseda
421.	məkə	mekke	Zea mays
422.	mərəvcə	mervecen, silcan	Smilax
423.	mərçi	mercimek	Lens culinaris
424.	minaçiçəyi	mine çiçeği	Verbana officinalis
425.	mirçalıq	bırçalık	Scorzonera mollis

426.	misqalı	müşküle	
427.	Musdafaçıçəyi	Mustafa çiçəği	Primula auriculata
428.	mürvər	mürver	Sambucus nigra
429.	nanə	nane	Mentha
430.	narınc	narenc, turunç	Citrus aurantium
431.	nərgiz	nergis	Narcissus
432.	nəsrin	nesrin	Rosa canina
433.	nilufər	nilüfer	Nymphaea
434.	noxud	nohut	Cicer arietinum
435.	öksəotu	ökse otu	Viscum album
436.	ovçuotu	avcı otu	Adonis
437.	paxla	bakla	Vicia
438.	paxlalılar	baklagiller	Fabaceae
439.	palax	palak	Stipa hohenackeriana
440.	palıd	pelit, palamut	Quercus
441.	palma	palmiye	Trachycarpus
442.	pambıq	pamuk	Gossypium
443.	papirus	papirüs	Cyperus papyrus
444.	patpatı	patpat	Hyoscyamus niger
445.	pazıpencəri	pazı pancarı	Beta trigyna
446.	peyğəmbərbuğda	peygamber buğdayı	
447.	peyğəmbərçiçəyi	peygamber çiçəği	Centaurea cyanus
448.	pərpərəng	perper	Portulaca oleracea

449.	pərpətöyün	perpetöyün, semiz otu	Portulaca oleracea
450.	piran	piren	
451.	pişikciynağı	pişikcırnağı, pisiktetiği	Cynoglossum officinale
452.	portağal	portakal	Citrus sinensis
453.	püstə	püste	Pistacia vera
454.	razyana	rezene	Foeniculum vulgare
455.	rəvənd	ravent	Rheum
456.	saflor	asfur	Carthamus tinctorius
457.	sahabi	şahabî	
458.	saqqızağacı	sakız ağacı	Pistacia lentiscus
459.	sarı nilufər	sarı nilüfer	Nymphaea lutea
460.	sarısüsən	sarı süsen, bataklık süseni	Iris pseudacorus L.
461.	sarıtikan	sarı diken	Carthamus lanatus
462.	sarızanbaq	sarızambak	
463.	sekvoyya	sekoya	Sequoia
464.	sədəfotu	sedef otu	Ruta
465.	səhləb	salep	Orchis
466.	sənaməki	sinameki	Cassia officinalis
467.	səndəl	sandal	Santalum album
468.	sərv	servi	Cupressus sempervirens
469.	sərvotu	servi otu	Santolina chamaecyparissus
470.	siçanquyruğu	sıçankuyruğu	
471.	sidr	sedir	Cedrus libani
472.	sinəqapan	sinekkapan	Dionaea muscipula

473.	solmaz çiçəyi	solmaz çiçək	Helichrysum
474.	sormux	sormuk	
475.	söyüd	söğüt	Salix
476.	söyüd ağacı	söğüt ağacı	
477.	söyüdgülü	söğüt gülü	
478.	subaldırğanı	su baldıranı	Cicuta virosa
479.	subibəri	su biberi	Persicaria hydropiper
480.	sukərəvizi	su kerevizi	
481.	sunərgizi	su nergisi, lilpar	Caltha
482.	suzanbağı	su zambağı	Nymphaea
483.	südləyən	sütleğən	Euphorbia
484.	südotu	süt otu	Polygala
485.	Süleyman möhürü	mührüsüleyman	Polygonatum multiflorum
486.	sünbülçiçək	sümbül	Hyacinthus orientalis
487.	süsən	süsen	İris
488.	sütlükən	sütleğən	Euphorbia
489.	şaftalı	şeftali	Prunus persica
490.	şaftalı ağacı	şeftali ağacı	
491.	şahməhləmi	şahmehlemi	Sambucus ebulus
492.	şahtərə	şahtere	Fumaria officinalis
493.	şalğam	şalgam	Brassica rapa
494.	şam	çam	Pinus
495.	şəbbu	şebboy	Cheiranthus cheiri

496.	şəkərqamışı	şeker kamışı	Saccarum officinarum
497.	taxıl	tahıl	
498.	təkəsaqqalı	tekesakalı	Scorzonera
499.	təpəotu	tepe otu	
500.	tərə	tere	Lepidium sativum
501.	tərxun	tarhun	Artemisia dracunculus
502.	tikanlı ot	dikenli ot	
503.	tikanyarpaq	dikenli yaprak	
504.	topalağ	topalak, karatopalak	Cyperus
505.	topalax	topalak, karatopalak	Cyperus
506.	toppuztikan	topus dikenli, topuz	Echinops
507.	toyuqdarısı	tavuk darısı	
508.	tut	dut	Morus
509.	tüklücə	tüylüce	
510.	tülküquyruğu	tilkikuyruğu	
511.	unutmaməni	unutmabeni	Myosotis palustris
512.	üskükotu	yüksük otu	Digitalis
513.	üvəz	üvez	Sorbus
514.	üzərlək	üzerlik	Peganum harmala
515.	vanil	vanilya	Vanilla
516.	yabanı badam	yabani badem	
517.	yabanı mərsin	yaban mersini	Vaccinum myrtillus
518.	yabanı turp	yabani turp	Raphanus raphanistrum
519.	yabanı soğan	yaban soğanı	

520.	yabarı üzüm	yabarı üzüm	
521.	yağıotu	yakı otu	Epilobium
522.	yalancı zəfəran	yalancı safran	Carthamus tinctorius
523.	yapşaq	yapışak	
524.	yarpız	yarpuz	Mentha pulegium
525.	yayla çiçəyi	yayla çiçəği	Helichrysum
526.	yazlıq buğda	yazlıq buğday	
527.	yelmiqara	yelimkara, burç	
528.	yelpənək	yelpenek, hıyar	
529.	yemişan	yemişen	Crataegus rosaceae
530.	yermalması	yer elması	Helianthus tuberosus
531.	yovşan	yavşan otu	Artemisia
532.	yulğun	ılgın	Tamarix
533.	zanbaq	zambak	Lilium candidum
534.	zeytun	zeytin	Olea europaea
535.	zeytun ağacı	zeytin ağacı	Olea europaea
536.	zəfəran	safran	Crocus sativus
537.	zəqqum	zakkum	Nerium oleandr
538.	zəncəfil	zencefil	Zingiber officinale
539.	zəravənd	zeravend, pipo çiçəği	Aristolochia
540.	zərdalı	zerdalı	Armeniaca vulgaris
541.	zərdə	zerde, havuç	Daucus carota
542.	zərdəçal	zerdeçal	Curcuma longa

543.	zəyərək	zeyrek, keten	Linum usitatissimum
544.	zılx	zılık, pazı	Beta vulgaris
545.	zirə	zıra	Cuminum cyminum
2.2.Yazılışı Farklı Ama Anlamı Aynı Olan Bitki Adları			
546.	abasdəyi	bal armudu, balbardağı	
547.	acıçəkək	centiyane	Gentiana
548.	acılıqotu	deniz üzümü	Ephedra
549.	acı nanə	bahçə nanesi	Mentha piperita
550.	adamkəkü	adam otu	Mandragora autumnalis
551.	adi pıtraq	büyük pıtrak	Xanthium strumarium
552.	adi şam	sarı çam	Pinus sylvestris
553.	adi vələs	adi gürgen	Carpinus betulus
554.	ağacgöbələyi	ağac mantarı	Collybia velutipes
555.	ağagörməz	bal armudu, balbardağı	
556.	ağ akasiya	beyaz akasya	Robinia pseudoacacia
557.	ağ boranı	ak kabak	Cucurbita pepo
558.	ağcaqayın	akçaağac	Acer
559.	ağcaqayınkimilər	akçaağaçgillər	Aceraceae
560.	ağkirpik	papatya	Matricaria chamomilla
561.	ağ küstüşam	şeytan şalgamı	Bryonia alba
562.	ağ tozağacı	ak huş	Betula pendula
563.	ala-bəzək bənövşə	alaca menəkşə	Viola tricolor
564.	Alp əvəliyi	dağ pazısı	Rumex alpinus
565.	araxis	yer fıstığı	Arachis hypogaea

566.	artışok	enginar	Cynara
567.	asırqal	çöpleme	Veratrum
568.	atıl-batıl	peynir otu	Zosima absinthifolia
569.	atqaytaran	kuşkonmaz	Asparagus officinalis
570.	at lərgəsi	fink baklası	Vicia faba
571.	atlılobya	maş	Phaseolus aureus
572.	atpıtrağı	dulavrat otu	Arctium tomentosum
573.	atşabalıdı	at kestanəsi	Aesculus hippocastanum
574.	ayıdöşəyi	eğrelti otu	Driopteris flix-mas
575.	aylant	kokar ağaç	Ailanthus
576.	badamcan	yaban eriği	Prunus
577.	badımcənçiçəklilər	patlıcangiller	Solanaceae
578.	badyan	yıldız anasonu	Illicium anisatum
579.	bağamburc	ökse otu	Viscum album
580.	bağ səhləbi	çam salebi	Anacamptis pyramidalis
581.	balboranı	bal kabağı	Cucurbita moschata
582.	banan	muz	Musa sapientum
583.	barıncı	eşək yoncası	Melilotus officinalis
584.	başınağacı	gilaburu	Viburnum opulus
585.	başlıqotu	kaside	Scutellaria orientalis
586.	bataqlıq səhləbi	çayır salebi	Orchis palustris
587.	bədmüşk	keçi söğüdü	Salix caprea
588.	bədrənc	melisa otu, oğul otu	Melissa officinalis

589.	bəlgəmotu	hatmi	Alcea
590.	bigəvər	tavşanmemesi, tavşan kirazı	Ruscus aculeatus
591.	birgöz	kurtbağrı, kurtbaharı	Ligustrum vulgare
592.	boranı	kabak	Cucurbita
593.	boyaqotu	kök boya	Rubia tinctorum
594.	boyaqotukimilər	kök boyasıgiller	Rubiaceae
595.	boymadərən	civanperçemi	Achillea millefolium
596.	bozaqgülü	çalba	Phlomis
597.	burunlu kəpənəkçiçək	Kutul kurtboğanı	Aconitum nasutum
598.	buynuzbaşı	şakayık	Paeonia
599.	buynuzgülü	göl kestanəsi	Trapa Natans
600.	buynuzlalə	boynuzlu gelincik	Glacium
601.	canavargiləsi	dafne	Daphne
602.	canavarpəncəsi	kurtpençesi	Polygonum bistorta
603.	cəbrayilotu, tütəkce, tütəkotu	melek otu	Angelica sylvestris
604.	cəfəri	maydanoz	Petroselinum crispum
605.	cığkimilər	hasır otugiller	Juncaceae
606.	cırhavuc	yaban havucu	Pastinaca sativa
607.	cırmərsin	yaban mersini	Vaccinium myrtillus
608.	cincilim	kuş otu	Stellaria media
609.	cirə	kimyon	Cuminum cyminum
610.	cirəgülü	anason	Pimpinella anisum
611.	ciyən	hasır otu	Typha
612.	cökə	ihlamur	Tilia

613.	cökəçiçəklilər	ıhlamurgiller	Tiliaceae
614.	çaqqalgavalısı	çakal eriği	Prunus spinosa
615.	çalovcuq	geyikdili	Scolopendrium officinale
616.	çaytikanı	çıçırgan	Hippophae rhamnoides
617.	çəkil	dut	Morus
618.	çəpərsarmaşığı	çit sarmaşığı	Calystegia sepium
619.	çəpişotu	keçisedefi	Galega officinalis
620.	çətirçiçəklilər	maydanozgiller	Apiaceae
621.	çınqılotu	su karanfili	Geum urbanum
622.	çobanəppəyi	çobanekmeği	
623.	çobanqarğısı	laden	Cistus creticus
624.	çobanqarğısıkimilər	ladengiller	Cistaceae
625.	çödükotu	zulfa otu	Hyssopus officinalis
626.	çölanisi	anason	Pimpinella anisum
627.	çölkeşnişi	yabani kişniş	Bifora radians
628.	çöl qatırquyruğu	küçük atkuyruğu	Egisetum arvense
629.	çöllaləsi	gelincik	Papaver rhoeas
630.	çölnanəsi	kır nanesi	Mentha arvensis
631.	çölnoxudu	burçak	Vicia
632.	çöl sarmaşığı	tarla sarmaşığı	Convolvulus arvensis
633.	çöltərəsi	yaban teresi, horozcuk otu	Lepidium campestre
634.	çörəkağacı	ekmek ağacı	Artocarpus incisa
635.	çubuqluca	filbahri	Phidelpus

636.	çuğundurrotu	deli otu	Alyssum
637.	dağcirəsi	dağ kimyonu	
638.	dağnovruzu	tavşankulağı	Cyclamen
639.	dağtərxunu	pire otu	Tanacetum coccineum
640.	dalamaz	ballıbaba	Lamium
641.	danaayağıkimilər	yıllanyastığıgiller	Araceae
642.	daraqqaqal	tarak otu	Dipsacus
643.	daraqılı şüyüd	kişkiş	Scandix pecten-veneris
644.	daşdələn	taşkıran, taşkıran otu	Saxifraga paniculata
645.	daşdələnkimilər	taşkırangiller	Saxifragaceae
646.	daşkələm	alabaş	Brassica oleracea var gongylodes
647.	daş palıd	pırnal meşesi	Quercus ilex
648.	daş sarmaşığı	duvar sarmaşığı	Hedera helix
649.	dazı	kantaron	Hypericum
650.	dəfnəgilas	karayemiş	Prunus laurocerasus
651.	dəfnəkimilər	defnegiller	Lauraceae
652.	dəlibəng	tatula	Datura stramonium
653.	dəmirqara	gürgen	Carpinus
654.	dəmrovotu	kırlanğıç otu	Chelidonium majus
655.	dərman nəmgülü	tıbbi kestere	Betonica officinalis
656.	dəvəayağı	deve kulağı	Limonium meyeri
657.	dəyməmənə	küstüm otu	Mimosa pudica
658.	dişqurtlayan	diş otu	Ammi visnaga
659.	dodaqçiçəklilər	ballıbabagiller	Lamiaceae

660.	doqquzdonkimilər	hanımeligiller	Caprifoliaceae
661.	dovşançarığı	bağa yaprağı	Plantago
662.	düyü	pirinç	Oryza
663.	efedra	deniz üzümü	Ephedra
664.	erikaçiçəklilər	fundagiller	Ericaceae
665.	erkək ayıdöşəyi	erkek eğrelti otu	Dryopteris filix-mas
666.	əməköməcikimilər	ebegümecigiller	Malvaceae
667.	əngəbu	melisa otu, oğul otu	Melissa
668.	ərikgülü	Latin çiçəgi	Tropeolum
669.	ərküdə	hayıt	Vitex agnus-castus
670.	əsməqovaq	titrek kavak	Populus tremula
671.	əsnəgülü, əspərək	kuzu otu	Reseda
672.	ətirşah	turnagagası, iğnelik	Geranium
673.	ətotu	biberiyə	Rosmarinus officinalis
674.	əyrim laləvər	cin haşhaşı	Roemeria refracta
675.	fırçaotu	tarak otu	Dipsacus
676.	fırçaotukimilər	tarak otugiller	Dipsacaceae
677.	fıstıqkimilər	kayingiller	Fagaceae
678.	firəngotu	lobelya	Lobelia
679.	fuksiya	küpe çiçəgi	Fuchsia
680.	gavalı	erik	Prunus domestica
681.	gecəçiçəyi	gece menekşəsi	Hesperis matronalis
682.	gecəvər	eğir otu	Acorus calamus

683.	georgin	yıldız çiçeği	Dahlia
684.	gəndalaş	mürver	Sambucus nigra
685.	gicitkən	ısırgan	Urtica
686.	gicitkənkimilər	ısırgangiller	Urticaceae
687.	gilənar	vişne	Cerasus vulgaris
688.	giləzəhər	acı ot	Tamus communis
689.	göl qatırquyruğu	bataklık atkuyruğu	Equisetum palustre
690.	göyçiçək	mavi kantaron	Centaurea cyanus
691.	göy noxud	bezelye	Pisum sativum
692.	göyrüş	dişbudak	Fraxinus excelsior
693.	göytikan	boğa dikeni	Eryngium
694.	göyzəban	hodan	Borago officinalis
695.	gözəl vaxtsizot	güzəl çiğdem	Colchicum speciosum
696.	gözəl zəfəran	çayır çiğdemi	Crocus speciosus
697.	gücotu	koyun otu	Agrimonia eupatorium
698.	gülçiçəklilər	gülgiller	Rosaceae
699.	güldəfnə	boy otu	Trigonella faenum graecum
700.	gül kələm	karnabaxar	Brassica oleracea botrytis
701.	güllücə	mürdümük	Lathyrus sativus
702.	gülümbaxar	aynısefa	Calendula arvensis
703.	güyəmə	ipek fidanı	Periploca graece
704.	həmərsin	itburnu, yabani gül	Rosa canina
705.	həmişəbaxar	aynısefa	Calendula arvensis
706.	hil	kakule	Elettaria cardamomum

707.	Hindqozu	Hindistan cevizi	Cocos nucifera
708.	Hind yasəməni	oya çiçeği	Lagerstroemia indica
709.	hündür andız	andız otu	Inula helenium
710.	xaçgülü	kanarya otu	Senecio
711.	xaççiçəklilər	turpgiller	Brassicaceae
712.	xamırmaya	şərbətçi otu	Humulus lupulus
713.	xanımotu	güzelavrat otu	Atropa belladonna
714.	xarıbülkül	ofris	Ophrys
715.	xəşə	evliya otu	Onobrychis
716.	xəşəçiçəklilər	gelincikgiller	Papaveraceae
717.	xəccəgülü, xədicəgülü	kardelen	Galanthus
718.	xəşənbül	eşək yoncası	Melilotus officinalis
719.	xımı	yaban havucu	Pastinaca sativa
720.	xoraotu	yara otu	Anthyllis vulneraria
721.	xırdaçiçəkli şahtərə	küçük çiçəkli şahtere	Fumaria parviflora
722.	ilansoğanı	dağ sümbülü	Muscari
723.	inəknoxudu	Fink baklası	Vigna unguiculata
724.	İtaliya şamı	fıstık çamı	Pinus pinea
725.	itotu	köpek otu, boz ot	Marrubium
726.	ittikanı	keçiboynuzu	Ceratonia siliqua
727.	iydəkimilər	iğdegiller	Elaeagnaceae
728.	kağızgülü	kağıt çiçeği	
729.	kartof	patates	Solanum tuberosum

730.	kartofkimilər	patlıcangiller	Solanaceae
731.	kasni	hindiba	Cichorium endivia
732.	keçiqulağı	sığırkuyruğu	Verbascum
733.	keçiyemliyi	tekesakalı	Scorzonera
734.	kəndirkimilər	kendirgiller	Cannabaceae
735.	kəpənəkçiçək	kurtboğan	Aconitum
736.	kəskiniyli ardıc	kokulu ardıç	Juniperus foetidissima
737.	kəvər	pırasa	Allium porrum
738.	kiçik qıfotu	küçük Cezayir menekşesi	Vinca minor
739.	kudu	kabak	Cucurbita
740.	küsdümgülü	mimoza	Mimosa
741.	qabaqkimilər	kabakgiller	Cucurbitaceae
742.	Qafqaz xurması	kara hurma	Diospyros lotus
743.	qalxanlıca	eğrelti otu	Driopteris flix-mas
744.	qambatı	çayır düğmesi	Sanguisorba
745.	qaraçöhrə	porsuk	Taxus baccata
746.	qaraçöhrəkimilər	porsukgiller	Taxaceae
747.	qaraçöyrükotu	köpekayası	Marrubium vulgare
748.	qara gəndalaş	kara mürver, mürver	Sambucus nigra
749.	qaragilə	çoban üzümü	Vaccinium myrtillus
750.	qarağat	Frenk üzümü	Ribes nigrum
751.	qara istiot	karabiber	Piper nigrum
752.	qaraqınıq	mercanköşk	Origanum
753.	qaranquşotu	sütlü ot	Glaux maritima

754.	qargülü	kardelen	Galanthus
755.	qargilə	inci çalısı	Symphoricarpos
756.	qatıqotu	yoğurt otu	Galium
757.	qatırquyruğukimilər	atkuyruğugiller	Equisetaceae
758.	qayaotu	yapışkan otu	Parietaria
759.	qaymaqçiçəyi	düğün çiçeği	Ranunculus
760.	qaymaqçiçəklilər	düğün çiçəgigiller	Ranunculaceae
761.	Qazax ardıcı	kara ardıç	Juniperus sabina
762.	qazsoğanı	altınyıldız	Gagea
763.	qərənfilçiçəklilər	karanfilgiller	Caryophyllaceae
764.	qifotu	Cezayir menəkşesi	Vinca
765.	qıjı	eğrelti otu	Driopteris flix-mas
766.	qınqılıc	kılıç otu, karga soğanı	Gladiolus
767.	qırmızı tut	mor dut	Morus rubra
768.	qışlayan qatırquyruğu	kış atkuruğu	Equisetum hyemale
769.	qıtıqotu	bayır turpu	Armoracia rusticana
770.	qıyaqotu	ayrık otu	Elymus repens
771.	qızılbaş	çayır düğməsi	Sanguisorba
772.	qızılgül	gül	Rosa
773.	qızılçətir	kırmızı kantaron	Centaurium erythraea
774.	qızılsəbət	altınbaşak	Solidago officinalis
775.	qızılzanbaq	lale	Tulipa
776.	qladiolus	karga soğanı	Gladiolus

777.	qlisiniya	mor salkım	Wisteria sinensis
778.	qonaqotu	çarkıfelek	Passiflora
779.	qoturotu	uyuz otu	Scabiosa
780.	qov göbələyi	koyun mantarı	Polyporus ovinus
781.	qovotu	mum çiçeği	Cerinth minor
782.	qovunağacı	papaya ağacı	Carica papaya
783.	qozkimilər	cevizgiller	Juglandaceae
784.	qoyunboğan	karga otu	Lysimachia vulgaris
785.	qoyunburnu	itburnu, yabani gül	Rosa canina
786.	qoyunqulağı	salkım çiçeği	Silene
787.	qulancar	kuşkonmaz	Asparagus officinalis
788.	quluncan	havlıcan	Alpinia officinarum
789.	quramit	delice	Lolium temulentum
790.	qurdağzı	aslanağzı	Antirrhinum
791.	qurdkolu	kurtboğan	Aconitum
792.	quruçiçək	ölmez çiçək	Helichrysum
793.	qurdurmaotu	altın kökü	Cephaelis ipecacuanha
794.	quşarmudu	üvez	Sorbus
795.	quşbuğdası	çobandeğneği	Polygonum aviculare
796.	quşəppəyi	çobançantası	Capsella bursa-pastoris
797.	quştərəsi	kuşekmeği	Thlaspi
798.	quzukökəldən	süt otu	Polygala
799.	quzuqarnı	kuzugöbeği	Morchella
800.	lakmusotu	akbaş	Chrozophora tinctoria

801.	lərgə	burçak	Vicia
802.	lobya	fasulye	Phaseolus vulgaris
803.	lopatikan	şevketibostan	Cnicus benedictus
804.	mahmızlalə	kazğağası	Corydalis
805.	maxorka	deli tütün	Nicotiana rustica
806.	maqnoiyakimilər	manolyagiller	Magnoliaceae
807.	maldili	kaynanadili	Opuntia
808.	mamır	yapraklı kara yosunları	Bryophyta
809.	mamırotu	mercan otu	Sagyna procumbens
810.	mayasarmaşığı	maya otu, şerbetçi otu	Humulus lupulus
811.	meliya	yalancı tespih ağacı	Melia azedarach
812.	meşə albalısı	mahlep	Prunus mahaleb
813.	meşəalması	yabani elma	Malus sylvestris
814.	meşəgilası	kuş kirazı	Padus avium
815.	meşə qatırquyruğu	orman atkuyruğu	Equisetum sylvaticum
816.	meşənovruzu	tavşankulağı	Cyclamen
817.	meymun alması	ayı elması	Maclura pomifera
818.	məxmərgülü	kadife çiçeği	Tagetes
819.	mərovca	silcan	Smilax
820.	mərsinkimilər	mersingiller	Myrtaceae
821.	məryəmnoxudu	kısamahmut otu	Teucrium chamaedrys
822.	mixək ağacı	karanfil	Caryophyllus aromaticus
823.	mixəkgülü, sarıbənövşə, sədbər	şebboy	Cheiranthus cheiri

824.	milçəktutan	sinekkapan	Dionaea muscipula
825.	mollabaşı	çobanyastığı	Thymelaea tartonraira
826.	moruq	ahududu	Rubus idaeus
827.	motmotu	Bektaşü üzümü	Ribes grossularia
828.	murdarça	ala cehri	Rhamnus
829.	muskat	küçük Hindistan cevizi	Myristica fragrans
830.	mürdəşər	barut ağacı	Frangula alnus
831.	mürəkkəbçiçəklilər	bileşikgillər	Asteraceae
832.	Müsəlman süsəni	yayla süsəni	Iris musulmanica
833.	naringi	mandalina	Citrus reticulata
834.	nərgizçiçəklilər	nergisgillər	Amaryllidaceae
835.	nəstərən	Latin çiçəği	Tropeolum
836.	nəcib boymadərən	asil civanperçəmi	Achillea nobilis
837.	nilüfərkimilər	nilüfərgillər	Nymphaeaceae
838.	oxçətir	çobantarağı	Scandix
839.	oxyarpaq	suoku	Sagittaria
840.	ödötu	ölmez çiçək	Helichrysum
841.	ögeyana	öksürük otu	Tussilago farfara
842.	paxlakolu	baklaçalısı	
843.	paslı üskükötu	pasrenkli yüksükötu	Digitalis ferruginea
844.	payızgülü	krizantem, kasımpatı	Chrysanthemum
845.	petruşka	maydanoz	Petroselinum crispum
846.	pəncərkimilər	ıspanagillər	Amaranthaceae

847.	pion	şakayık	Paeonia
848.	pişikdırnağı	keditırnağı	
849.	pişikquyruğu	kedikuyruğu	Phleum
850.	pişikotu	kedi otu	Valeriana officinalis
851.	pişiknanəsi	kedi nanesi	Nepeta cataria
852.	pişpişə	keçi söğüdü	Salix caprea
853.	pomidor	domates	Lycopersion esculentum
854.	raps	kolza	Brassica napus
855.	rozmarin	biberiye	Rosmarinus officinalis
856.	sabahgülü	kadife çiçeği	Tagetes
857.	salaməleyküm	topalak, karatopalak	Cyperus rotundus
858.	sədəfgülü	sedef otu	Ruta
859.	səhləbkimilər	salepgiller	Orchidaceae
860.	sərvkimilər	servigiller	Cupressaceae
861.	siçovqulağı	sıçankulağı, fare kulağı	Anagallis arvensis
862.	skabioza	uyuz otu	Scabiosa
863.	soğangülü	yıldız çiçeği	Dahlia
864.	söyüdkimilər	sөгütgiller	Salicaceae
865.	suboyar	kurbağa zehiri	Hydrocharis morsus- ranae
866.	suqozu	göl kestanesi	Trapa natans
867.	südləyönkimilər	sütlegengiller	Euphorbiaceae
868.	sümürgən	sığirdili	Anchusa officinalis
869.	süpürgəgülü	ölmez otu	Xeranthemum
870.	sürvə	ada çayı	Salvia officinalis

871.	süsənkimilər	süsəngillər	Iridaceae
872.	şabalıd	kestanə	Castanea sativa
873.	şamkimilər	çamgillər	Pinaceae
874.	şanagüllə	lotus	Nelumbo
875.	şəmbələ	boy otu	Trigonella faenum graecum
876.	şərq fıstığı	doğu kayını	Fagus orientalis
877.	şərq xurması	Trabzon hurması	Diospyros kaki
878.	şərq vələsi	ak gürgən	Carpinus orientalis
879.	şibyə	likən	Lichenes
880.	şirin biyan	tatlı biyan	Glycyrrhiza glabra
881.	şirinkök	tatlı kök	Glycyrrhiza
882.	şirquyruğu	aslankuyruğu	Leonurus cardiaca
883.	şirpəncəsi	aslanpənçəsi	Alchemilla
884.	şümşad	şimşir	Buxus sempervirens
885.	şüvərən	çalgıcı otu	Sisymbrium
886.	şüyüd	dereotu	Anethum
887.	tayaotu	tüylü kanak	Crepis foetida
888.	təkçixıntılı zanbaq	ziğana zambağı	Lilium monadelphum
889.	tıs-tıs	pişik geveni	Acantholimon
890.	tikanlı ardıc	katran ardıcı	Juniperus oxycedrus
891.	titrətməqovaq	titrək kavak	Populus tremula
892.	toyçiçəyi	mührüsüleyman	Polygonatum multiflorum
893.	tozağacı	huş	Betula

894.	turpəng	küçük şalgam	Brassica rapa
895.	turşəng	kuzukulağı	Rumex acetosella
896.	turşəngcə	ekşi yonca	Oxalis acetosella
897.	tutkimilər	dutgiller	Moraceae
898.	tüklü palıd	tüylü meşe	Quercus pubescens
899.	tülpan	lale	Tulipa
900.	tülpan ağacı	lale ağacı	Liriodendron tulipifera
901.	üçyarpaq	üçgül	Trifolium
902.	üzükotu	deli maydanoz	Oenanthe pimpinellodites
903.	vələs	gürgen	Carpinus
904.	vələmir	yulaf	Avena sativa
905.	vən	dişbudak	Fraxinus excelsior
906.	vəzəri	tere	Lepidium
907.	yabanı albalı	yabanı kiraz	Cerasus microcarpa
908.	yabanı qızılgül	yabanı gül	Rosa canina
909.	yabanı sümbülçiçək	dağ sümbülü	Bellevalia
910.	yaddaşçiçəyi	unutmabeni	Myosotis palustris
911.	yağtikan	deve dikeni	Alhagi pseudalhagi
912.	Yapon əzgili	Malta eriği	Eriobotrya japonia
913.	yaraqlıca	it kişnişi	Aethusa cynapium
914.	yarğanotu	kuşekmeği	Thlaspi
915.	yasəmən	leylâk	Syringa vulgaris
916.	yerdombalanı	yer mantarı	
917.	yerfındığı	yer fıstığı	Arachis hypogaea

918.	yergilası	güveyfeneri	Physalis alkekengi	
919.	yerkökü	havuç	Daucus carota	
920.	yukka	avize ağacı	Yucca gloriosa	
921.	yumşaqşüprügə	kandıra otu	Calamagrostis	
922.	zanbaqçiçəklilər	zambakgiller	Liliaceae	
923.	zeytunçiçəklilər	zeytingiller	Oleaceae	
924.	zəncirotu	karahindiba	Taraxacum	
925.	zəngçiçəyi	çan çiçeği	Campanula	
926.	zəngçiçəklilər	çan çiçeğigiller	Campanulaceae	
927.	zərifcə	güngülü	Helianthemum	
928.	zəyrəkkimilər	ketengiller	Linaceae	
929.	zıncırovotu	çan çiçeği	Campanula	
930.	zirinc	sarıçalı	Berberis vulgaris	
931.	zoğalçiçəklilər	kızılcıkgiller	Cornaceae	
932.	zöhrəçiçəyi	venüsçarığı	Ceypripedium calceolus	
933.	zöhrəotu	yer fesleğeni	Mercurialis	
934.	zöhrətüklü adiant	venüssaçı	Adiantum capillus-veneris	
935.	zümrüdçiçəyi	yer fesleğeni	Mercurialis	
3.Azərbaycan Türkçəsi ilə Türkiyə Türkçesinde Yazılışı Aynı Ama Anlamı Farklı Olan Bitki Adları				
936.	acıyonca	Coronilla	acı yonca	Menyanthes trifoliata
937.	ayıqulağı	Arctostaphylos	ayıkulağı	Primula auricula
938.	baharotu	Erophila	bahar otu, çuha çiçeği	Primula
939.	balıqotu	Zostera	balık otu	Anamirta

940.	ballica	Pulmonaria	ballica	Silene alba
941.	boruçiçək	Solenanthus	boru çiçeği	Datura stramonium
942.	bülbülotu	Phalaris	bülbülotu	Sisymbrium officinale
943.	cincilə	Spergularia	cincile	Tricholoma
944.	cinotu	Minuartia	cin otu, boru çiçeği	Datura stramonium
945.	çobançiçəyi	Anthemis tinctoria	çoban çiçeği	Primula veris
946.	çobanyastığı	Matricaria	çobanyastığı	Thymelaea tartonraira
947.	dağlaləsi	Tulipa	dağ lalesi	Anemone vulgaris
948.	dağnanəsi	Ziziphora clinopodioides	dağ nanesi	Cyclotrichium niveum
949.	dalaqotu	Chrysosplenium	dalak otu	Teucrium chamaedrys
950.	danaqıran	Merendera	danakıran	Helleborus orientalis
951.	daraqotu	Agropyron	darak otu, dere otu	Anethum graveolens
952.	dəmirağac	Parrotia persica	demir ağacı	Casuarina
953.	dəliotu	Berteroa	deli otu	Alyssum
954.	dişotu	Dentaria	diş otu	Ammi visnaga
955.	dovşanqulağı	Bupleurum aureum	tavşankulağı	Cyclamen
956.	eşşəkqulağı	Oenothera	eşekkulağı, karakafes	Symphytum
957.	ərik	Prunus armeniaca	erik	Prunus domestica
958.	filbahar	Wisteria sinensis	filbahri	Phidelfus
959.	gözotu	Euphrasia	göz otu	Hyoscyamus reticulatus
960.	ishalotu	Aloe vera	ishal otu	Adiantum capillus-veneris
961.	itboğan	Colchicum	itboğan, kurtboğan	Aconitum
962.	itquyruğu	Cynosurus	itkuyruğu	Phleum
963.	kəndirotu	Abutilon	kendir otu	Cannabis sativa

964.	qabalaq	Rheum ribes	kabalak	Tussilago farfara
965.	qanqurudan	Circacea	kankurutan, adamotu	Mandragora autumnalis
966.	qanotu	Achillea	kan otu	Hypericum
967.	qaraçöpləmə	Actaea	kara çöpləme, karaca ot	Helleborus orientalis
968.	qaraşam	Larix	qaraşam	Pinus nigra
969.	qarğaotu	Actaea	karga otu	Lysimachia vulgaris
970.	qayınağacı	Betula alba	kayın ağacı	Fagus
971.	qoç-quzu	Tuber melanosporum	koç kuzu, koşkoz	Lathyrus tuberosus
972.	quduzotu	Berberoa	kuduz otu, deli otu	Alyssum
973.	qumotu	Ammochloa	kum otu, uyuz otu	Scabiosa rotata
974.	qurbağaotu	Sparganium	kurbağa otu	Alkanna orientalis
975.	qurdotu	Linaria genistifolia	kurt otu, kurtboğan	Aconitum
976.	quşürəyi	Vitis	kuşyüreği	Theligonum cynocrambe
977.	quşyemişi	Ornithogalum	kuş yemişi, aliç	Crataegus
978.	lalə	Papaver pavoninum	lale	Tulipa
979.	leyləkotu	Phidelpus	leylek otu	Scandix macrorhyncha
980.	naz	Genista	naz, çam ağacı	Pinus
981.	mahmızçiçək	Delphinium	mahmuz çiçəgi	Centranthus
982.	mərcanotu	Betonica officinalis	mercan otu	Sagyna procumbens
983.	novruzçiçəyi	Primula	nevruz çiçəgi	Iris persica
984.	öküzqulaq	Anchusa officinalis	öküzqulağı	Salvia aethiopis
985.	rəngotu	Isatis	renk otu	Datisca cannabina
986.	sarıbaş	Kalidium	sarıbaş	Centaurea macrocephala

987.	sarıçiçek	Carthamus	sarıçiçek, ölmez çiçek	Helichrysum
988.	sığırdili	Ajuga	sığırdili	Anchusa officinalis
989.	siçanotu	Myagrur	siçanotu, fare kulağı	Anagallis arvensis
990.	siçanqulağı	Anthoxanthum odoratum	siçankulağı, fare kulağı,	Anagallis arvensis
991.	sirke	Atriplex	sirke	Chenopodium album
992.	suçiçeyi	Potamogeton	su çiçeğı, çuha çiçeğı	Primula
993.	suoxu	Butorus umbellatus	suoku	Sagittaria sagittifolia
994.	susünbülü	Potamogeton	su sümbülü	Eichornia crassipes
995.	süpürgeotu	Xeranthemum	süpürge otu	Erica
996.	ürəkotu	Cardamine	yürek otu	Crepis alpina
997.	yapışqanotu	Vincetoxicum	yapışkan otu	Parietaria
998.	Yapon gülü	Hydrangea	Japon gülü	Camellia japonica
999.	yemiş	Cucumis melo	yemiş	Ficus carica
1000.	yolotu	Polygonum aviculare	yol otu	Inula oculus-christi
1001.	yumaqotu	Carlina	yumak otu	Festuca
1002.	ziyilotu	Lapsana communis	siğıl otu	Heliotropium

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİTKİ ADLARININ FONETİK, MORFOLOJİK, SEMANTİK AÇIDAN KARŞILAŞTIRILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

1. AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ FONETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRMESİ

Bu bölümde Oğuz grubunun iki önemli temsilcisinde kullanılan bitki adları, Türkiye Türkçesiyle fonetik, morfolojik ve semantik açıdan karşılaştırılmaya çalışılacaktır. Her iki dilde kullanılan farklı ünlülerin yanında ortaya çıkan bazı fonetik değişiklikler, bitki adları arasında fonetik ayrılıklar ortaya çıkarmıştır. Bu durumu yarattığı tespit edilebilen ses olayları aşağıdaki gibidir.

1.1. ÜNLÜLERDE TESPİT EDİLEN FONETİK DEĞİŞİKLİKLER

Farklı sebeplerden dolayı ünlü değişimlerinin en başta gelen şunlardır:

1.1.1. Kalınlık - İncelik Uyumu

Bilindiği gibi, Arapça ve Farsçada *a*, *u*, *ı* uzun ve kısa vokalleri bulunmaktadır. Sözcükler Türkçeye bu vokallerin uzun sesleri ile aynı biçimde geçerken kısaları ise değişime uğramıştır. Bu sebeple kalın sesler incelmıştır.

- a : e değişimi:

Az. T. pazıpencəri : Tr. T. pazı pancarı

- a : ə değişimi:

Az. T. birəçiçəyi : Tr. T. birə çiçeği

Az. T. əqrəbotu : Tr. T. akrep otu

Az. T. əzvay : Tr. T. azvay

Az. T. qəhvə : Tr. T. kahve

Az. T. qərənfil : Tr. T. karanfil

Az. T. rəvənd : Tr. T. ravent

Az. T. səndəl : Tr. T. sandal

Az. T. tərşun : Tr. T. tarhun

Az. T. zirə : Tr. T. zıra

- ı : i değişimi:

Az. T. cıncar : Tr. T. cıncar

Az. T. çınar : Tr. T. çınar

Az. T. ılanyastığı : Tr. T. yılanyastığı

Az. T. ıspanaq : Tr. T. ıspanak

Az. T. xırnık : Tr. T. hırnık

Az. T. xıyar : Tr. T. hıyar

Az. T. qıyaq : Tr. T. kıyak

Az. T. sıçanotu : Tr. T. sıçanotu

- o : ö değişimi:

Az. T. döngəl : Tr. T. dongel

1.1.2. İncelik - Kalınlık Uyumu

Kelime ortasında ve sonunda tespit edilen bu değişim *e/a, i/ı, ö/o, ü/u* şeklinde gürölür.

- e : a değişimi:

Az. T. kətan : Tr. T. keten

Az. T. minaçıçəyi : Tr. T. mine çiçeği

Az. T. sirkən : Tr. T. sirken

Az. T. tikanlı ot : Tr. T. dikenli ot

Az. T. yemiřən : Tr. T. yemişen

- i : ı değişimi:

Az. T. palıd : Tr. T. pelit

Az. T. şaftalı : Tr. T. şeftali

Az. T. zərdalı : Tr. T. zerdali

- ö : o değişimi:

Az. T. çöęən : Tr. T. çöğen

- ü : u değişimi:

Az. T. hulu : Tr. T. hülü

Az. T. kaktus : Tr. T. kaktüs

Az. T. papirus : Tr. T. papirüs

1.1.3. Geniş Ünlülerin Daralması

E, o, ö geniş ünlülerin daralma eğilimidir.

- e : ı değişimi:

Az. T. narınc : Tr. T. narenc

- e : i değişimi:

Az. T. acı biyan : Tr. T. acımeyan

- o : u değişimi:

Az. T. keçibuynuzu : Tr. T. keğiboyunuz

Az. T. qırxbuğum : Tr. T. kırkboğum

- ö : ü değişimi:

Az. T. küknar : Tr. T. köknar

1.1.4. Dar Ünlülerin Genişlemesi

Dar olan *i, u, ü* ünlülerin genişlemesidir.

- i : e değişimi:

Az. T. keğniş : Tr. T. kişniş

- i : ə değişimi:

Az. T. alacəhrə : Tr. T. ala cəhrı

Az. T. güləbriřim : Tr. T. gülıbrişim

Az. T. əncir : Tr. T. ıncir

Az. T. sənəmeki : Tr. T. sınəmeki

- u : ə değişimi:

Az. T. ərkəvan : Tr. T. erguvan

Az. T. məhəbbətçiçəyi : Tr. T. muhəbbət çiçėđi

- u : o değişimi:

Az. T. dovşandodaq : Tr. T. tavşandudağı

Az. T. maməntaęacı : Tr. T. mamut ağacı

- ü : ö değişimi:

Az. T. göyərçinotu : Tr. T. güvercin otu

1.1.5. Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması

B, f, m, p, v dudak ünzülerin etkisi sonucundan düz ünlüler yuvarlaklaşır.

- a : o değişimi:

Az. T. acıqovun : Tr. T. acı kavun

Az. T. çovdar : Tr. T. çavdar

Az. T. qovaq : Tr. T. kavak

Az. T. dovşantopuğu : Tr. T. tavşantopuğu

Az. T. yovşan : Tr. T. yavşan otu

- e : o değişimi:

Az. T. novruzçiçeyi : Tr. T. nevruz çiçeği

- e : ö değişimi:

Az. T. cövüz : Tr. T. ceviz

- e : ü değişimi:

Az. T. sütlükən : Tr. T. sütleğen

- ı : u değişimi:

Az. T. yulğun : Tr. T. ılğın

- ı : ü değişimi:

Az. T. həvəcüvə : Tr. T. havacıva

- i : u değişimi:

Az. T. zeytun : Tr. T. zeytin

- i : ü değişimi:

Az. T. qarapürən : Tr. T. kara piren

Az. T. tülküquyruğu : Tr. T. tilkikuyruğu

1.1.6. Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi

Seyrek görülen yuvarlak ünlülerin düzleşmesidir.

- u : ı değişimi:

Az. T. xatınbarmağı : Tr. T. hatunparmağı

Az. T. kahı : Tr. T. kahu

Az. T. qarpız : Tr. T. karpuz

Az. T. mahmızçiçek : Tr. T. mahmuz çiçeği

Az. T. yarpız : Tr. T. yarpuz

- ü : i değişimi:

Az. T. mısqalı : Tr. T. müşküle

1.1.7. Diğer Değişmeler

- e : ə değişimi:

Az. T. bibər : Tr. T. biber

Az. T. çəltik : Tr. T. çeltik
Az. T. çəmən : Tr. T. çemen
Az. T. çətənə : Tr. T. çetene
Az. T. dəfnə : Tr. T. defne
Az. T. dəvədişi : Tr. T. devediş
Az. T. dəvəgözü : Tr. T. devegözü
Az. T. ənginar : Tr. T. enginar
Az. T. ənlük : Tr. T. enlik
Az. T. kəkərə : Tr. T. kekre
Az. T. mərsin : Tr. T. mersin
Az. T. tərə : Tr. T. tere
Az. T. üvəz : Tr. T. üvez
Az. T. zəncəfil : Tr. T. zencefil
Az. T. zəravənd : Tr. T. zeravend
Az. T. zərdə : Tr. T. zerde

1.1.8. Ünlü Benzeşmesi

Yan yana bulunan ya da mesafeli olan iki ünlüden birinin diğer sesini etkileyerek kendisine benzetmesine benzeşme ya da asimilasyon denir.

Az. T. alça : Tr. T. alıç

1.1.9. Ünlü Düşmesi

Çağdaş Türk lehçeleri ve ağızlarında ünlü düşmesi; birinci kelimenin son sesi ikinci kelimenin ünlü olan ön sesle birleşirken iki ünlülün yan yana bulunması aykırı olduğundan ünlülerden birinin düşmesi, telaffuz hızlığı nedeniyle ünlünün kaybolması, kelime ortasındaki iki komşu hecenin ünsüzleri yakın ya da aynıysa ünsüzlerin kolayca telaffuz edilebilmesi için bunlardan bir ünlülün erimesi gibi sebeplerden kaynaklanmıştır (Korkmaz, 1994: 49-50).

e : Ø

Az. T. jasmin : Tr. T. yasemin

ə : Ø

Az. T. ağdən : Tr. T. akdene

ı : Ø

Az. T. ağ pıtraq : Tr. T. akbıtırak

Az. T. qaysı : Tr. T. kayııı

Az. T. yapıaq : Tr. T. yapııak

i : Ø

Az. T. sərv : Tr. T. servı

Az. T. qarahəllə : Tr. T. kara helıle

1.1.10. Ünlü Kaynaşması

Kaynaşma, yazı ve söyleyiş sırasında kolaylık sağlanması için meydana gelen ses olayıdır.

Az. T. qarağac : Tr. T. karaağac

1.1.11. Ünlü Türemesi

Sözcük başı, ortası ve sonunda görülen ses olayıdır. Azerbaycan Türkçesinde *a*, *ə*, *ı* ünlülerin türemesi yabancı kelimelerin kolay bir şekilde boğumlanmaları amacıyla ortaya çıkan ses hadisesidir.

Ø : a

Az. T. ağəmeri : Tr. T. akmeri

Az. T. çağəla : Tr. T. çağla

Ø : ə

Az. T. zəyərək : Tr. T. zeyrek

Ø : i

Az. T. akasıya : Tr. T. akasya

Az. T. bamıyə : Tr. T. bamya

Az. T. fırengüzümü : Tr. T. Frenk üzümü

ü : Ø

Az. T. Süleyman möhürü : Tr. T. mührüsüleyman

1.2. ÜNSÜZLERDE TESPİT EDİLEN FONETİK DEĞİŞİKLİKLER

Azerbaycan dilinde, Türkçesi Türkçesi ile ortak olan ünsüzlerden dışında gırtlaktan çıkan hırıltılı *x* ve arka damak *q* sesleri mevcuttur.

X sesi telafuz edilirken dilin arkası ile dilin yumuşak damak arasında bir yay oluşur ve ses akışı bu sırttan geçer ve dili hareket ettirir ve hafif bir hırıltı duyulur. Q ünsüzü, k ünsüzünün gıcırtilı eşdeğeridir, çünkü q ünsüzünün telaffuzunda konuşma durumu temel olarak k sesinin telaffuzundaki gibi olur. Sadece k sesinin telaffuzunda ses telleri sessiz durumdayken, q sesinin telaffuzunda ise gergin durumdadır (Axundov, 2007: 70; 76).

Dilde seslerin yan yana olması durumu tesadüfen oluşmamıştır. Kelimenin başında, içinde veya sonunda seslerin ses düşmesi ya da ses türemesi durumları olabilir. Bununla beraber bazı sesler düşebilir, türeyebilir, bazıları ise kaynaşabilir, yer değiştirebilir veya birbiriyle benzerlik gösterebilmektedir. Genel olarak bu sebeplerden dolayı tüm değişmeler ses olayları ya da fonetik hadiseler olarak tanımlanır (Şahin, 2015: 45).

1.2.1. Akıcılışma

Patlayıcı ünsüzler akıcı ünsüzlere dönüşür.

- ğ : y değişimi:

Az. T. atəvəliyi : Tr. T. at eveliği

Az. T. böyürtkən : Tr. T. böğürtlen

Az. T. ciyərotu : Tr. T. ciğer otu

Az. T. çobaniynəsi : Tr. T. çobaniğnesi

Az. T. inəkəmcəyi : Tr. T. inek emceği

Az. T. iydə : Tr. T. iğde

Az. T. söyüd : Tr. T. söğüt

- v : y değişimi:

Az. T. göyəm : Tr. T. güyem

Az. T. çüyütotu : Tr. T. çiyit otu

Az. T. toyuqdarısı : Tr. T. tayuk darısı

1.2.2. Dudaksillaşma

Ünsüzlerin dudak ünsüzlerine dönüşmesidir.

- ğ : v değişimi:

Az. T. buzoyburnu : Tr. T. buzağıburnu

1.2.3. Ötümlüleşme

Bu fonetik hadisenin temeli *ç/c, k/g, k/q, s/z, t/d, p/b* seslerin karşılıklı olarak ötümlüleşmesidir. Bu ses olayı sözün başında, ortasına ve sonunda görülür.

- ç : c değişimi:

Az. T. ağçabaş : Tr. T. akçabaş

Az. T. ardıç : Tr. T. ardıç

Az. T. ayıpəncəsi : Tr. T. ayıpençesi

Az. T. mahlıç : Tr. T. mahluç

Az. T. mirçalıq : Tr. T. bırçalık

- k : g değişimi:

Az. T. giləs : Tr. T. kıraz

- p : b değişimi:

Az. T. bədımcan : Tr. T. patlıcan

Az. T. baobaḅ : Tr. T. baobap

Az. T. bərnaqotu : Tr. T. parmak otu

Az. T. bıtraq : Tr. T. pıtrak

Az. T. bīrəotu : Tr. T. pire otu

Az. T. bīrinc : Tr. T. pīriñç

Az. T. ərəḅotu : Tr. T. Arap otu

Az. T. Hələḅ şamı : Tr. T. Halep çamı

- s : z değişimi:

Az. T. nərgiz : Tr. T. nergis

Az. T. zəfəran : Tr. T. şafran

Az. T. ziyilotu : Tr. T. şığilotu

- t : d değişimi:

Az. T. armuḅ : Tr. T. armuḅ

Az. T. azad : Tr. T. azat

Az. T. dilqanaḅan : Tr. T. dilkanaḅan

Az. T. doḅşantopuęu : Tr. T. taḅşantopuęu

Az. T. ḅarçın : Tr. T. ḅarçın

Az. T. ḅaşarmudu : Tr. T. taşarmudu

Az. T. dəḅəḅabanı : Tr. T. deḅeḅabanı

Az. T. hiñḅdarısı : Tr. T. Hiñḅ darısı

Az. T. küsdüm : Tr. T. küstüm

Az. T. lavanda : Tr. T. lavanta çiçeği

Az. T. Musdafaçiçəyi : Tr. T. Mustafa çiçeği

Az. T. südotu : Tr. T. süt otu

1.2.4. Ötümsüzleşme

Ötümlü ünsüzlerin ötümsüz olması olayıdır. *B/p, c/ç, d/t, g/k, g/q, z/s* şeklinde değişim gösteren ses hadisesi kelime başında, ortasında ve sonunda meydana gelir.

- b : p değişimi:

Az. T. paxla : Tr. T. bakla

- c : ç değişimi:

Az. T. bildirçinbıdı : Tr. T. bildirçinbudu

Az. T. ovçuotu : Tr. T. avcı otu

Az. T. yalançı zəfəran : Tr. T. yalançı safran

- d : t değişimi:

Az. T. batat : Tr. T. badat

Az. T. tut : Tr. T. dut

Az. T. sarıtikan : Tr. T. sarı diken

- g : k değişimi:

Az. T. ərķəvan : Tr. T. erguvan.

- g : q değişimi:

Az. T. bergamot : Tr. T. bergamot

Az. T. qııcı : Tr. T. gıcı

Az. T. ququçiçəyi : Tr. T. gugu çiçeği

- z : s değişimi:

Az. T. abnoş : Tr. T. abanoz

Az. T. dəligilaş : Tr. T. delikiraz

1.2.5. Sızıcılışma

Benzeşmenin sonucunda ortaya çıkan ses olayının temelinde *ç, g, h, k* patlayıcı ünsüzlerin *ş, ğ, x*, sızıcılıştırılması yatmaktadır.

- ç : ş değişimi:

Az. T. şam : Tr. T. çam

- g : ğ değişimi:

- Az. T. qarğı : Tr. T. kargı
Az. T. quzğunqılıcı : Tr. T. kuzgunkılıcı
Az. T. şalğam : Tr. T. şalgam
Az. T. peyğəmbərçiçəyi : Tr. T. peygamber çiçėęi

- h : x değişimi:

- Az. T. xanıməli : Tr. T. hanımeli
Az. T. xardal : Tr. T. hardal
Az. T. xaşxaş : Tr. T. haşhaş
Az. T. xəndəkotu : Tr. T. hendek
Az. T. xorozgülü : Tr. T. horuz gülü,
Az. T. xurma : Tr. T. hurma
Az. T. qaramıx : Tr. T. karamıh
Az. T. noxud : Tr. T. nohut
Az. T. taxıl : Tr. T. tahıl

- k : x değişimi:

- Az. T. cacıx : Tr. T. cacık
Az. T. günəbaxan : Tr. T. günebakan
Az. T. xınaçiçəyi : Tr. T. kınaçiçėęi
Az. T. xrizantem : Tr. T. krizantem
Az. T. palax : Tr. T. palak
Az. T. sormux : Tr. T. sormuk
Az. T. zılx : Tr. T. zılk

1.2.6. Ünsüz Benzeşmesi

B ünsüzün n ünsüzü ses olarak yakın olan m ünsüzüne dönüştürmesi tek örnekte görülür.

- mb : nb değişimi:

- Az. T. sünbülçiçək : Tr. T. sümbül
Az. T. zanbaq : Tr. T. zambak

1.2.7. Ünsüz Yumuşaması

Sert ünsüzlerin yumuşak ünsüzlere dönüşmesidir.

- k : ğ değişimi:

- Az. T. ağ üzüm : Tr. T. ak üzüm
Az. T. ağlarot : Tr. T. aklar ot
Az. T. çuğundur : Tr. T. çükündür
Az. T. portağal : Tr. T. portakal
Az. T. yağiotu : Tr. T. yakı otu

1.2.8. Diğer Değişmeler

- b : m değişimi:

- Az. T. unutmameni : Tr. T. unutmabeni
Az. T. əməkömæci : Tr. T. ebe gümeci
Az. T. mirçalıq : Tr. T. bırçalık

- j : y değişimi:

- Az. T. Yapon gülü : Tr. T. Japon gülü

- k : v değişimi:

- Az. T. bənövşə : Tr. T. menekşe¹

- m : b değişimi:

- Az. T. bıyan : Tr. T. meyan
Az. T. babasilotu: Tr. T. mayasıl otu
Az. T. boyana : Tr. T. moyana

- m : v değişimi:

- Az. T. əvənkövənci : Tr. T. evem kömenci

- n : m değişimi:

- Az. T. donnuzquyruğu : Tr. T. domnuzkuyruğu

- r : l değişimi:

- Az. T. cancul : Tr. T. cancur
Az. T. güll : Tr. T. külr
Az. T. həslotu : Tr. T. hasr otu

- ř : s değişimi:

¹ Menekşe kelimesi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Mehdi Rezaei, "Türkiye Türkçesi İle Azerbaycan Türkçesi Arasında Bulunan Fonetik Farklılıklar", *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (Türklad)*, C.II, S. 2 (2018) s.70.

Az. T. mişqalı : Tr. T. müşküle

Az. T. şahabi : Tr. T. şahabi

- t : z değişimi:

Az. T. kağız ağacı : Tr. T. kağıt ağacı

- v : ğ değişimi:

Az. T. coğan : Tr. T. çöven

- y : k değişimi:

Az. T. tükücə : Tr. T. tüylüce

1.2.9. Ünsüz Düşmesi

Ses düşmesi olayı incelenen bitki adlarında kelime başında, içinde ve sonunda ünlü ve ünsüz düşmesi şeklinde olur.

Bu tür hadise Batı Türkçesinde Eski Türkçede olan g sesinin düşmesi neticesinde çıkmıştır. Örneğin, kurug : kuru, sarıg : sarı, emgek : emek kelimelerde g sesinin düşmesi söz konusudur. Bu durum da Türkiye Türkçesinin yazı diline dönüşmesine kadar devam etmiştir (Şahin, 2015: 45).

Ayrıca ses düşmesi hece düşmesine yol açtığı için bunlar birbirine karıştırılmaktadır. Ünsüz düşmesi olayı kelime içinde ünsüzden önce, kelime başında ve sonunda görülür. Azerbaycan Türkçesinde ğ, h, n, y ünsüzleri düşen sesler arasındadır.

ğ : Ø

Az. T. çaşır : Tr. T. çağşır

h : Ø

Az. T. innab : Tr. T. hünnap

n : Ø

Az. T. mərəvcə : Tr. T. merevcen

y : Ø

Az. T. buğda : Tr. T. buğday

Az. T. ılgın : Tr. T. yulğun

Az. T. ilandili : Tr. T. yılandili

Az. T. şəbbu : Tr. T. şebboy

Az. T. ürəkotu : Tr. T. yürek otu

Az. T. üskükotu : Tr. T. yüksük otu

1.2.10. Ünsüz Türemesi

Kelime başında, ortasında ve sonunda *b, d, ğ, h, k, q, n* ünsüzlerinin türemesidir.

Ø : b

Az. T. dombalan : Tr. T. domalan

Az. T. xorobibiqi : Tr. T. horoz ibiği

Az. T. pambbıq : Tr. T. pamuk

Ø : d

Az. T. atdol : Tr. T. atol

Ø : ğ

Az. T. ayıbalğanı : Tr. T. ayı baldıranı

Az. T. qığandırğa : Tr. T. kındıra

Ø : h

Az. T. heyva : Tr. T. ayva

Az. T. səhləb : Tr. T. salep

Ø : k

Az. T. bambk : Tr. T. bambu

Ø : q

Az. T. boyq : Tr. T. boya

Ø : n

Az. T. qılıncotu : Tr. T. kılıç otu

1.2.11. İkizleşme

Azerbaycan Türkçesine ait karakteristik ses olaylarından biridir. Uzun ünlülerin kısa ünlülere dönüşmesi neticesinde ünsüz ikizleşmesi görülür.

- k : qq değişimi

Az. T. çqqalarmudi : Tr. T. çkal armudu

Az. T. təkəsqqalı : Tr. T. tekesakalı

Az. T. saqqızağacı : Tr. T. sakız ağacı

- p : pp değişimi:

Az. T. toppuztikan : Tr. T. topus diken

- ş : şş değişimi:

Az. T. eşşekturpu : Tr. T. eşekturpu

1.2.12. Göçüşme

Bir sözdeki yakın ya da uzak olan seslerin yer değiştirmesidir.

Az. T. aksırık otu : Tr. T. aşırıqotu

Az. T. bozlağan : Tr. T. bozalğan

Az. T. saflor : Tr. T. asfur

Az. T. yelmiqara : Tr. T. yelimkara

1.2.13. Hece Düşmesi

Kelime içinde ve sonunda görülen bu ses olayı benzer ya da aynı hecelerin bir araya gelmesinden kaynaklanır.

Azerbaycan Türkçesinde:

Az. T. bəng otu : Tr. T. bengilik otu

Az. T. doqquzdon : Tr. T. dokuzdonlu

Az. T. dovşanotu : Tr. T. tavşancıl otu

Az. T. evkalipt : Tr. T. okaliptüs

Az. T. gözotu : Tr. T. gözlükotu

Az. T. mərci : Tr. T. mercimek

Az. T. kənaf : Tr. T. kenevir

Az. T. vanil : Tr. T. vanilya

Türkiye Türkçesinde:

Az. T. çiyələk : Tr. T. çilek

Az. T. istiot : Tr. T. isot

Az. T. qurğuşunotu : Tr. T. kurşun otu

Az. T. quzugöbələyi : Tr. T. kuzugöbeği

Az. T. pərpərang : Tr. T. perper

2. AZERBAYCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ MORFOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1. AZERBAYCAN TÜRKÇESİNDEKİ YAPI BAKIMINDAN KULLANILAN BİTKİ ADLARI

2.1.1. Azerbaycan Türkçesindeki Basit Yapılı Bitki Adları

abnos	bənövşə
akasiya	bibər
aqava	bigəvər
alma	birinc
ananas	biyan
andız	bocca
anemon	boranı
araxis	böyürtkən
ardic	buğda
armud	cacıx
arpa	cacıq
artışok	cancul
asırqal	cəfəri
astra	cəviz
aylant	cincar
azad	cincilə
badam	cincilim
badımcan	cirə
badyan	ciyən
bambuk	cökə
bamiyə	cövüz
banan	çağala
banda	çaşır
baobab	çay
barıncı	çayır
batat	çəkil
beqoniya	çəltik
berqamot	çəmən
bədrənc	çətənə

çil	gəvən
çinar	gəvil
çiriş	gilas
çiyələk	göyəm
çoğan	göyrüş
çovdar	gülül
çuğundur	güyəmə
dalamaz	heyva
darçın	həlməl
darı	həmərsin
dazı	hil
dəfnə	hulu
döngəl	xardal
düyü	xaşa
efedra	xəşənbül
evkalipt	xımı
əncir	xırnik
əngəbu	xiyar
ənginar	xrizantem
ərik	xurma
ərkəvan	innab
ərküdə	ispanaq
əspərək	iydə
əzvay	jasmin
fındıq	jenşen
fıstıq	kahı
fuksiya	kakao
georgin	kaktus
gəndalaş	kameliya

kartof	qlisiniya
kasni	qovaq
keşniş	qovun
kəkrə	qoz
kələm	qulancar
kənaf	quramit
kəndir	lalə
kəngər	lavanda
kərəviz	lərgə
kəstanə	limon
kətan	lobeliya
kəvər	lobya
kibrə	lotos
kiriş	mahlıc
kudu	maxorka
küncüt	maqnoliya
küsdüm	mamır
qamış	mandarin
qanqal	manqo
qarğı	maş
qarpız	melissa
qaysı	meliya
qəhvə	mədix
qərənfil	məkə
qıcı	mərçi
qıjı	mərcimək
qımı	mərəvcə
qiyaq	mərovca
qladiolus	mərsin

mərzə	püstə
mircalıq	raps
misqalı	razyana
moruq	reyhan
muskat	rəvənd
mürdəşər	rozmarin
mürvər	saflor
nanə	sahabi
nar	sarımsaq
narınc	sekvoyya
naringi	sədbər
naz	səhləb
nərgiz	səndəl
nəsrin	sərv
nəstərən	sidr
nilufər	sirkan
noxud	skabioza
paxla	soğan
palax	sormux
palma	soya
palıd	söyüd
pambıq	sumaq
papirus	sürvə
pazı	süsən
petruşka	şabalıd
pion	şalğam
piran	şam
pomidor	şamama
portağal	şəmbələ

şibyə	yapşaq
şümşad	yarpız
şüyüd	yasəmən
taxıl	yelpənək
tatala	yonca
tatula	yosun
tərə	yukka
tərxun	yulaf
tut	yulğun
turp	zanbaq
tülpan	zeytun
tütün	zəfəran
uşqun	zəqqum
üvəz	zəncəfil
üzüm	zərdə
vanil	zəyərek
vələs	zılx
vələmir	zirə
vən	zoğal
vəzəri	zirinc

Azərbaycan Türkçesinde, Türkiyə Türkçesindeki gibi bitki adlarının arasında alıntı kelimeler karşımıza çıkar. Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya göç ederken o zamanlarda İran'da tarım ve çiçekçiliğin gelişmesi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde bitki adlarının yaygınlaşmasıyla bu adların kökeni Arapça ve Farsça çıkmıştır. Bununla beraber Avupa dillerinden alıntılar da mevcuttur. Çalışmada “*Güncel Türkçe Sözlük*” ve “*Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti*”nden; Arapça kökenli *cəviz* “*ceviz*”, *xardal* “*hardal*”, *innab* “*hünnap*”, *kətan* “*keten*”, *qəhvə* “*kahve*”, *reyhan* “*reyhan*”, *səhləb* “*sahlep*”, *sumaq* “*sumak*”, *tərxun* “*tarhun*”, *zəncəfil* “*zencefil*”, *zanbaq* “*zambak*”, *zeytun* “*zeytin*”, Farsça kökenli *armud* “*armut*”, *badam* “*badem*”, *əncir* “*incir*”, *xurma*

“hurma”, qaysı “kayı”, lələ “ləle”, nar “nar”, nərgiz “nergis”, noxud “nohut”, rəvənd “ravent”, rəzyana “rezene”, turp “turp”, şalgam “şalgam”, İtalyanca kökenli belladon “belladonna”, Yunanca kökenli bibər “biber”, ənginar “enginar”, melissa “melisa” gibi bitki adları derlenmiştir.

2.1.2. Azərbaycan Türkçesindeki Türemiş Yapılı Bitki Adları

2.1.2.1. İsimden İsim Yapan Ekler

alça: al+ça

badamcan: badam+can

ballıca: bal+lı+ca

bozalğan: boz+al+ğan

boyaq: boya+q

çalovcuq: çalov+cuq

çubuqluca: çubuq+lu+ca

ənlik: ən+lik

əvəlik: əvə+lik

gecəvər: gecə+vər

göbələk: göbə(k)+lək

qındırğa: qındır+ğa

güllücə: gül+lü+cə

qabaq: qaba+aq

qabalaq: qaba+laq

qalxanlıca: qalxanlı+ca

qaraca: qara+ca

qaramıx: qara+mıx

qızılca: qızıl+ca

qızılçıq: qızıl+cıq

quluncan: qulun+can

murdarça: murdar+ça

pərpərəng: pərpər+əng

salmanca: salman+ca

topalaq: top+alaq

topalağ: top+alağ
topalax: top+alax
turpəng: turp+əng
turşəng: turş+əng
turşəngcə: turşəng+cə
tüklücə: tüklü+cə
tütəkcə: tütək+cə
şüvərən: şüvər+ən
unluca: un+lu+ca
üzərlik: üzər+lik
yağlıca: yağ+lı+ca
yaraqlıca: yaraq+lı+ca
yemişan: yemiş+an
yemlik: yem+lik
zərifcə: zərif+cə

2.1.2.2. Fildən İsim Yapan Ekler

baldırğan: baltır-ğan
əzgil: əz-gil
gicitkən: gicit-kən
sarmaşiq: sarmaş-ı-q
südləyən: südlə-yən
sümürgən: sümür-gən
sütləkən: sütlə-kən
yemiş: ye-miş
yovşan: yapış-an

2.1.2.3. Fildən Fiil Yapan Ekler

bıtraq: bat-ı-r-aq
pıtraq: bat-ı-r-aq

2.1.2.4. Azərbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde Ortak Olan Ekler

Türemiş yapılı bitki adlarının arasında Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde kullanılan ortak ekler tespit edilmiştir.

+Ak:

Eski Türkçede +Gak ekiyle ilişkili olan bu ek, Azerbaycan Türkçesinde +Aq şeklinde geçmektedir.

qabaq – kabak

qovaq – kavak

+AlAk:

topalax – topalak

topalaq – topalak

+An:

+GAN ekinden türetilen g ünsüzün düşmesi sonucunda ortaya çıkan ektir.

yemişan – yemişen

yovşan – yavşan otu

+CA:

Tam sekiz biçimiyle olan +CA eki işlev bakımından zenginlik gösterir. Ek iki kavramı kıyaslar, sonra da amaç edinen niteliği ileri sürer. Denklik, küçültme, benzerlik, süreklilik, abartma anlamında kullanılır. Aşağıdaki örneklerde +CA eki eşitlik ve benzerlik anlamı katmıştır (Üstünova, 2008: 242-243).

ballıca – ballıca

qaraca – karaca ot

+Cik:

Küçüklük anlamı katan ektir.

qızılıcıq – kızılıcık

+GAN:

Eski ve Orta Türkçeden beri var olan +GAN eki fiilden isim yapan ektir. Birden fazla hecelere eklenir. İşlevinde güçlü bir aşırılık anlamı vardır (Ergin, 2009: 217). Bu ek, Azerbaycan Türkçesi morfolojisinde -qan, -kən, -ğan, -gən biçimlerde yer alır.

baldırğan – baldırğan

gicitkən – ısırgan

sütlükən – sütleğan

+IAk:

Bu ek, +IA ekiyle –k ekinin kaynaşmasından oluşmuşdur. Bunun sonucunda çeşitli ad ve sıfat türetir (Korkmaz, 2009: 50).

göbələk – göbelek

+IIK:

Gürer Gülsevin +IIK ekinin işlevlerini sıralamaktadır: “İsimler ve sıfatlardan, soyut isimler; isimlerden zaman bildiren sıfatlar; belirli bir devreyi gösteren isimler; meslek ve mesleke hâline getirilmiş uğraşları gösteren isimler; bir maddenin ne için uygun olduğunu gösteren sıfatlar; alet isimleri; bitki adları yapar” (Gülsevin, 2017: 127).

yemlik – yemlik

+mIk, mUk:

qaramıx – karamıh, karamuk

2.1.3. Azərbaycan Türkçesindeki Birleşik Yapılı Bitki Adları

abasbəyi	adi vələs	ağqovaq
acı badam	ağacgöbələyi	ağlarot
acıbiyan	ağagörməz	ağ pıtraq
acıçiçək	ağamiri	ağsöyüd
acıqarpız	ağ akasiya	ağtikan
acıqıçı	ağ boranı	ağ tozağacı
acıqovuş	ağcabaş	ağyonca
acıqovun	ağcaqayın	ağ üzüm
acılıqotu	ağcaqayınkimilər	ağ zanbaq
acı nanə	ağcaqovaq	ala-bəzək bənövşə
acıtərə	ağdən	alacəhrə
acıyonca	ağ tut	alaqanqal
acıyovşan	ağəsmə	albalı
adaçayı	ağ gül	Alp əvəliyi
adamkökü	ağ xardal	Anadolu südotu
adi ardıc	ağkirpik	arıotu
adi pıtraq	ağ küstüşam	asqırıqotu
adi şam	ağqanad	atdol

atəvəliyi	başlıqotu	canavargiləsi
atgötü	başlıot	canavarotu
atıl-batıl	bataqlıq səhləbi	canavarpəncəsi
atqaytaran	bat-bat	cəbrayilotu
atquyruğu	belladon	cığkimilər
at lərgəsi	bədmüşk	cırhavuc
atlılobya	bəlgəmotu	cırmərsin
atpıtrağı	bəng otu	cinotu
atşabalıdı	bildirçinbıdı	cirəgülü
ayıbaldırğanı	birəçiçəyi	ciyərotu
ayıdöşəyi	birəotu	cökəçiçəklilər
ayıfındığı	birgöz	çaqqalarmıdı
ayıqulağı	bitotu	çaqqalboğan
ayıpəncəsi	bodurotu	çaqqalgavalısı
ayısoganı	boğazçiçəyi	çayotu
ayrıqotu	boruçiçək	çaytikanı
babasilotu	boyaqotu	çəmənotu
badbadı	boyaqotukimilər	çəpərsarmaşığı
badımcançiçəklilər	boyana	çəpişotu
bağamburc	boymadərən	çətirçiçəklilər
bağayarpağı	bozaqgülü	çinqilotu
bağ səhləbi	bulaqotu	çirişotu
baharotu	burunlu kəpənəkçiçək	çobançiçəyi
balboranı	burunotu	çobandüdüyü
baldırıqara	buynuzbaşı	çobanəppəyi
balıqotu	buynuzgülü	çobaniynəsi
balqabaq	buynuzlalə	çobanqarğısı
barmaqotu	buzovburnu	çobanqarğısıkimilər
başınağacı	bülbülotu	çobansüzgəci

çobanyastığı	daraqılı şüyüd	dəvətikanı
çödükotu	daraqotu	dəyməmənə
çölanisi	daşarmudu	dilqanadan
çölkeşnişi	daşbadam	dişqurtlayan
çöl qatırquyruğu	daşdələn	dişotu
çöllaləsi	daşdələnkimilər	dodaqçiçəklilər
çölnanəsi	daşxınası	doqquzdon
çölnoxudu	daşkələm	doqquzdonkimilər
çöl sarmaşığı	daş palıd	dombalan
çöltərəsi	daş sarmaşığı	donuzayağı
çörəkağacı	dəfnəgilas	donuzquyruğu
çörəkotu	dəfnəkimilər	donuzotu
çüyütotu	dəlibəng	dovşanalması
çuğundurotu	dəligilas	dovşançarığı
dağdağan	dəliotu	dovşandodaq
dağcirəsi	dəmirağac	dovşanqulağı
dağlaləsi	dəmirqara	dovşanotu
dağnanəsi	dəmirotu	dovşantopuğu
dağnovruzu	dəmirtikan	erikaçiçəklilər
dağsaqqızı	dəmrovotu	eşşəkqanqalı
dağşamı	dənizotu	eşşəkqulağı
dağtərxunu	dənizsoğanı	eşşəkturpu
dalaqotu	dərman nəmgülü	eşşəyotu
damarlı üskükotu	dəvəayağı	əqrəbotu
danaayağı	dəvəqulağı	əməköməci
danaburnu	dəvədabanı	əməköməcikimilər
danaayağıkimilər	dəvədişi	ərəbotu
danaqıran	dəvəgözü	ərikgülü
daraqqanqal	dəvəotu	əsməqovaq

əsnəgülü	gözotu	xəccəgülü
ətirşah	gücotu	xəncərçiçək
ətotu	gülbəsər	xəndəkotu
əvənkövənci	gülçiçəklilər	xınaçiçəyi
əyrim laləvər	güldəfnə	xırdaçiçəkli şahtərə
fırçaotu	gülbərişim	xoraotu
fırçaotukimilər	gülxətmi	xoruzbibiqi
fıstıqkimilər	gül kələm	xoruzgülü
filbahar	gülnar	ilanbaşı
firəngotu	gülümbahar	ilandili
firəngüzümü	günəbaxan	iləngülü
gavalı	Hələb şamı	ilanotu
gecəbənövşəsi	həmişəbahar	ilansoğanı
gecəçiçəyi	həsilotu	ilanüzümü
gəlinbarmağı	həvəcüvə	ilanyastığı
gəlinboğan	Hinddarısı	inciçiçəyi
gənəgərçək	Hindqozu	inəkəmcəyi
gicitkənkimilər	Hind yasəmənı	inəknoxudu
gilənar	hündür andız	inəkotu
giləzəhər	xaçgülü	ishalotu
göl qatırquyuğu	xaççiçəklilər	istiot
göy bibər	xamırmaya	İtaliya şamı
göyçiçək	xanıməli	itboğan
göyərçinotu	xanımotu	itburnu
göy noxud	xarıbülbul	itquyuğu
göytikan	xatınbarmağı	itxiyarı
göyzəban	xaşxaş	itotu
gözəl vaxtsizot	xaşxaşçiçəklilər	itöldürən
gözəl zəfəran	xədicəgülü	itsarımsağı

itsoğanı	küsdümotu	qaranquşotu
ittikanı	qabaqkimilər	qaraot
itüzümü	Qafqaz xurması	qarapürən
iydəkimilər	qambatı	qaraşam
kağız ağacı	qanqurudan	qaratikan
kağızgülü	qanotu	qara tut
kafur ağacı	qantəpər	qarayonca
kanaryaotu	qarağac	qardaşqanı
kartofkimilər	qarabaş	qarçiçəyi
keçibuynuzu	qarabaşaq	qargülü
keçiəmcəyi	qarabaşlı	qarğaayağı
keçiqulağı	qarabaşotu	qarğabükən
keçiməməsi	qarabibər	qarğagözü
keçisədəfi	qarabuğda	qarğaotu
keçisöyüdü	qaracadarı	qarğasabunu
keçiyemliyi	qaraçöhrə	qarğasoğanı
kəkotu	qaraçöhrəkimilər	qarğıdalı
kəklikotu	qaraçöpləmə	qarnıyarıq
kəndirkimilər	qaraçörəkotu	qasıqotu
kəndirotu	qaraçöyrükotu	qatıqotu
kəpənəkçiçək	qara gəndalaş	qatırdırnağı
kəskiniyli ardıc	qaragilə	qatırquyruğu
kiçik qıfotu	qarağat	qatırquyruğukimilər
kirpibaş	qarahəllə	qayaotu
kök-saqqız	qara istiot	qayınağacı
köpəkdili	qaraqınıq	qayısqıran
küknar	qaraqovaq	qaymaqçiçəyi
küpəçiçəyi	qargilə	qaymaqçiçəklilər
küsdümgülü	qərənfilçiçəklilər	qaymaqotu

qaytaran	qovotu	quşburnu
Qazax ardıcı	qovunağacı	quşdili
qazanqarası	quduzotu	quşəppəyi
qazanqulpu	qoyunboğan	quşqonmaz
qazayağı	qoyunburnu	quştərəsi
qazsoğanı	qoyungözü	quşürəyi
qəlbotu	qoyunqıran	quşüzümü
qıfotu	qoyunqulağı	quşyemişi
qılıncotu	qoyunotu	quzğunqılıcı
qınqılıc	qozkimilər	quzudili
qırxbuğum	qreypfrut	quzugöbələyi
qırmızı bibər	ququçiçəyi	quzükökəldən
qırmızı turp	qumdarısı	quzuqarnı
qışlayan qatırquyruğu	qumotu	quzuqulağı
qıtıqotu	qurbağagözi	quzuotu
qızılağac	qurbağaotu	quzu pıtrağı
qızılbaş	qurdağzı	lakmusotu
qızılboya	qurdayağı	leyləkotu
qızılçətir	qurdbağrı	limonotu
qızılgül	qurdboğan	lilpar
qızılsarmaşıq	qurdkolu	lopatikan
qızılsəbət	qurdkökü	mahmızçiçək
qızılsöyüd	qurdotu	mahmızlələ
qızılzanbaq	qurdpəncəsi	maqnoliyakimilər
qıyaqotu	qurğuşunotu	maldili
qoç-quzu	quruçiçək	mamırotu
qonaqotu	qusdurmaotu	mamontağacı
qoturotu	quşarmudu	mayaotu
qov göbələyi	quşbuğdası	mayasarmaşığı

mazı ağacı	novruzçiçəyi	salaməleyküm
meşmeşi	oxçətir	sarıbaş
məhəbbətçiçəyi	oxyarpaq	sarıbənövşə
mələkotu	ovçuotu	sarıçiçək
meşə albalısı	ödotu	sarıkök
meşəalması	ögeyana	sarımsaqotu
meşəgilası	öküzgözü	sarı nilufər
meşə qatırquyruğu	öküzqulaq	sarısüsən
meşənovruzu	öksəotu	sarıtikan
meymun alması	paxlakolu	sarı yonca
məxmərgülü	paxlalılar	sarızanbaq
mərcanotu	patpatı	sədəfotu
mərsinkimilər	payızgülü	sədəfgülü
məryəmotu	pazıpencəri	səhləbkimilər
məryəmnoxudu	peyğəmbərçiçəyi	sənaməki
milçəktutan	peyğəmbərbugda	sərvotu
mixək ağacı	pəncərkimilər	sərvkimilər
mixəkgülü	pərpətöyün	sığır dili
minaçiçəyi	pişikciynağı	sığırquyruğu
mollabaşı	pişikdırnağı	siçanotu
motmotu	pişikquyruğu	siçanquyruğu
Musdafaçiçəyi	pişiknanəsi	siçankulağı
Müsəlman süsəni	pişikotu	siçovqulağı
mürəkkəbçiçəklilər	pişpişə	sinəkqapan
nar ağacı	rəngotu	soğangülü
nargülü	sabahgülü	solmaz çiçəyi
nəcib boymadərən	sabunağacı	söyüd ağacı
nərgizçiçəklilər	sabunotu	söyüdgülü
nilüfərkimilər	saqqızağacı	söyüdkimilər

subaldırğanı	şəkərqamışı	üskükotu
subibəri	şərq fıstığı	üzükotu
suboyar	şərq xurması	yabanı albalı
suçiçəyi	şərq vələsi	yabanı badam
sugülü	şirin biyan	yabanı qızılgül
sukərəvizi	şirinkök	yabanı soğan
suqabağı	şirquyruğu	yabanı sünbülçiçək
suqamışı	şirpəncəsi	yabanı turp
suqozu	tayaotu	yabanı üzüm
sunərgizi	təkçixıntılı zanbaq	yaddaşçiçəyi
suoxu	təkəsaqqalı	yağıotu
susünbülü	təpəotu	yağtikan
suyoncası	tıs-tıs	yalançı zəfəran
suzanbağı	tikanlı ardıc	yalanqoz
südləyənkimilər	tikanlı ot	yapışqanotu
südotu	tikanyarpaq	Yapon əzgili
Süleyman möhürü	titrətməqovaq	Yapon gülü
sünbülçiçək	toppuztikan	yarğanotu
süpürgəgülü	toyçiçəyi	yayla çiçəyi
süpürgəotu	toyuqdarısı	yazlıq buğda
süsənkimilər	tozağacı	yelmiqara
şaftalı	tutkimilər	yeralması
şaftalı ağacı	tüklü palıd	yerdombalanı
şahməhləmi	tülküquyruğu	yerfindığı
şahtrə	tülpan ağacı	yergilası
şamkimilər	tütəkotu	yerkökü
şanagülle	unutmaməni	yersarmaşığı
şehduran	üçyarpaq	yolotu
şəbbu	ürəkotu	yumaqotu

yumşaqşüprügə	zəngçiçəyi	ziyilotu
zanbaqçiçəklilər	zəravənd	zoğalçiçəklilər
zeytunçiçəklilər	zərdalı	zöhrəotu
zeytun ağacı	zərdəçal	zöhrəçiçəyi
zəngçiçəklilər	zəyrəkkimilər	zöhrətüklü adiant
zəncirotu	zinqirovotu	zümürdüçəyi

2.1.3.1. İsim Tamlaması Biçiminde Kurulan Bitki Adları

2.1.3.1.1. Belirtili isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adları

başınağacı

2.1.3.1.2. Belirtisiz isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adları

abasbəyi	atşabalıdı	bəlgəmotu
acılıqotu	ayıbaldırğanı	bəng otu
adaçayı	ayıdöşəyi	bildirçinbıdı
adamkökü	ayıfındığı	birəçiçəyi
ağacgöbələyi	ayıqulağı	birəotu
ağamiri	ayıpəncəsi	bitotu
ağ tozağacı	ayısoğanı	bodurotu
albalı	ayırıqotu	boğazçiçəyi
Alp əvəliyi	babasilotu	boyaqotu
Anadolu südotu	bağayarpağı	bozaqgülü
arıotu	bağ səhləbi	bulaqotu
asqırıqotu	baharotu	burunotu
atəvəliyi	balboranı	buynuzbaşı
atgötü	balıqotu	buynuzgülü
atquyruğu	barmaqotu	buzovburnu
at lərgəsi	başıqotu	bülbülotu
atpıtrağı	bataqlıq səhləbi	canavargiləsi

canavarotı	çöl sarmaşığı	dəvədişi
canavarpəncəsi	çöltərəsi	dəvəgözü
cəbrayilotı	çörəkağacı	dəvəqulağı
cinotu	çörəkotu	dəvəotu
cirəgülü	çuğundurotu	dəvətikanı
ciyərotu	çüyütotu	dişotu
çaqqalarmıdı	dağcirəsi	donuzayağı
çaqqalgavalısı	dağlaləsi	donuzquyruğu
çayotu	dağnanəsi	donuzotu
çaytikanı	dağnovruzu	dovşanalması
çəmənotu	dağsaqqızı	dovşançarığı
çəpərsarmaşığı	dağşamı	dovşanqulağı
çəpişotu	dağtərxunu	dovşanotu
çınqilotu	dalaqotu	dovşantopuğu
çirişotu	danaayağı	erkək ayıdöşəyi
çobançiçəyi	danaburnu	eşşəkqanqalı
çobandüdüyü	daraqotu	eşşəkqulağı
çobanəppəyi	daşarmudu	eşşəkturpu
çobaniynəsi	daşbadam	eşşəyotu
çobanqarğısı	daşxınası	əqrəbotu
çobansüzgəci	daş sarmaşığı	əməköməci
çobanyastığı	dəliotu	ərəbotu
çödükotu	dəmirotu	ərikgülü
çölanisi	dəmrovotu	əsnəgülü
çölkeşnişi	dənizotu	ətotu
çöl qatırquyruğu	dənizsoğanı	əvənkövənci
çöllaləsi	dərman nəmgülü	fırçaotu
çölnanəsi	dəvəayağı	firəngotu
çölnoxudu	dəvədabanı	firəngüzümü

gecəbənövşəsi	inciçiçəyi	köpəkdili
gecəçiçəyi	inəkəmcəyi	küpəçiçəyi
gəlinbarmağı	inəknoxudu	küsdümgülü
göyərçinotu	inəkotu	küsdümotu
gözotu	ishalotu	Qafqaz xurması
gücotu	İtaliya şamı	qambatı
Hələb şamı	itburnu	qanotu
həsilotu	itquyruğu	qarabaşotu
hinddarısı	itxiyarı	qaracadarı
Hindqozu	itotu	qaraçöhrəkamilər
Hind yasəməni	itsarımsağı	qaraçörəkotu
xaçgülü	itsoğanı	qaraçöyrükotu
xanıməli	ittikanı	qaranquşotu
xanımotu	itüzümü	qardaşqanı
xatınbarmağı	kağız ağacı	qarçiçəyi
xədicəgülü	kağızgülü	qargülü
xəccəgülü	kafur ağacı	qarğaayağı
xəndəkotu	kanaryaotu	qarğagözü
xınaçiçəyi	keçibuynuzu	qarğaotu
xoraotu	keçiəmcəyi	qarğasabunu
xoruzbibiqi	keçiqulağı	qarğasoğanı
xoruzgülü	keçiməməsi	qarğıdalı
ilanbaşı	keçisədəfi	qasıqotu
ilandili	keçisöyüdü	qatıqotu
ilangülü	keçiyemliyi	qatırdırnağı
ilanotu	kəkotu	qatırquyruğu
ilansoğanı	kəklikotu	qayaotu
ilanüzümü	kəndirotu	qayınağacı
ilanyastığı	kiçik qıfotu	qaymaqçiçəyi

qaymaqotu	qurdbağrı	mayaotu
Qazax ardıcı	qurdkolu	mayasarmaşığı
qazanqarası	qurdkökü	mazı ağacı
qazanqulpu	qurdotu	mələkotu
qazayağı	qurdpəncəsi	meşə albalısı
qazsoğanı	qurğuşunotu	meşəalması
qəlbotu	qusdurmaotu	meşəgilası
qıfotu	quşarmudu	meşə qatırquyruğu
qılıncotu	quşbuğdası	meşənovruzu
qıtıqotu	quşburnu	meymun alması
qıyaqotu	quşdili	məhəbbətçiçəyi
qoç-quzu	quşəppəyi	məxmərgülü
qonaqotu	quştərəsi	mərcanotu
qoturotu	quşürəyi	məryəmotu
qov göbələyi	quşüzümü	məryəmnoxudu
qovotu	quşyemişi	mixək ağacı
qovunağacı	quzğunqılıcı	mixəkgülü
quduzotu	quzudili	minaçiçəyi
qoyunburnu	quzugöbələyi	mollabaşı
qoyungözü	quzuqarnı	motmotu
qoyunqulağı	quzuqulağı	Musdafaçiçəyi
qoyunotu	quzuotu	Müsəlman süsəni
ququçiçəyi	quzu pıtrağı	nar ağacı
qumdarısı	lakmusotu	nargülü
qumotu	leyləkotu	novruzçiçəyi
qurbağagözi	limonotu	ovçuotu
qurbağaotu	maldili	ödotu
qurdağzı	mamırotu	öküzgözü
qurdayağı	mamontağacı	öksəotu

paxlakolu	subaldırğanı	toyuqdarısı
pashlı üskükotu	subibəri	tozağacı
payızgülü	suçiçəyi	tülküquyruğu
pazıpencəri	sugülü	tülpan ağacı
peyğəmbərçiçəyi	sukərəvizi	tütəkotu
pişikciynağı	suqabağı	ürəkotu
pişikdırnağı	suqamışı	üskükotu
pişikquyruğu	suqozu	üzükotu
pişiknanəsi	sunərgizi	yaddaşçiçəyi
pişikotu	suoxu	yağiotu
rəngotu	susünbülü	yapışqanotu
sabahgülü	suyoncası	Yapon əzgili
sabunağacı	suzanbağı	Yapon gülü
sabunotu	südotu	yarğanotu
saqqızağacı	Süleyman möhürü	yeralması
sarımsaqotu	süpürgəgülü	yerdombalanı
sədəfotu	süpürgəotu	yerfındığı
sədəfgülü	şaftalı ağacı	yergilası
sənaməki	şahməhləmi	yerkökü
sərvotu	şəkərqamışı	yersarmaşığı
sığirdili	şərq fıstığı	yolotu
sığırquyruğu	şərq xurması	yumaqotu
siçanotu	şərq vələsi	zeytun ağacı
siçanquyruğu	şirquyruğu	zəncirotu
siçovqulağı	şirpəncəsi	zəngçiçəyi
soğangülü	tayaotu	zinqırovotu
solmaz çiçəyi	təkəsəqqalı	ziyilotu
söyüd ağacı	təpəotu	zöhrəotu
söyüdgülü	toyçiçəyi	zöhrəçiçəyi

zümrüdçiçəyi

2.1.3.2. Sifat Tamlaması Biçimində Kurulan Bitki Adları

acı badam	ağqanad	cırhavuc
acıbaldırğan	ağqovaq	cırmərsin
acıbiyan	ağlarot	damarlı üskükotu
acıçiçək	ağ pıtraq	danaqıran
acıqarpız	ağsöyüd	daraqqaqal
acıqıçı	ağtikan	daraqlı şüyüd
acıqovuq	ağ tut	daşkələm
acıqovun	ağ üzüm	daş palıd
acı nanə	ağyonca	dəfnəgilas
acitərə	ağ zanbaq	dəlibəng
acıyonca	ala-bəzək bənövşə	dəligilas
acıyovşan	alacəhrə	dəmirağac
adi ardıc	alaqanqal	dəmirqara
adi pıtraq	atdol	doqquzdon
adi şam	atlılobya	dombalan
adi vələs	bağamburc	dovşandodaq
ağ akasiya	baldırıqara	erkək ayıdöşəyi
ağ boranı	balqabaq	əsməqovaq
ağcabaş	başlıot	ətirşah
ağcaqayın	belladon	əyrim lələvər
ağcaqovaq	bədmüşk	filbahar
ağdən	birgöz	gavalı
ağəsmə	boruçiçək	gənəgərçək
ağ gül	boyana	giləzəhər
ağ xardal	boymadərən	gilənar
ağkirpik	burunlu kəpənəkçiçək	göl qatırquyuğu
ağ küstüşam	buynuzlalə	göy bibər

göyçiçək	qarabaşlı	qızılgül
göy noxud	qarabibər	qızılsarmaşıq
göytikan	qarabuğda	qızılsəbət
göyzəban	qaraçöhrə	qızılsöyüd
gözəl vaxtsizot	qaraçöpləmə	qızılzanbaq
gözəl zəfəran	qara gəndalaş	qreypfrut
gülbəsər	qaragilə	quruçiçək
güldəfnə	qarağat	quşqonmaz
güləbrişim	qarahəllə	lilpar
gülxətmi	qara istiot	mahmızçiçək
gül kələm	qaraqınıq	mahmızlalə
gülnar	qaraqovaq	nəcib boymadərən
gülümbahar	qaraot	oxçətir
həmişəbahar	qarapürən	oxyarpaq
həvəcüvə	qaraşam	ögeyana
hündür andız	qaratikan	öküzqulaq
xamırmaya	qara tut	paslı üskükotu
xarıbülbül	qarayonca	peyğəmbərbuğda
xəncərçiçək	qargilə	pərpətöyün
xırdaçiçəkli şahtərə	qarnıyarıq	salaməleyküm
istiot	qinqılıc	sarıbaş
kəpənəkçiçək	qırxbuğum	sarıbənövşə
kəskiniyli ardıc	qırmızı bibər	sarıçiçək
kirpibaş	qırmızı turp	sarıkök
kök-saqqız	qışlayan qatırquyruğu	sarı nilufər
küknar	qızılağac	sarısüsən
qarağac	qızılbaş	sarıtikan
qarabaş	qızılboya	sarı yonca
qarabaşaq	qızılçətir	sarızanbaq

sümbülçiçək	tüklü palıd	yabanı sümbülçiçək
şaftalı	üçyarpaq	yalançı zəfəran
şahərə	yabanı mərsin	yalanqoz
şanagüllə	yabanı turp	yelmiqara
şəbbu	yabanı üzüm	yumşaqşüpürgə
şirin biyan	yayla çiçəyi	zəravənd
şirinkök	yazlıq buğda	zərdalı
təqçixıntılı zanbaq	yabanı albalı	zərdəçal
tikanlı ardıc	yabanı badam	zöhrətüklü adiant
tikanlı ot	yabanı qızılgül	
tikanyarpaq	yabanı mərsin	
titrətməqovaq	yabanı soğan	

Kerime Üstünova, “*Ad işlətimi (Biçim Bilgisi)*” kitabında *ayçiçək, dilbilim* ve buna benzer yapılı kelimelerde iyelik ekinin düşümü, aynı zamanda kelimelerin *ay çiçəği, dil bilimi* biçimlerinde kullandığı da görülmektedir. Belirtili ad tamlaması biçiminde olan *ay çiçəği* kelimesi bu biçimde yazıda kullanılırken, *ayçiçək* ise herhangi bir ek almadan sadece konuşmada kalmıştır (Üstünova, 2008: 91). Türkiye Türkçesinde *bal kabağı, boru çiçəği, demir ağacı, demir diken, filbahri, hançer çiçəği, kök sakızı, tavşandudağı, taş bademi, topus diken* gibi bitki adları belirtili ad tamlaması şeklinde olurken, Azərbaycan Türkçesinde ise *balqabaq, boruçiçək, daşbadam, dəmirağac, dəmirtikan, dovşandodaq, filbahar, xəncərçiçək, kök-saqqız, toppuztikan* örneklerinde bu durumun tersine rastlanır.

2.1.3.3. Sıfat-Fiil Grubu Biçiminde Kurulan Bitki Adları

2.1.3.3.1. -An sıfat-fiil ekiyle kurulan bitki adları

atqaytaran	dəmirtikan	gəlinboğan
çaqqalboğan	dilqanadan	günəbaxan
dağdağan	dişqurtlayan	itboğan
daşdələn	dombalan	itöldürən

qanqurudan	qoyunqıran	milçəktutan
qarğabükən	qurdboğan	sinəkqapan
qayışqıran	quyruxyaran	şəhduran
qaytaran	quzukökəldən	toppuztikan
qoyunboğan	lopatikan	yağtikan

2.1.3.3.2. -Ar sıfat-fül ekiyle kurulan bitki adları

qantəpər
suboyar

2.1.3.4. Tekrarlama Biçiminde Kurulan Bitki Adları

atıl-batıl	meşmeşi
badbadı	patpatı
bat-bat	pişpişə
xaşxaş	tıs-tıs

2.1.3.5. Cümle Biçiminde Kurulan Bitki Adları

ağagörməz
dəyməmənə
unutmaməni

2.1.3.6. Birleşik Yapılı Familya Adları

2.1.3.6.1. Azərbaycan Türkçesinde +lAr ekiyle kurulan bitki familyaları

badımcançiçəklilər	xaşxaşçiçəklilər
çətirçiçəklilər	qaymaqçiçəklilər
cökəçiçəklilər	qərənfilçiçəklilər
dodaqçiçəklilər	mürəkkəbçiçəklilər
erikaçiçəklilər	nərgizçiçəklilər
gülçiçəklilər	paxlalılar
xaççiçəklilər	zanbaqçiçəklilər

zəngçiçəklilər
zeytunçiçəklilər

zoğalçiçəklilər

2.1.3.6.2. Azərbaycan Türkçesinde +kimilər ekiyle kurulan bitki familyaları

ağcaqayınkimilər
boyaqotukimilər
cığkimilər
çobanqarğısıkimilər
danaayağıkimilər
daşdələnkimilər
dəfnəkimilər
doqquzdonkimilər
əməköməcikimilər
fırçaotukimilər
fıstıqkimilər
gicitkənkimilər
iydəkimilər
kartofkimilər
kəndirkimilər
qabaqkimilər

qaraçöhrəkimilər
qatırquyuğukimilər
qozkimilər
maqnoliyakimilər
mərsinkimilər
nilüfərkimilər
səhləbkimilər
sərvkimilər
söyüdkimilər
südləyənkimilər
süsənkimilər
şamkimilər
tutkimilər
pəncərkimilər
zəyrəkkimilər

2.1.3.6.3. Türkiyə Türkçesinde +giller ekiyle kurulan bitki familyaları

akça ağaçgiller
atkuyruğugiller
baklagiller
ballıbabagiller
bişikgiller
çamgiller
çan çiçəgigiller
cevizgiller

defnegiller
düğün çiçəgigiller
dutgiller
ebegümecigiller
fundagiller
gelincikgiller
gülğiller
hanımeligiller

hasır otugiller	nergisgiller
iğdegiller	nilüfergiller
ıhlamurgiller	patlıcangiller
ısrıgangiller	porsukgiller
ıspanakgiller	salepgiller
kabakgiller	servigiller
karanfilgiller	söğütgiller
kayıngiller	süsengiller
kendirgiller	sütleğengiller
ketengiller	tarak otugiller
kızılcıkçiller	taşkırangiller
kök boyasıgiller	turpgiller
ladengiller	yılyastyığıgiller
manolyagiller	zambakgiller
maydanozgiller	zeytingiller
mersingiller	

3. AZERBAJCAN TÜRKÇESİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE BİTKİ ADLARININ SEMANTİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yazılışı farklı ama anlamı aynı olan bitki adları bölümünde biçimleri tamamen veya kısmen farklı olup fakat anlamı aynı olan bitki adları ele alınmıştır. Tabloya göre bitkilerin birden fazla eş anlamlıları bulunur. Bu durum, bir yandan bitkilerin çeşitli özelliklerine göre adlandırılmalarından, diğer yandan başka dillerden ödünçleme yoluyla ortaya çıkmalarından kaynaklanmaktadır. Örneğin:

- Az. T. *döngəl, əzgil, gəlinboğan* - Tr. T. *döngel, ezgil, gelinbopan, muşmula*;
- Az. T. *xəccəgülü, xədicəgülü, qargülü* - Tr. T. *kardelen*;
- Az. T. *qarğasoğanı, qınqılıc, qladiolus, quzğunqılıcı* - Tr. T. *karga soğanı, kılıç otu, kuzgun kılıcı*;

- Az. T. *quruçiçek, ödotu, solmaz çiçəyi, yayla çiçəyi* - Tr. T. *ölmez çiçek, sarıçiçek, yayla çiçeği*.

Azerbaycan Türkçesinde Farsçadan gelen şir kelimesiyle oluşan *şirquyruğu* bitkisi, Türkiye Türkçesinde *aslankuyruğu* olarak görülür, Rusçadan gelen *maxorka* Türkiye Türkçesinde ise *deli tütün* bitkisidir. Görüldüğü gibi ödünçleme sonucunda bitkilerde yazılış farklılığı durumu bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Ayrıca tamlamanın farklı şekilde olup isim tamlaması biçiminde kurulan *adamkökü -adam otu, dəvəayağı - deve kulağı, quştarəsi - kuşekmeği* bitki adları yazılış ve semantik açıdan farklılık gösterir.

Yazılışı aynı ama anlamı farklı olan bitki adları bölümünde ses değişikliklerle birlikte yazılışı aynı olup ama anlamı farklı olan 67 tane bitki adı sırayla verilmiştir. Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesindeki bitkiler Latince verilen isimlerine göre karşılaştırılmıştır. *Süsünbülü* çiçeğinin *Potamogeton* Latincesi bulunuyorken *su sümbülü* ise sözlükte *Eichornia crassipes* Latincesiyle yer alır. Birisi, uzun gövdeli ve yaprakları orta boyutlarda olan çiçekli su bitkisidir. Diğeri, sümbül şeklinde mavimsi, pembemsi veya mor renkli büyük çiçektir.

Azerbaycan Türkçesinde *lalə* (Lat. *Papaver pavoninum*) bitkisi, Türkiye Türkçesinde *haşhaş* olan gelincikgiller familyasından büyük kırmızı bir çiçektir. Türkiye Türkçesinde *lale* (Lat. *Cucumis melo*) ise zambakgillerden olan kırmızı, sarı, pembe ya da beyaz renkli bitkidir. Bir lehçede *ərik* (Lat. *Prunus armeniaca*) meyvesi sarı, tatlı, tek çekirdekli meyve ve bu meyvenin ağacıdır, diğeri lehçede ise *erik* (Lat. *Prunus domestica*) *kayısı* anlamında olup tatlı sulu mor, kırmızı ve sarı renkli çekirdekli meyvedir. Diğeri örnekte Azerbaycan Türkçesinde *yemiş* (Lat. *Cucumis melo*) meyvesi *qovun* “*kavun*” olarak kullanılırken Türkiye Türkçesinde *yemiş* (Lat. *Ficus carica*) ise *incir* olarak bilinmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LATİNCE DİZİN

- Abies:** köknar [TBAS, 184], küknar [ADİL, II, 774]
- Abutilon:** kəndirotu [AAB, II, 21]
- Acacia:** akasiya [ADİL, I, 86], akasya [TBAS, 26]
- Acantholimon:** pişik geveni [TBAS, 228], tıs-tıs [ARL, IV, 544]
- Acanthus dioscoridis:** ayıpəncəsi [ARL, I, 187], ayıpençesi [TBAS, 39]
- Acer:** ağcaqayın [ADİL, I, 57], akçaağaç [TBAS, 25]
- Aceraceae:** ağcaqayınkimilər [AB], akçaağaçgillər [TS, I, 54]
- Achillea:** qanotu [ADİL, III, 38]
- Achillea millefolium:** boymadərən [ADİL, I, 342], civanperçemi [TBAS, 60]
- Achillea nobilis:** asil civanperçemi [TTZB, 44], nəcib boymadərən [AB]
- Aconitum nasutum:** burunlu kəpənəkçiçək [AB], kutul kurtboğanı [TTZB, 15]
- Aconitum:** itboğan, kurtboğan [TBAS, 145], kəpənəkçiçək [ARL, II, 706], kurtboğan [TBAS, 188], kurt otu, kurtboğan [TBAS, 189], qurdboğan [ADİL, III, 216], qurdkolu [ADİL, III, 216]
- Acorus calamus:** eğir otu [TBAS, 98], gecəvər [ADİL, II 215]
- Acroptilon repens:** kekre [TBAS, 169], kəkrə [ADİL, II, 669]
- Actaea:** qaraçöpləmə [ARL, III, 50], qarğaotu [ARL, III, 59]
- Adansonia digitata:** baobab [ARL, I, 222], baobap [TS, I, 217]
- Adiantum capillus-veneris:** ishal otu [TBAS, 144], venüssaçı [TBAS, 274], zöhrətüklü adiant [AB]
- Adonis:** avcı otu [TS, I, 164], horoz gülü, keklikgözü [TBAS, 135], xoruzgülü [ADİL, II, 474], ovçuotu [ADİL, III, 535]
- Aesculus hippocastanum:** at kestanesi [TS, I, 159], atşabalıdı [ADİL, I, 164]
- Aethusa cynapium:** it kişnişi [TBAS, 145], yaraqlıca [ARL, IV, 812]
- Agave:** agav [BA, 13], aqava [ADİL, I, 88]
- Agrimonia eupatoria:** əsnəgülü [ARL, II, 125], əspərək [ARL, II, 126], koyun otu [TBAS, 183], kuzu pıtrağı, koyun otu [TBAS, 193], qoyunotu [XMBŞR, 74], quzu pıtrağı [XMBŞR, 107]
- Agrimonia eupatorium:** gücotu [ARL, II, 308], koyun otu [TBAS, 183]

Agropyron: daraqotu [ADİL, I, 536]

Ailantthus: aylant [ARL, I, 189], kokar ağaç [TBAS, 181]

Ajuga: sığırdili [ADİL IV, 102]

Albizia julibrissin: güləbrişim [ADİL, II, 304], gülbrişim [TBAS, 124]

Alcea: bəlgəmotu, [ADİL, I, 274], hatmi [TBAS, 131]

Alcea rosea: gülhatmi [TS, I, 903], gülxətmi [ADİL, II, 305]

Alchemilla: aslapençəsi [TBAS, 34], şəhduran [ADİL, IV, 196], şəhduran, aslanpençəsi [TBAS, 257], şirpəncəsi [ADİL, IV, 230]

Algae: yosun [ADİL, IV, 616], yosun [TS, II, 2465]

Alhagi pseudalhagi: deve dikeni [TBAS, 90], dəvətikanı [ADİL, I, 606], yağtikan [ADİL, IV, 504]

Alkanna orientalis: kurbağa otu [TBAS, 187]

Alkanna tinctoria: enlik [TBAS, 101], ənlük [ADİL, II, 121], havacıva [TBAS, 131], həvəcüvə [QKDDB, 166]

Alliaria petioiata: sarımsak otu [TBAS, 237], sarımsaqotu [ADİL, IV, 42]

Allium cepa: soğan [ADİL, IV, 133], soğan [TS, II, 2000]

Allium porrum: kəvər [ADİL II, 698], pırasa [TS, II, 1799]

Allium scorodoprasum: itsoğanı [ADİL, II, 613], itsoğanı, itsarımsağı [TBAS, 145]

Allivum sativum: sarımsak [TS, II, 1913], sarımsaq [ADİL, IV, 42]

Alnus: kızılacağı [TBAS, 176], qızılacağı [ADİL, III, 157]

Aloe: azvay, sarısabır [DS, I, 443], əzvay [ADİL, II, 168]

Aloe vera: ishalotu [ARL, II, 585]

Alpinia officinarum: havlıcan [TS, I, 962], quluncan [ARL, III, 213]

Alyssum: çuğundurotu [ADİL, I, 500], deli otu [TS, I, 547], kuduz otu, deli otu [TBAS, 187]

Amaranthaceae: ıspanakgiller [TS, I, 1024], pəncərkimilər [AB]

Amaranthus: horoz ibiği [TS, I, 1004], xoruzbibiqi [ADDL, I, 251]

Amaryllidaceae: nergisgiller [TS, II, 1646], nərgizçiçəklilər [AB]

Ammi visnaga: dişqurtlayan [ARL, I, 797], diş otu [TBAS, 92]

Ammochloa: qumotu [ARL, III, 215]

Amygdalus amara: acı badam [ADİL, I, 26], acı badem [TS, I, 8]

Amygdalus communis: badam [ADİL, I, 186], badem [TBAS, 40], bocca [ADDL, I, 56], boçça [TBAS, 48], çağala [ARL, I, 498], çağla [TBAS, 63]

Amygdalus graeca: daşbadam [ADİL, I, 545], taş bademi [TS, II, 2147]

Anacamptis pyramidalis: bağ səhləbi [AAB, I, 76], çam salebi [TBAS, 234]

Anagallis arvensis: sıçankulağı, fare kulağı [TBAS, 241], siçovqulağı [ARL IV, 151]

Anamirta: balık otu [TBAS, 43]

Ananas sativus: ananas [ARL, I, 116], ananas [TS, I, 106]

Anchusa officinalis: öküzqulaq [ARL, III, 631], sığirdili [TBAS, 241], sümürgən [ARL, IV, 266]

Anemone: anemon [ARL, I, 117], anemon [TS, I, 109]

Anemone vulgaris: dağ lalesi [TS, I, 513]

Anethum: dereotu [TS, I, 562], şüyüd [ADİL, IV, 249]

Anethum graveolens: darak otu, dere otu [TBAS, 84]

Angelica sylvestris: cəbrayilotu [ARL, I, 419], melek otu [TBAS, 203], mələkotu [ARL, III, 368], tütəkcə [ARL, IV, 644] tütəkotu [AAB, II, 190]

Anthemis austriaca: ağcabaş [ADDL, I, 4], akçabaş [TBS, 46]

Anthemis tinctoria: çobançiçəyi [ADİL, I, 489]

Anthoxanthum odoratum: siçanqulağı [ADİL, IV, 111]

Anthyllis vulneraria: xoraotu [ARL, II, 195], yara otu [TS, II, 2394]

Antirrhinum: aslanağzı [TS, I, 146], qurdağzı [ADİL, III, 215]

Antirrhinum majus: danaburnu [ADİL, I, 531], danaburnu, aslanağzı çiçəği [TS, I, 526]

Apiaceae: çətirçiçəklilər [ADİL, I, 472], maydanozgiller [TS, II, 1518]

Apium graveolens: kereviz [TBAS, 171], kərəviz [ADİL, II, 686]

Arabis: Arap otu [TBAS, 33], ərəbotu [ARL, II, 112]

Araceae: danaayağıkimilər [ARL, II, 672], yılanıyastığıgiller [TS, II, 2448]

Arachis hypogaea: araxis [ARL, I, 130], yerfındığı [ARL, IV, 874], yer fıstığı [TS, II, 2438]

Arctium tomentosum: atpıtrağı [AAB, III, 88], dulavrat otu [TBAS, 95]

Arctostaphylos: ayıqulağı [ADİL, I, 179],

Aristolochia: zərəvənd [ADİL IV, 663], zeravent, pipo çiçəği [TBAS, 291]

Aristolochia hirta: ilanotu [ADİL, II, 527], yılan otu [TBAS, 286]

Armeniaca vulgaris: zərdalı [ADİL IV, 665], zərdalı [TBAS, 291]
Armoracia rusticana: bayır turpu [TS, I, 248], qıtıqotu [ADİL, III, 151]
Arnica: öküzgözü [ADİL, III, 546], öküzgözü [TS, II, 1723]
Artemisia: yavşan otu [TBAS,282], yovşan [ADİL, IV, 616]
Artemisia absinthium: acı yavşan, pelin otu [TBAS, 20], acıyovşan [ADİL, I, 35]
Artemisia dracunculus: tarhun [TBAS, 260], tərşun [ADİL, IV, 322]
Artocarpus incisa: çörəkağacı [ARL, I, 636], ekmek ağacı [TS, I, 683]
Arum: danaayağı [ADİL, I, 516], danaayağı [TBAS, 84], ilanyastığı [ARL, II, 539], yılanıyastığı [TBAS, 287]
Arundo donax: kargı [TBAS, 161], qarğı [ADİL, III, 58]
Asarum europaeum: çobandüdüğü [TBAS, 75], çobandüdüyü [ARL, I, 601]
Asparagus officinalis: atqaytaran [ARL, I, 165], kuşkonmaz [TBAS, 190], qulancar [ADİL, III, 206], quşqonmaz [ADİL, III, 225]
Asphodelus: çirişotu [ARL, I, 597], çiriş otu [TBAS, 74]
Asplenium adiantum-nigrum: baldırıkara [TBAS, 43], baldırıqara [ARL, I, 222]
Aster: aster [DS, I, 347], astra [ARL, I, 153]
Asteraceae: bileşikgillər [TS, I, 293], mürəkkəbçiçəklilər [ARL, III, 482]
Astragalus: geven [TBAS, 115], gəvən [ADİL, II, 240]
Atriplex: sirkan [ADİL, IV, 126]
Atriplex nitens: unluca [ADİL, IV, 404], unluca [TBAS, 272]
Atropa belladonna: belladonna [TS, I, 264], belladon [ARL, I, 259], güzəlavrat otu [TBAS, 127], xanımotu [ADİL, II, 423]
Avena sativa: vələmir [ADİL, IV, 478], yulaf [ADİL, IV, 621], yulaf [TS, II, 2469]
Balsamina hortensis: kınaçiçəği [TS, II, 1292], xınaçiçəyi [ADİL, II, 457],
Bambusa vulgaris: bambu [TS, I, 214], bambuk [ADİL, I, 217]
Begonia: begonya [TS, I, 255], beqoniya [ARL, I, 257]
Bellevalia: dağ sümbülü [TBAS, 83], yabanı sümbülçiçək [AAB, I, 70]
Bellis perennis: koyungözü [TBAS,183], qoyungözü [ARL, III, 199]
Berberis crataegina: karamıh, karamuk [TBAS, 157], qaramıx [ARL, III, 54]
Berberis vulgaris: sarıçalı [TS, II, 1911], zirinc [ADİL IV, 680]

Berteroa: dəliotu [ARL, I, 727], quduzotu [ADİL, III, 202]

Beta trigyna: pazı pancarı [TBAS, 224], pazıpencəri [ADL, II, 443]

Beta vulgaris varciela: çuğundur [ADİL, I, 500], çükündür, pancar [TS, I, 508], pazı [ARL, III, 709], pazı [TS, II, 1782], zılx [ARL, IV, 962], zılk, pazı [DS, XI, 4369]

Betonica officinalis: dərman nəmgülü [AB], mərcanotu [ADİL, III, 343], tibbi kestere [TTZB, 36]

Betula: huş [TBAS, 136], tozağacı [ADİL, IV, 364]

Betula alba: qayınağacı [ADİL, I, 80]

Betula pendula: ağ tozağacı [YEYB, 237], ak huş [TBAS, 36]

Bifora radians: çölkeşnişi [ADİL, I, 497], yabani kişniş [TBAS, 276]

Borago officinalis: göyzəban [ARL, II, 288], hodan [TBAS, 135]

Brassica napus: kolza [TS, II, 1348], raps [YEYB, 77]

Brassica nigra: hardal [TS, I, 946], xardal [ADİL, II, 426]

Brassica oleracea: gül kələm [ADİL, III, 672], karnabahar [TS, II, 1222], kelem, lahana [TS, II, 1264], kələm [ADİL, II, 672]

Brassica oleracea var gongylodes: alabaş [TS, I, 70], daşkələm [ARL, I, 688]

Brassica rapa: şalgam [TS, II, 2070], şalgam [ADİL, IV, 189], kiçik şalgam [TS, II, 1432], turpəng [ADİL, IV, 377]

Brassicaceae: xaççiçəklilər [ADİL, II, 413], turpgiller [TS, II, 2254]

Broussonetia papyrifera: kağız ağacı [AAB, II, 31], kağıt ağacı [TS, II, 1156]

Bryonia alba: ağ küstüşam [QKDDDB, 67], şeytan şalgamı [TBAS, 258]

Bryophyta: mamır [ADİL, III, 287], yapraklı kara yosunları [TS, II, 2392]

Bupleurum aureum: dovşanqulağı [ARL, I, 828]

Butomus umbellatus: suoxu [ARL, IV, 249]

Buxus sempervirens: şimşir [TBAS, 258], şümşad [ADİL, IV, 247]

Cactus: kaktus [ARL, II, 643], kaktüs [TS, II, 1162]

Calamagrostis: kandıra otu [TS, II, 1186], yumşaqşüpürgə [ARL, IV, 919]

Calendula arvensis: aynısefa [TS, I, 178], gülümbahar, [ARL, II, 313], həmişəbahar [ADİL, I, 361]

Caltha palustris: lilpar [ADİL, III, 264], lilpar [TBAS, 198]

Calystegia sepium: çəpərsarmaşığı [AAB, II, 231], çit sarmaşığı [TBAS, 74]

- Camellia japonica:** Japon gülü [TS, I, 1133], kameliya [ARL, II, 648], kamelya [TS, II, 1179]
- Campanulaceae:** çan çiçeğigiller [TS, I, 434], zəngçiçəklilər [ADİL IV, 662]
- Campanulla:** çan çiçeği [TBAS, 66], zəngçiçəyi [ADİL IV, 662], zıncırovotu [ADİL IV, 671]
- Cannabaceae:** kendirgiller [TS, II, 1273], kəndirkimilər [ARL, II, 704]
- Cannabis sativa:** çetene, kenevir otu [TBAS, 69], çətənə [ADİL, I, 471], kenevir [TBAS, 170], kendir, kenevir [TS, II, 1273], kendir otu [TBAS, 170], kəndir [ARL, II, 704], kənaf [ADİL, II, 680]
- Caprifoliaceae:** doqquzdonkimilər [AB], hanımeligiller [TS, I, 941]
- Capsella bursa-pastoris:** çobançantası [TS, I, 494], quşəppəyi [ADİL, III, 225]
- Capsicum annuum:** kızılbiber [TS, II, 1301], qırmızı bibər [ADİL, II, 295]
- Cardamine:** ürəkotu [ARL, IV, 703]
- Cardonine amara:** acı tere [DS, I, 54], acıtərə [ARL, I, 29]
- Carduus hamulosus:** kangal [TS, II, 1187], qanqal [ADİL, III, 36]
- Carica papaya:** qovunağacı [ADİL, III, 190], papaya ağacı [TS, II, 1761]
- Carlina:** yumaqotu [ARL, IV, 916]
- Carpinus:** dəmirqara [ADİL, I, 582], gürgen [TBAS, 125], vələs [ADİL, IV, 478]
- Carpinus betulus:** adi gürgen [BB, 574], adi vələs [AB]
- Carpinus orientalis:** ak gürgen [TBAS, 236], şərq vələsi [AB]
- Carthamus:** sarıçiçək [ADİL, IV, 40]
- Carthamus lanatus:** sarı diken [TBAS, 236], sarıtikan [ADİL, IV, 42]
- Carthamus tinctorius:** asfur [DS, I, 341], saflor [YEYB, 65], yalancı safran [TBAS, 280], yalancı zəfəran [AAB, III, 106]
- Caryophyllaceae:** karanfilgiller [ADİL, III, 365], [TS, II, 1209], qərənfilçiçəklilər [ARL, III, 127]
- Caryophyllus aromaticus:** karanfil [TS, II, 1209], mixək ağacı [ADİL, III, 365]
- Cassia officinalis:** sənəməki [ADİL, IV, 83], sinameki [TS, II, 1986]
- Castanea sativa:** kestanə [TBAS, 172], kəstanə [ADİL, II, 696], şabalıd [ADİL, IV, 180]
- Casuarina:** demir ağacı [TS, I, 550]
- Cedrus libani:** sedir [TBAS, 239], sidr [ADİL, IV, 111]

- Celtis:** dağdağan [ADİL, I, 512], dağdağan [DS, IV, 1324]
- Centaurea cyanus:** göyçiçək [ARL, II, 287] mavi kantaron [TS, II, 1517], peyğamber çiçəği [TBAS, 225], peyğəmbərçiçəyi [ADİL, III, 588]
- Centaurea macrocephala:** sarıbaş [TBAS, 236]
- Centaureum erythraea:** kırmızı kantaron [TBAS, 174], qızılçətir [ADİL, III, 158]
- Centranthus:** mahmuz çiçəği [TS, II, 1487]
- Cephaelis ipecacuanha:** altın kökü [TS, I, 94], qusdurmaotu [ARL, III, 228]
- Cephalaria:** kantepen [TBAS, 152], qantəpər [ADİL, III, 39]
- Cerasus avium:** giləs [ADİL, II, 245], kiraz [TS, II, 1327]
- Cerasus microcarpa:** yabanı albalı [ARL, IV, 771], yabanı kiraz [TS, 2, 2359]
- Cerasus padus:** dəligilas [ADİL, I, 576], delikiraz [DS, IV, 1412]
- Cerasus vulgaris:** albalı [ARL, I, 94], albalı, vişne [DS, I, 207], gilənar [ADİL, II, 246], vişne [TS, II, 2349]
- Ceratonia siliqua:** ittikanı [ADİL, II, 614], keçiboynuzu [TBAS, 166], keçibuynuzu [ADİL, II, 614]
- Cercis siliquastrum:** erguvan [TBAS, 100], ərəkəvan [ADİL, II, 128]
- Cerinth minor:** qovotu [ADİL, III, 189], mum çiçəği [TBAS, 210]
- Ceyripedium calceolus:** venüşarığı [TS, II, 2340], zöhrəçiçəyi [ARL, IV, 978]
- Chaerophyllum angelicifolium:** cacıx [ADDL, I, 69], cacık [DS, III, 839] cacıq [ARL, I, 386]
- Chaerophyllum bulbosum:** kımı [TBAS, 173], qımı [ADL, I, 327]
- Chelidonium majus:** dəmrovotu [ADİL, I, 583], kırlangıç otu [TBAS, 174]
- Chenopodium album:** sirken [TBAS, 245]
- Cherianthus cheiri:** mixəkgülü [ADİL, III, 365], sarıbənövşə [ADİL, IV, 40], sədbər [ADİL, IV, 70], şebboy [TBAS, 256], şəbbu [ADİL, IV, 200]
- Chrozophora tinctoria:** akbaş [TBAS, 25], lakmusotu [ARL, III, 232]
- Chrysanthemum:** xrizantem [ADİL, II, 482], krizantem, kasımpatı [TS, II, 1229] payızgülü [ADİL, III, 584]
- Cicer arietinum:** nohut [TBAS, 215], noxud [ADİL, III, 498]
- Cichorium:** acıgıç, hindiba [TBAS, 18], acıqıç [ADİL, I, 33]
- Cichorium endivia:** hindiba [TBAS, 134], kasni [ADİL II, 647]

Cichorium maritimum: deniz otu [DS, IV, 1424], dənizotu [ADİL, I, 735]
Cicuta virosa: su baldıranı [TS, II, 2035], subaldırğanı [ARL, IV, 237]
Cinnamomum: darçın [ADİL, I, 680], tarçın [TS, II, 2138]
Cinnamonum camphora: kafur ağacı [ADİL, II, 614], kâfur ağacı [TS, II, 1156]
Circacea: qanqurudan [ADİL, III, 37]
Cirsium arvense: eşek kangalı [DS, V, 1789], eşşəkqanqalı [ADİL, II, 38]
Cirsium ciliatum: kazankulpu [TBAS, 165], qazanqulpu [ADL, I, 318]
Cirsium rhizocephalum: medik [TBAS, 203], mədix [ADL, II, 385]
Cistaceae: çobanqarğısıkimilər [AB], ladengiller [TS, II, 1446]
Cistus creticus: çobanqarğısı [ARL, I, 601], laden [TS, II, 1446]
Citrullus colocynthis: acı karpuz [TBAS, 18], acıqarpız [ADİL, I, 33]
Citrullus vulgaris: karpuz [TS, II, 1223], qarpız [ADİL, III, 66]
Citrus aurantium: narınc [ADİL, III, 458], narenc, turunç [TS, II, 2255]
Citrus bergamia: bergamot [TS, I, 271], berqamot [ARL, I, 260]
Citrus decumana: greyfurt [TS, I, 896], qreyppfrut [ARL, III, 204]
Citrus limon: limon [ADİL, III, 265], limon [TS, II, 1466]
Citrus reticulata: mandarin [ADİL, III, 287], mandalina [TS, II, 1499], naringi [ADİL, III, 459],
Citrus sinensis: portağal [ADİL, III, 615], portakal [TS, II, 1818]
Chrysosplenium: dalaqotu [ARL, I, 661]
Clematis: ağəsmə [ARL, I, 53], ak asma [TBAS, 24]
Cleome: yersarmaşığı [ARL, IV, 877], yer sarmaşığı [TS, II, 2240]
Cnicus benedictus: lopatikan [ARL III, 283], şevketibostan [TBAS, 258]
Cocos nucifera: Hindqozu [ARL, II, 411], Hindistan cevizi [TS, I, 996]
Coffea arabica: kahve [TBAS, 149], qəhvə [ADİL, III, 104]
Colchicum: itboğan [ADİL, II, 608]
Colchicum speciosum: gözəl vaxtsizot [AB], güzel çiğdem [TTZB, 49]
Collybia velutipes: ağacgöbələyi [ARL, I, 49], ağaç mantarı [TBAS, 22]
Convallaria majalis: inci çiçeği [TBAS, 143], inciçiçəyi [ADİL, II, 547]
Convolvulus arvenis: çöl sarmaşığı [AB], tarla sarmaşığı [BB, 439]

Coriandrum: keşniş [ADİL, II, 662], kişniş [TBAS, 170]

Corispermum: deve otu [LMEBA, 406], dəvəotu [ADİL, I, 606]

Cornaceae: kızılcıkgiller [TS, II, 1318], zoğalçiçəklilər [ARL, IV, 973]

Cornus mas: kızılcık [TBAS,176], qızılcıq [ADİL, III, 158], zoğal [ADİL, IV, 684], zoğal, kızılcık [TBAS, 294]

Coronilla: acıyonca [ADİL, I, 35]

Coronopus procumbens: kargaayağı [TTZB, 18], qarğaayağı [ADİL, III, 57]

Corydalis: kazgağası [TBAS, 165], mahmızlalə [ADİL, III, 295]

Corylus avellana: fındık [TS, I, 778], fındıq [ADİL, II, 188]

Cotoneaster integerrimus: dovşanalması [ADİL, I, 687], tavşan elması [TBAS, 262]

Crataegus: alça [ADİL, I, 94], alıç [TBAS, 29], kuş yemişi, alıç [TBAS, 192]

Cratargus rosaceae: yemişan [ADİL, IV, 577], yemişen [TS, II, 2430]

Crepis alpina: yürek otu [TBS, 784]

Crepis foetida: tayaotu [AAB, III, 130], tüylü kanak [TBAS, 271]

Crocus sativus: safran [TBAS,233], zəfəran [ADİL IV, 651]

Crocus speciosus: çayır çiğdemi [TBAS, 72], gözəl zəfəran [QKDDDB, 63]

Cucumis melo: kavun [TS, II, 1244], qovun [ADİL, III, 190], yemiş [ADİL, IV, 577]

Cucumis sativus: hıyar [TS, I, 990], xiyar [ADİL, II, 469]

Cucurbita moschata: balboranı [ARL, I, 221], bal kabağı [TS, I, 211], bal kabağı [TS, I, 211], balqabaq [ADİL, I, 215]

Cucurbita pepo: ağ boranı [ARL, I, 338], ak kabak [TBS, 42]

Cucurbita: boranı [ADİL, I, 334], kabak [TS, II, 1138], kudu [ADİL, II, 769], qabaq [ADİL, III, 5],

Cucurbitaceae: kabakgiller [TS, II, 1138], qabaqkimilər [ARL, III, 7]

Cuminum cyminum: cirə [ADİL, I, 424], çemen [TS, I, 423], çəmən [ADDL, I, 98], kimyon [TBAS, 178], zıra [TBAS, 292, 293], zirə [ADİL, IV, 679],

Cupressaceae: servigiller [TS, II, 1949], sərvkimilər [ARL, IV, 122]

Cupressus sempervirens: servi [TBAS, 241], sərv [ADİL IV, 94]

Curcuma longa: sarıkök [ADİL, IV, 40], sarıkök, zerdeçal [DS, XII, 4672], zerdeçal [TS, II, 2506], zərdəçal [YEYB, 243]

Cuscuta: kızıl sarmaşık bostanbozan [TBAS, 177], qızılsarmaşık [ARL, III, 165]

Cyclamen: dağnovruzu [ADİL, I, 515], meşənovruzu [AB], tavşankulağı [TS, II, 2156]

Cyclotrichium niveum: dağ nanəsi [TBAS, 52]

Cydonia vulgaris: ayva [TS, I, 181], heyva [ADİL, II, 348]

Cynara cardunculus: kenger [TBAS, 170], kəngər [ADDL, I, 276]

Cynara scolymus: artışok [ARL, I, 145], enginar [TS, I, 713], ənginar [ARL, II, 109]

Cynoglossum: köpek dili, pisiktetiği [TBAS, 227], köpəkdili [ARL, II, 797]

Cynoglossum officinale: pişikcırnağı, pisiktetiği [TBAS, 227], pişikciynağı [ADDL, II, 457]

Cynosurus: itquyruğu [ARL, II, 623]

Cyperus: topalağ [ADDL, II, 573], topalax [ADDL, II, 573], topalak, karatopalak [TBAS, 268], topalaq [ADİL, IV, 354], salaməleyküm [AAB, I, 93]

Cyperus papyrus: papirus [ADİL, III, 572], papirüs [TS, II, 1761]

Dactylis glomerata: domuzayağı [HATBA, 10], donuzayağı [ARL, I, 825]

Dahlia: georgin [AAB, III, 69], soğangülü [ARL, I, 186], yıldız çiçeği [TS, II, 2449]

Daphne: canavargiləsi [ARL, I, 400], dafne [TBAS, 80]

Datisca cannabina: renk otu [TBAS, 230]

Datura stramonium: boru çiçeği [TBAS, 50], cin otu, boru çiçeği [TBAS, 60], dəlibəng [ADİL, I, 575], tatula [ARL, IV, 50], tatula [TS, II, 2154]

Daucus broteri: çakalboğan [TS, I, 423], çaqqalboğan [ADİL, I, 407],

Daucus carota: havuç [TS, I, 963], yerkökü [ADİL, IV, 587], zərdə [ADİL IV, 665], zerde, havuç [DS, XI, 4361]

Delphinium: mahmızçiçək [ARL, III, 295]

Delphinium staphisagria: bitotu [ARL, I, 329], bit otu, mevzek otu [TBAS, 48]

Dentaria: dişotu [AAB, I, 228]

Dianthus barbatus: gugu çiçeği [TS, I, 897], ququçiçəyi [ARL, III, 209]

Dianthus caryophyllus: karanfil [TS, II, 1209], qərənfil [ADİL, III, 119]

Digitalis: üskükotu [ARL, IV, 705], yüksük otu [TBAS, 288]

Digitalis ferruginea: paslı üskükotu [AB], pasrenkli yüksükotu [TTZB, 40]

Digitalis nervosa: damarlı üskükotu [AB], damarlı yüksükotu [TTZB, 40]

Dionaea muscipula: milçəktutan [ADİL, III, 368], sinekkapan [TS, II, 1987]

Dionaea muscipula: sinekkapan [TBAS, 235], sinəkqapan [ADİL, IV, 167]

Diospyros: hurma [TBAS, 136], xurma [ADİL, II, 487]

Diospyros ebenum: abanoz [TS, I, 2], abnos [ADİL, I, 32]

Diospyros kaki: şərq xurması [AB], Trabzon hurması [TS, II, 2245]

Diospyros lotus: hırnık [TBAS, 134], xırnık [ADİL, II, 462], kara hurma [TBAS, 155], Qafqaz xurması [AB]

Dipsacaceae: fırçaotukimilər [AB], tarak otugiller [TS, II, 2137]

Dipsacus: daraqqanqal [ARL, I, 677], fırçaotu [ADİL, II, 179], tarak otu [TS, II, 2137]

Draceane draco: kardeşkanı ağacı [TBAS, 160], qardaşkanı [ADİL, III, 56]

Dracocephalum: ilanbaşı [ARL, II, 539], ilan başı [LMEBA, 408]

Driopteris flix-mas: ayıdöşəyi [ADİL, I, 178], eğrelti otu [TS, I, 678], erkek eğrelti otu [TBAS, 98], erkək ayıdöşəyi [QKDDB, 63], qalxanlıca [ADİL, III, 22], qıjı [ADİL, III, 133],

Ecballium elaterium: acı kavun, eşek hiyarı [TBAS, 19], acıqovun [ADİL, I, 34], it hiyarı, eşek hiyarı [TBAS, 145], itxiyarı [ADİL, II, 609]

Echinops: toppuztikan [ADİL, IV, 357], topus diken, topuz [TBAS, 268]

Echinops microcephalus: kirpibaş [ARL, II, 736], kirpibaşı [HATBA, 12]

Equisetaceae: atkuyruğugiller [TS, I, 159], qatırquyruğukimilər [ADİL, III, 78]

Equisetum arvense: çöl qatırquyruğu [AB], küçük atkuyruğu [TTZB, I, 497]

Eichornia crassipes: su sümbülü [TBS, 656]

Elaeagnaceae: iğdegiller [TS, I, 1050], iydəkimilər [AB]

Elaeagnus angustifolia: iğde [TBAS, 141], iydə [ADİL, II, 615]

Elettaria cardamomum: hil [ADİL, II, 388], kakule [TS, I, 1162]

Elymus repens: ayrıqotu [ADİL, I, 186], ayrık otu [TBAS, 37], dəmirotu [ADDL, I, 132], demir otu, ayrık otu [TBAS, 88], qıyaqotu [ADİL, III, 153],

Ephedra: acılıqotu [ADİL, I, 34], deniz üzümü [TBAS, 89], efedra [ARL, II, 6],

Epilobium: yağiotu [ADİL, IV, 501], yakı otu [TBAS, 279]

Equisetum: atkuyruğu [TBAS, 36], atquyruğu [XMBŞR, 116], kırkboğum [DS, VIII, 2828], qatırquyruğu [ADİL, III, 75], qırxbuğum [ADİL, III, 139]

Equisetum hyemale: kış atkuyruğu [TTZB, 9], qışlayan qatırquyruğu [AB]

Equisetum palustre: bataklık atkuyruğu [TTZB, 9], göl qatırquyruğu [ARL III, 78]

Equisetum sylvaticum: meşə qatırquyruğu [ARL III, 78], orman atkuyruğu [TTZB, 9]

Eremurus speclabilis: çiriş [ADİL, I, 486], çiriş [TBAS, 73], kiriş [ADDL, II, 282], kiriş [TBAS, 178]

Erica: süpürge otu [TBAS, 252]

Ericaceae: erikaçiçəklilər [AB], fundagiller [TS, I, 805]

Eriobotrya japonia: Malta eriği [TS, II, 1496], Yapon əzgili [AAB, II, 62]

Eryngium: boğa dikeni [TBAS,49], göytikan [AAB, II, 49]

Eucalyptus: evkalipt [ADİL, II, 45], okaliptüs [TS, II, 16]

Erophila: baharotu [ADİL, I, 206]

Euphorbia: südləyən [ADİL, IV,166], sütleğən [TBAS 253]

Euphorbiaceae: südləyənkimilər [AB], sütleğengiller[TS, II, 2061]

Euphrasia: gözlükotu [BB, 483], gözotu [ADİL, II, 294]

Euphrasia pectinata: gözotu [ADİL, II, 294]

Fabaceae: baklagiller [TS, I, 205], paxlalılar [ARL, III, 674]

Fagaceae: fıstıqkimilər [ADİL, II, 192], kayıngiller [TS, II, 1248]

Fagopyrum: karabaşak [DS, VIII, 2638], karabuğday [TS, II, 1204], qarabaşaq [ARL, III, 49], qarabuğda [ARL, III, 49]

Fagus: kayın ağacı [TBAS, 164]

Fagus orientalis: doğu kayını [TS, I, 613], şərq fıstığı [AB]

Falcaria vulgaris: kazayağı [TBAS, 165], qazayağı [ADİL, III, 88]

Ferulago: çağsır, çaksır otu [TBAS, 63], çaşır [ADİL, I, 450]

Festuca: yumak otu [TBAS, 288]

Ficus carica: əncir [ADİL, II, 117], incir [TBAS, 143], yemiş [TS, II, 2430]

Foeniculum: boyana [ADİL, I, 340], moyana, rezene [TBAS, 202]

Foeniculum vulgare: razyana [ADİL, III, 638], rezene [TBAS, 230]

Fragaria xananassa: çilek [TS, I, 486]çiyələk [ADİL, I, 488]

Frangula alnus: barut ağacı [TBAS, 44], mürdəşər [ARL, III, 481]

Fraxinus excelsior: dişbudak [TBAS, 92], göyrüş [ADİL, II, 275], vən [ADİL, IV, 479]

Fuchsia: fuksiya [ARL, II, 218], küpəçiçəyi [ARL II, 825], küpə çiçəği [TS, II, 1439]

Fumaria officinalis: şahtere [TBAS,255], şahterə [ARL, IV, 251]

Fumaria parviflora: xırdaçiçəkli şahterə [AB], kiçik çiçəkli şahtere [TTZB, 17]

Fungi: göbelek, mantar [TS, 1, 863], göbələk [ADİL, II, 257]

Gagea: altınyıldız [BB, 612], qazsoğanı [ARL, III, 99]

Galanthus: xəccəgülü [ADİL, II, 441], xədicəgülü [ADİL, II, 441], kardelen [TBAS, 160] qargülü [ARL, II, 59]

Galega officinalis: çəpişotu [ARL, I, 570], keçisedefi [HATBA, 11], keçisədəfi [ARL, II, 680]

Galium: çobansüzgeci [TS, I, 495], çobansüzgəci [ARL, I, 601], dilkanatan [DS, IV, 1495], dilqanadan [ADİL, I, 606], qatıqotu [ADİL, III, 74], yoğurt otu [TS, II, 2456]

Genista: naz [AAB, II, 136]

Gentiana: acıçiçək [ADİL, I, 32], centiyane [TBAS, 58]

Geranium: çobaniğnesi [TBAS, 75], çobaniynəsi [ARL, I, 601], ətirşah [ADİL, II, 147], turnagagası, iğnelik [TBAS, 270]

Geum urbanum: çınqılotu [ADİL, I, 478], su karanfili [TBAS, 249]

Glacium: boynuzlu gelincik [TBAS, 51], buynuzlələ [ADİL, I, 366]

Gladiolus: karga soğanı [TBAS, 160], kılıç otu, karga soğanı [TBAS, 160], kuzgun kılıcı [TBAS, 192], qarğasoğanı [ARL, III, 59], qınqılıc [ARL, III, 143], qladiolus [ARL, III, 172], quzğunqılıcı [ARL, III, 232],

Glaux maritima: qaranquşotu [ADİL, III, 52], sütlü ot [TS, II, 2061]

Glycine max: soya [ADİL, IV, 141], soya [TS, II, 2016]

Glycyrrhiza: biyan [ADİL, I, 326], meyan [TBAS, 206], şirinkök [ARL, IV, 348], tatlı kök [TBAS, 261]

Glycyrrhiza glabra: şirin biyan [BŞR, 116], tatlı biyan [TBAS, 208]

Gossypium: pambıq [ADİL, III, 570], pamuk [TBAS, 221]

Gypsophila: çoğan [ARL, I, 602], çöğən, çöven [TBAS, 76]

Gypsophila parva: ağçoğan [ADDL, I, 4], ak çöven [ATTBS, 8,]

Gypsophila struthium: aksırık otu, kündüs [TMİB, 15], asqırıqotu [ADİL, IV, 146]

Hedera helix: daş sarmaşığı [AB], duvar sarmaşığı [TBAS, 95], sarmaşık [TBAS, 238], sarmaşiq [ADİL, IV, 43],

Helianthemum: güngülü [TBAS, 125], zərifcə [ARL, IV, 957]

Helianthus annuus: günebakan [TS, I, 313], günəbaxan [ADİL, II, 313]

Helianthus tuberosus: yeralması [ARL, IV, 872], yer elması [TS, II, 2437]

Helichrysum: quruçiçək [AAB, III, 60], ödotu [ARL, III, 630], ölmez çiçək [TBAS, 220], sarıçiçək, ölmez çiçək [TS, II, 1911], solmaz çiçək [TBAS, 247], solmaz çiçəyi [YEYB, 243], yayla çiçəği [TS, II, 2416], yayla çiçəyi [ARL, IV, 849]

Helichrysum stoechas: bozalğan [ADDL, I, 60], bozlaşan [TBS, 119]

Heliotropium: siğil otu [TBAS, 243]

Heliotropium arborescens: akrep otu [HATBA, 8], əqrəbotu [AAB, II, 122]

Helleborus niger: karaca ot [TBAS, 154], qaraca [ARL, III, 49]

Helleborus orientalis: danakıran [TBAS, 84], kara çöpleme, karaca ot [TBAS, 154]

Heracleum: dovşanotu [ADDL, I, 151], tavşancıl otu [TBAS, 262]

Heracleum trachyloma: baldırğan [ADİL, I, 214], baldırğan, baldırğan [TBAS, 42]

Herniaria hirsuta: kasık otu [TS, II, 1229], qasıqotu [ADİL, III, 69]

Hesperis matronalis: gece menekşesi [TBAS, 113], gecəbənövşəsi [ADİL, II, 214], gecəçiçəyi [ADİL, II, 214]

Hibiscus esculentus: bamiyə [ADİL, I, 217], bamiyə [TS, I, 214]

Hipporphae rhamnoides: çaytikanı [ADİL, I, 455], çıxırğan [TBAS, 70]

Hordeum vulgare: arpa [ADİL, I, 138], arpa [TS, I, 136]

Humulus lupulus: bira çiçəği, şerbetçi otu [TBAS, 48], birəçiçəyi [ADİL, I, 316], xamırmaya [ARL, II, 447], mayaotu [ADİL, III, 299], mayasarmaşığı [ADİL, III, 299], maya otu, şerbetçi otu [TBAS, 202], şerbetçi otu [TS, II, 2086]

Hyacinthus orientalis: sümbül çiçəği, taş nanesi [TBAS 251], sümbülçiçək [ADİL, IV, 169]

Hydrocharis morsus-ranae: kurbağa zehiri [TS, II, 1409], suboyar [ARL, IV, 239]

Hydrangea: Yapon gülü [AAB, II, 15]

Hyoscyamus niger: badbadı [ARL, I, 206], bat-bat [ADİL, I, 245], batbat, ban otu [TBAS, 44], bengilik otu [TBAS, 45], bəng otu [ADİL, I, 278], göz otu [TBAS, 122], patpatı [ADL, I, 443], patpat [TBAS, 223]

Hypericum: dazı [ADİL, I, 556], kantaron [TBAS, 152], kan otu [TBAS, 152], koyunkıran, kantaron [TBAS, 183], qoyunqıran [ARL, III, 199]

Hyrus sativus: gülül [ARL, II, 313], külür, mürdümük [TBAS, 193]

Hyssopus officinalis: çödükotu [ADİL, I, 495], zulfa otu [TBAS, 294]

Illicium anisatum: badyan [ADİL, I, 198], yıldız anasonu [TS, II, 2449]

Inula oculus-christi: yolotu [TBS, 779]

Inula helenium: andız otu [TBAS, 150], hündür andız [QKDDDB, 67]
Ipomoea batatas: badat [TS, I, 190], batat [ADİL, I, 250]
Iridaceae: süsənkimilər [ARL, IV, 280], süsəngiller [TS, II, 2059]
Iris: süsen [TBAS, 252], süsən [ADİL, IV, 177]
Iris musulmanica: Müsəlman süsəni [AB], yayla süseni [TBAS, 253]
Iris persica: nevrüz çiçeği [TBAS, 215]
Isalis tinctoria: çivit otu [TBAS, 74], çüyütotu [ARL, I, 645]
Isatis: rəngotu [ARL, III, 822]
Jasminum officinale: jasmin [ARL, II, 634], yasemin [TBAS, 281]
Juglandaceae: cevizgiller [TS, I, 400], qozkimilər [ARL, III, 204]
Juglans regia: ceviz [TBAS, 58], cəviz [ARL, I, 444], cövüz [ADİL, I, 429], koz [TS, II, 1373], qoz [ADİL, III, 194]
Juncaceae: cığkimilər [ARL, I, 448], hasır otugiller [TS, I, 952]
Juniperus: ardıc [ADİL, I, 131], ardıç [TBAS, 33]
Juniperus drupacea: andız [ADİL, I, 118], andız [TBAS, 31]
Juniperus communis: adi ardıc [ARL, I, 134], adi ardıç [TBAS, 33]
Juniperus foetidissima: kəskinliyi ardıc [AB], kokulu ardıç [BB, 55]
Juniperus oxycedrus: katran ardıcı [TBAS, 33], tikanlı ardıc [AB]
Juniperus sabina: kara ardıç [TTZB, 10], Qazax ardıcı [AB]
Kalidium: sarıbaş [ARL, IV, 50]
Lactuca: kahı [ADİL, II, 629], kahu, marul [DS, XII, 4529]
Lagenaria siceraria: su kabağı [TBAS, 249], suqabağı [ARL, IV, 245]
Lagerstroemia indica: Hind yasəmən [AAB, II, 82], oya çiçeği [TS, II, 1708]
Lamiaceae: ballıbabagiller [TS, I, 212], dodaqçiçəklilər [ARL, I, 803]
Lanium: ballıbaba [TBAS, 43], dalmaz [ARL, II, 661]
Larix: qaraşam [ADİL, III, 54]
Lathyrus sativus: güllüce [ADİL, II, 306], küllüce otu [TBAS, 193]
Lathyrus tuberosus: koç kuzu, koşkoz [TBAS, 180]
Lauraceae: dəfnəkimilər [ARL, I, 720],
Laurus nobilis: dəfnə [ADİL, I, 570], defne [TBAS, 152]

Lavandula: lavanda [ARL, III, 252], lavanta çiçeği [TS, II, 1456]

Lavandula stoechas: karabaş [TS, I, 1075], karabaş otu [TBAS, 153], qarabaş [ARL, III, 49], qarabaşotu [ARL, III, 49]

Lawsonia inermis: daşxınası [ADİL, I, 545], taş kınası [TBAS, 260]

Lecokia cretica: ayı baldıranı [TBAS, 37], ayıbaldırğanı [ADİL, I, 179]

Lens culinaris: mərci [ADİL, III, 343], mercimek [TS, 2, 1537], mərcimək [ARL, III, 383]

Leonurus cardiaca: aslankuyruğu [TS, I, 146], şirquyruğu [ARL, IV, 349]

Lepidium: tere [TS, II, 2197], vəzəri [ARL, IV, 757]

Lepidium campestre: çöltərəsi [ADİL, I, 497], yaban teresi, horozcuk otu [TS, II, 2360]

Lepidium sativum: tere [TS, II, 2197], tərə [ARL, IV, 510]

Leuconium: kar çiçeği [TS, II, 1214], qarçiçəyi [ADİL, III, 55]

Lichenes: liken [TS, II, 1464], şibyə [ADİL, IV, 220]

Ligustrum vulgare: birgöz [ADİL, I, 317], kurtbağrı, kurt baharı [TBAS, 188], qurdbağrı [ADİL, III, 216]

Liliaceae: zambakgillər [TS, II, 2497], zanbaqçiçəklilər [ADİL IV, 642]

Lilium candidum: ağ zanbaq [ARL, IV, 642], akzambak [TS, I, 69]

Lilium candidum: zambak [TBAS, 289], zanbaq [ADİL IV, 642]

Lilium monadelphum: təkçixıntılı zanbaq [AB], zığana zambağı [TTZB, 49]

Lilpar caltha: su nergisi, lilpar [TBAS, 250], sunərgizi [ADİL, IV, 161]

Limonium meyeri: deve kulağı [TBAS, 90], dəvəayağı, [ARL, I, 752], dəvəqulağı [ADİL, I, 606]

Linaceae: ketengillər [TS, II, 1285], zəyrəkkimilər [AB]

Linaria genistifolia: qurdotu [ADİL, III, 216]

Linum usitatissimum: keten [TBAS, 172], kətan [ADİL, II, 697], zeyrek, keten [TBAS, 172], zəyərək [ADİL, IV, 670]

Lapsana communis: ziyilotu [ARL, IV, 972]

Liriodendron tulipifera: lale ağacı [TS, 2, 1451], tülpan ağacı [ARL, IV, 639]

Lobelia: firəngotu [ARL, II, 193], lobeliya [ARL III, 281], lobelya [TS, II, 1469]

Lolium temulentum: delice [TBAS, 87], quramit [ARL, III, 217]

Lonicera: dokuzdonlu, hanımeli [TBAS, 93], doqquzdun [ADİL, I, 661], hanımeli [TBAS, 129], xanıməli [ADİL, II, 423]

Lycopersion esculentum: domates [TS, I, 662], pomidor [ADİL, III, 615]

Lycopodium: kurtayağı, kibrit otu [TBAS,188], qurdayağı [ARL, III, 219]

Lysimachia vulgaris: karga otu [HATBA, 11], qoyunboğan [ADİL, III, 194]

Lythrum salicaria: ağlarot [ARL, I, 62], aklar ot [TBAS, 27]

Maclura pomifera: ayı elması [TBAS, 37], meymun alması [AAB, II, 31]

Magnolia: maqnoliya [ADİL, III, 283], manolya [TS, II, 1502]

Magnoliaceae: maqnoliyakimilər [AB], manolyagiller [TS, II, 1502]

Malus sylvestris: meşəalması [ARL III, 336], yabani elma [TBS, 735]

Malva sylvestris: ebe gümecı [TBAS, 97], evem kömenci, ebe gümecı [TBAS, 97], əməköməci [ADİL, II, 109], əvənkövəncı [ADDL, I, 179]

Malvaceae: ebegümeçigiller [TS, I, 668], əməköməcikimilər [AB]

Mandragora autumnails: adamkökü [ARL, I, 38], adam kökü, adam otu [TS, I ,23], kankurutan, adamotu [TS, II, 1188]

Mangifera: mango [TS, II, 1501], manqo [ADİL, III, 289]

Marchantia polymorpha: ciğər otu [TS, I, 407], ciyərotu [ARL, I, 480]

Marrubium: itotu [ADİL, II, 612], köpek otu, boz ot [TBAS, 185]

Marrubium vulgare: köpekayası [TS, II, 1379], qaraçöyrükotu [ARL, III, 50]

Marsdenia erecta: bodurotu [BŞR, 58], bodur otu [TBAS, 49]

Matricaria chamomilla: ağkirpik [ADİL, I, 68], boğaz çiçeği [TBAS, 49], boğazçiçəyi [ADDL, I, 57], papatya [TBAS, 222]

Matricaria: çobanyastığı [ADİL, I, 490]

Medicago lupulina: sarı yonca [ARL, IV, 50], sarı yonca [TBAS, 238]

Medicago sativa: kara yonca [DS, VIII, 2655], qarayonca [ADİL, III, 55]

Melia azedarach: meliya [ADİL, III, 305], yalancı tespıh ağacı [TBAS, 280]

Melilotus officinalis: barıncı [ADİL, I, 221], eşək yoncası [TBAS, 103], xəşəmbül [ARL, II, 469]

Melissa officinalis: arıotu [ADİL, I, 136], arı otu [TBAS, 34], bədrənc [ADİL, I, 267], əngəbu [ADİL, II, 120], limonotu [YEYB, 237], limon otu [TBAS, 198], melisa [TS, II, 1529], melisa otu, oğul otu [TBAS, 204], melissa [ARL III, 333]

Mentha: nane [TBAS, 213], nanə [ADİL, III, 457]

Mentha arvensis: çölnanəsi [ADİL, I, 497], kır nanesi [TBAS, 175]
Mentha piperita: acı nanə [YEYB, 147], bahçe nanesi [TBAS, 213]
Mentha pulegium: yarpız [ADİL, IV, 546], yarpuz [TBAS, 213]
Menyanthes trifoliata: acı yonca [TS, I, 10], suyoncası [ARL, IV, 245], su yoncası [TBAS, 251]
Mercurialis: zöhrəotu [ADİL, IV, 690], zümrüdçiçəyi [ARL, IV, 981], yer fesləği [TBAS, 285]
Merendera: danaqıran [ADİL, I, 531]
Mespilus germanica: döngel [TS, I, 633], döngəl [ADİL, I, 687], əzgil, muşmula [DS, V, 1829], əzgil [ADİL, II, 162], gelinboğan [TBAS, 113], gəlinboğan [ADİL, II, 230]
Mimosa: küsdümgülü [ADİL, II, 784], mimoza [TS, II, 1566]
Mimosa pudica: dəyməmənə [ARL, I, 760], küsdümotu [ARL, II, 840], küstüm otu [TS, II, 1442]
Minuartia: cinotu [ARL, I, 474]
Moraceae: dutgillər [TS, I, 646], tutkimilər [AB]
Morchella: kuzugöbeği [TBAS, 192], quzugöbələyi [ARL, III, 232], quzuqarmı [ADDL, I, 351]
Morus: çəkil [ARL, I, 555], dut [TS, I, 646], tut [ADİL, IV, 379]
Morus alba: ağ tut [ARL, IV, 624], akdut [TS, I, 54]
Morus nigra: karadut [TS, II, 1205], qara tut [ƏYTBE, 67]
Morus rubra: qırmızı tut [AB], mor dut [TBAS, 95]
Musa sapientum: banan [ADİL, I, 217], muz [TS, II, 1599]
Muscari: dağ sümbülü [TBAS, 83], ilansoğanı [ADİL, 527]
Myagrurum: siçanotu [ARL IV, 151]
Myosotis palustris: unutmabeni [TBAS, 49], unutmaməni [ARL, IV, 666], yaddaşçiçəyi [ARL, IV, 773]
Myristica fragrans: küçük Hindistan cevizi [TS, II, 1431], muskat [ARL, III, 451]
Myrtaceae: mersingillər [TS, II, 1541], mərsinkimilər [AB]
Myrtus communis: mersin [TBAS, 206], mərsin [ADİL, III, 348]
Narcissus: nergis [TBAS, 214], nərgiz [ADİL, III, 479]
Nelumbo: lotos [ARL, III, 284], lotus [TS, II, 1472], şanagüllə [ADİL, IV, 191]

Nepeta cataria: kedi nanəsi [TBAS, 167], pişiknanəsi [ARL, III, 742]
Nerium oleandr: zakkum [TBAS, 289], zəqqum [ADİL IV, 657]
Nicotiana rustica: burunotu [ARL, I, 373], burun otu [TBAS, 55], deli tütün [TBAS,87], maxorka [ADİL, III, 281]
Nicotiana tabacum: tütün [ADİL, IV, 389], tütün [TS, II, 2269]
Nigella damascena: çörek otu [TBAS, 77], çörəkotu [ARL, I, 602]
Nigella sativa: kara çörek, çörek otu [TBAS, 154], qaraçörəkotu [ADİL, III, 48]
Nymphaea: nilüfer [TBAS, 215], nilufər [ARL, III, 553], suzanbağı [ADİL, IV,165], sugülü [ADİL, IV, 159], su gülü, nilüfer [TBAS, 249]
Nymphaea lutea: sarı nilüfer [TBAS, 215], sarı nilufər [ARL, IV, 49]
Nymphaeaceae: nilüfergillər [TS, II, 1654], nilüfərkimilər [AB]
Ocimum basilicum: reyhan [ADİL, III, 644], reyhan, fesleğen [TBAS, 230]
Oenanthe pimpinellodites: deli maydanoz [TBAS, 87], üzükotu [ARL, IV, 722]
Oenothera: eşşəkqulağı [ARL, II, 50]
Olea europaea: zeytin [TS, II, 2508], zeytun [ADİL IV, 649], zeytin ağacı [TBAS, 292], zeytun ağacı [ARL, IV, 945]
Oleaceae: zeytingillər [TS, 2, 2508], zeytunçiçəklilər [ADİL IV, 649]
Onobrychis: evliya otu [TS, I, 747], xaşa [ADİL, II, 429]
Ononis spinosa: kayışkıran [TBAS, 164], qayısqıran [ADİL, III, 81]
Ophioglossum: ilandili [ARL, II, 539], yilandili [TS, II, 2448]
Ophrys: xarıbülbül [ADİL, II, 427], ofris [TS, II, 1671]
Opopanax hispidus: kaymak otu [TBAS, 164], qaymaqotu [ARL, III, 88]
Opuntia: kaynanadili [TBAS,165], maldili [ADİL, III, 285]
Orchidaceae: salepgillər [TS, II, 1896], səhləbkimilər[ARL, IV, 96]
Orchis: salep [TBAS, 234], səhləb [ADİL, IV, 74]
Orchis italica: dovşantopuğu [ADDL, I, 151], tavşantopuğu [TBAS, 234]
Orchis palustris: bataqlıq səhləbi [AB], çayır salebi [TBAS, 234]
Organium: kara ot [TBAS, 158], qaraot [ARL, III, 55], qaraqınıq [ADİL, III, 53], mercanköşk [TBAS, 206]
Origanum majorana: merze [DS, XII, 4592], mərzə [ADİL, III, 349]
Ornithogalum: quşyemişi [ARL, III, 229]

Orobanche caryophyllacea: canavarotu [ARL, I, 400], canavar otu [TBAS, 57]
Oryza: birinc [ADİL, I, 318], düyü [ADİL, I, 732], pirinç [TS, II, 1805]
Oryza sativa: çeltik [TS, I, 458], çəltik [ARL, I, 564]
Oxalis acetosella: ekşi yonca [TBAS, 99], turşəngcə [ARL, I, 621]
Padus avium: kuş kirazı [TBAS, 190], meşəgilası [AAB, II, 74]
Paeonia: buynuzbaşı [ADİL, I, 366], pion [ADİL, III, 603], şakayık [TS, II, 2069]
Paliurus spina-chtisti: kara diken [TBAS, 154], qaratikan [ADİL, III, 54]
Panax ginseng: ginseng [TS, I, 854], jənşen [ADİL, II, 623]
Panicum: darı [ADİL, I, 539], darı [TBAS, 85]
Panicum miliaceum: karaca darısı [TS, II, 1204], kum darı, darı [TBAS, 187], qaracadarı [ARL, III, 50], qumdarısı [ADİL, III, 210]
Panicum milliaceum: karaca darısı [TS, II, 1204], qaracadarı [ARL, III, 50]
Papaver: haşhaş [TBAS, 130], xaşxaş [ADİL, II, 430]
Papaver pavoninum: lələ [ADİL, III, 240]
Papaver rhoeas: çöllələsi [ADİL, I, 497], gelincik [TS, I, 832]
Papaveraceae: gelincikgillər [TS, I, 832], xaşxaşçiçəklilər [ARL, II, 455]
Parietaria: qayaotu [ARL, III, 82], yapışkan otu [TBAS, 281]
Parrotia persica: dəmirağac [ADİL, I, 581]
Passiflora: çarkıfelek [TS, I, 439], qonaqotu [ADİL, III, 181]
Pastinaca sativa: cırhavuc [ARL, I, 452], xımı [AAB, II, 195], yaban havucu [TS, II, 2359]
Periploca graece: güyəmə [ADİL, II, 316], ipek fidanı [TBAS, 144]
Persicaria hydropiper: su biberi [TBAS, 248], subibəri [ARL, IV, 239]
Petroselinum crispum: cəfəri [ADİL, I, 398], maydanoz [TS, II, 1518], petruşka [BŞR, 107],
Peucedanum: domuzkuyruğu [DS, IV, 1556], donuzkuyruğu [ARL, I, 825]
Phalaris: bülbülotu [ADİL, I, 370]
Phaseolus aureus: atlılobya [ARL, I, 166], maş [ARL, III, 318], maş [TS, II, 1513]
Phaseolus vulgaris: fasulye [TS, I, 764], lobyə [ADİL, III, 267]
Phidelfus: çubuqluca [ARL, I, 638], filbahri [TS, I, 786], leyləkotu [AAB, II, 14]

Phleum: itkuyruğu [TS, I, 125], kedikuyruğu [DS, VIII, 2718], pişikquyruğu [ARL, III, 742],

Phleum pratense: çayır [ADİL, I, 454], çayır otu [TS, I, 448]

Phlomis: bozaqgülü [ADİL, I, 345], çalba [TBAS, 64]

Phragmites australis: kamış [TBAS, 150], qamış [ADİL, III, 28]

Physalis alkekengi: güveyfeneri [TBAS, 126], yergiləsi [AAB, II, 226]

Pimpinella anisum: anason [TBAS, 31], cirəgülü [ARL, I, 477], çölanisi [ARL, I, 631]

Pinaceae: çamgiller [TS, I, 432], şamkimilər [ADİL, IV, 190]

Pinus: çam [TBAS, 65], naz, çam ağacı [DS, IX, 3242], şam, şamağacı [ADİL, IV, 190]

Pinus halepensis: Halep çamı [TTBZ, 10], Hələb şamı [AB]

Pinus mugo: dağ çamı [TS, I, 511], dağşamı [ADİL, IV, 298]

Pinus nigra: karaçam [TBAS, 154]

Pinus pinea: fıstık çamı [TBAS, 107], İtaliya şamı [AB]

Pinus sylvestris: adi şam [AB], sarı çam [BB, 45]

Piper nigrum: karabiber [TS, II, 1204], qara istiot [YEYB], qarabibər [ARL, III, 49]

Piper: biber [TS, I, 288], bibər [ADİL, I, 295], isot [DS, VII, 2558], istiot [ADİL, II, 587]

Pirus communis: armud [ADİL, I, 138], armut [TS, I, 135]

Pirus malus: alma [ADİL, I, 104], elma [TS, I, 703]

Pistacia: fıstık [TS, I, 782], fıstıq [ADİL, II, 191]

Pistacia lentiscus: sakız ağacı [TBAS 233], saqqızağacı [ADİL, IV, 25]

Pistacia vera: püste [TBAS, 229], püstə [ADİL, III, 630]

Pisum sativum: bezelye [TS, I, 283], göy noxud [AAB, II, 100]

Plantago: bağayarpağı [ADİL, I, 199], bağa yaprağı [TBAS, 41], dovşançarığı [ADL, I, 151]

Plantago psyllium: karnıyarıkotu [TTZB, 42], qarnıyarıq [ADİL, III, 65]

Platanus orientalis: çınar [TBAS, 70], çınar [ADİL, I, 485]

Plumbago europaea: kurşun otu [TBAS, 188], qurğuşunotu [ARL, III, 220]

Polygala: quzukökəldən [ADİL, III, 116], südotu [ADİL, IV, 165], süt otu [TBAS, 254]

Polygala anatolica: Anadolu südotu [QKDDDB, 64], Anadolu sütotu [BB, 123]

Polygonatum multiflorum: mührüsüleyman [TBAS, 210], Süleyman möhürü [BAHNB, 32], toyçiçəyi [ARL, IV, 588]

Polygonum aviculare: atgötü [ADDL, I, 19], atgötü [TBS, 72], domuz otu [TS, I, 623], donuzotu [ADDL, I, 151]

Polygonum aviculare: çobandeğneği [TS, I, 494], quşbuğdası [ARL, III, 224], yolotu [AAB, I, 186]

Polygonum bistorta: canavarpəncəsi [ARL, I, 400], kurtpençesi [TBAS, 189], qurdpəncəsi [ADİL, III, 216]

Polyporus ovinus: qov göbələyi [BŞR, 19], koyun mantarı [TBAS, 183]

Populus: kavak [TBAS, 162], qovaq [ADİL, III, 188]

Populus alba: ağcaqovaq [ADİL, I, 57], ağqovaq [ARL, I, 61], akçakavak, akkavak [TBAS, 25], akkavak [TS, I, 61]

Populus nigra: kara kavak [TBAS, 162], qaraqovaq [ADİL III, 53]

Populus tremula: əsməqovaq: [ARL, II, 125], titrek kavak [TBAS, 267], titrəməqovaq [ADİL, IV, 347]

Portulaca oleracea: perpetöyün, semiz otu [TBAS, 224], pərpətöyün [ADİL, III, 597], pərpərəng [ADİL, III, 597]

Potamogeton: suçiçəyi [ADİL, IV, 159], susünbülü [ADİL, IV, 163]

Primula: bahar otu, çuha çiçəği [TBAS, 41], novruzçiçəyi [ADİL III, 500], su çiçəği, çuha çiçəği [TBAS, 248]

Primula auricula: ayıkulağı [TBAS, 38]

Primula auriculata: Musdafaçiçəyi [ADDL, II, 403], Mustafa çiçəği [TBS, 536]

Primula veris: çoban çiçəği [TBAS, 75]

Prunus: badamcan [ADİL, I, 197], göyəm [ADİL, II, 272], güvem, erik [TBAS, 49], yaban eriği [TS, II, 2359],

Prunus armeniaca: ərik [ADİL, II, 125], kayısı [TS, II, 1249], qaysı [ADİL, III, 85]

Prunus domestica: erik [TS, I, 719], gavalı [ADİL, II, 213]

Prunus laurocerasus: dəfnəgilas [ARL, I, 720], karayemiş [TBAS, 159]

Prunus mahaleb: mahlep [TS, II, 1486], meşə albalısı [AAB, II, 76]

Prunus persica: şaftalı [ADİL, IV, 181], şeftali [TS, II, 2081]

Prunus spinosa: çakal eriği [TBAS, 63], çaqqalgavalısı [ARL, I, 504]

Pseudacorus L.: bataklık süseni [TBAS, 44], sarısüsən [ADİL IV, 42]

Pterocarya: yalankoz [TBAS, 280], yalanqoz [ADİL, IV, 513]

Pulmonaria: ballıca [ARL, I, 224]

Punica granatum: nar [ADİL, III, 457], nar [TS, II, 1632]; nar ağacı [ARL, III, 511], nar ağacı [TBS, 542]

Pyrus communis: daşarmudu [ADİL, I, 545], taşarmudu [DS, XII, 4741]

Pyrus elaeagnifolia: banda [ADDL, I, 32], banda [TBAS, 44], çakal armudu [TBAS, 63], çaqqalarmıdı [ADDL, I, 88]

Quercus: palıd [ADİL, III, 568], pelit [TBAS, 224]

Quercus ilex: daş palıd [AB], pırnal meşesi [TTZB, 12]

Quercus pubescens: tükü palıd [AB], tüylü meşe [TTZB, 12]

Ranunculaceae: düğün çiçeğigiller [TS, I, 668], qaymaqçıçəklilər [ADİL, III, 82]

Ranunculus: düğün çiçeği [TBAS, 96], qaymaqçıçəyi [ADİL, III, 82]

Raphanus raphanistrum: eşekturpu [DS, V, 1790], eşşəkturpu [ARL, II, 50], yabanı turp [ARL, IV, 772], yabanı turp [TS, II, 2360]

Raphanus sativus: turp [ADİL, IV, 377], turp [TBAS, 270]

Raphanus sativus var. radícula: kırmızı turp [TS, II, 1302], qırmızı turp [ARL, III, 620]

Reseda: kuzu otu [TBAS, 193], quzuotu [ARL, III, 233], məhəbbətçiçəyi [ARL, III, 358], muhabbet çiçeği [TBAS, 210]

Rhamnus: ala cehri [TBAS, 27], alacəhrə [ADİL, I, 91], murdarça [ADİL, III, 397]

Rhamnus cathartica: ağtikan [ADİL, I, 72], akdiken [TBAS, 26]

Rheum: ravent [TS, II, 1848], rəvənd [ARL, III, 825]

Rheum ribes: qabalaq [AAB, I, 185]

Rheum rhaponticum: uşkun [TS, II, 2288], uşqun [ADL, II, 596]

Rhus coriaria: sumak [TBAS, 249], sumaq [ADİL, IV, 161]

Ribes grossularia: Bektaşi üzümü [TBAS, 109], motmotu [ADİL, III, 386]

Ribes nigrum: Frenk üzümü [TBAS, 109], qarağat [ADİL, III, 49]

Ribes rubrum: firəngüzümü [ARL, II, 112], Frenk üzümü [TBAS, 109]

Ricinus: genegerçək [TBAS, 114], gənəgərçək [ADİL, II, 235]

Robinia pseudoacacia: ağ akasiya [AAB, II, 99], beyaz akasya [TBS, 99]

Roemeria refractaəyrim: cin haşhaşı [TBAS, 97], lələvər [ADİL, II, 158]

Rosa: gül [TBAS, 123], qızılgül [ADİL, III, 158]

Rosa canina: itburnu [ADİL, II, 608], itburnu, yabani gül [TBAS, 145], qoyunburnu [ADİL, III, 194], quşburnu [ADDL, I, 349], kuşburnu [TS, II, 1422], nesrin [CFÖBİ, 73b-18], nəsrin [ARL, III, 543], yabani qızılgül [ARL, IV, 771], yabani gül [TBAS, 276]

Rosaceae: gülçiçəklilər [ARL, II, 303], gülgillər [TS, I, 903]

Rosmarinus officinalis: biberiye [TBAS, 48], ətotu [ADL, I, 178], kuş dili, biberiye [TBAS, 190], quşdili [ADİL, III, 225], rozmarin [ADİL III, 661]

Rubia tinctorum: boyaqotu [ADİL, I, 340], kök boya [TBAS, 184], kızıl boya [TBAS, 176], qızıl boya [BAHNB, 14]

Rubiaceae: boyaqotukimilər [ARL, I, 345], kök boyasıgillər [TS, II, 1376]

Rubus fruticosus: böğürtlən [TBAS, 53], böyürtkən [ADİL, I, 351]

Rubus idaeus: ahududu [TBAS, 24], moruq [ADİL, III, 385]

Rumex: evelik, labada [TBAS, 104], əvəlik [ADİL, II, 150]

Rumex acetosella: kuzukulağı [TBAS, 192], quzuqulağı, [ARL, III, 232], turşəng [ADİL, IV, 377]

Rumex alpinus: Alp əvəliyi [AB], dağ pazısı [TBAS 82]

Rumex patientia: at eveliği [TBAS, 70], atəvəliyi [ADİL, I, 160]

Ruscus aculeatus: bigəvər [ARL, I, 299], tavşan kirazı [TBAS, 262], tavşanmemesi [TS, II, 2156]

Ruta: sedef otu [TBAS, 239], sədəfotu: [ADİL IV, 70], sədəfgülü [ADİL IV, 70]

Saccarum officinarum: şeker kamışı [TS, II, 2083], şəkərqamışı [AAB, I, 127]

Sagittaria: oxyarpaq [ADİL, III, 519], suoku [TS, II, 2042]

Sagyna procumbens: mamırotu [ADİL, III, 287], mercan otu [TS, II, 1536]

Salicaceae: söğütgillər [TS, II, 2018], söyüdkimilər [ARL, IV, 213]

Salix alba: ağsöyüd [ARL, I, 65], aksöğüt [TS, I, 69]

Salix caprea: bədmüşk [ADİL, I, 266], keçi söğüdü [TS, II, 1259], keçisöyüdü [ARL, II, 680], pişpişə [ADL, II, 457]

Salix: söğüt [TBAS, 248], söyüd [ADİL, IV, 148]

Salix laevigata: kızıl söğüt [TBAS, 177], qızılsöyüd [ADİL, III, 159]

Salvia officinalis: adaçayı [ARL, I, 36], ada çayı [TBAS, 20], sürvə [ADİL, IV, 177]

Salvia aethiopis: öküzkulağı [TBS, 556]

Sambucus ebulus: şahmehləmi [TBS, 670], şahmehləmi [ADL, II, 515]

Sambucus nigra: gəndalaş [ADİL, II, 235], mürvər [ADİL, III, 397], mürver [TBAS, 211], qara gəndalaş kara mürver, mürver [TBAS, 158]

Sanguisorba: çayır düğməsi [TBAS, 67], qambatı [AAB, II, 31], qızılbəş [ADİL, III, 163]

Santalum album: sandal [TS, II, 1903], səndəl [ADİL, IV, 83]

Santolina chamaecyparissus: servi otu [TBS, 627], sərvotu [ARL IV, 122]

Sapindus: sabunağacı [ADİL, III, 644], sabun ağacı [TS, II, 1877]

Saponaria officinalis: kargasabunu [DS, VIII, 2659], qarğasabunu [ADDL, I, 311], sabunotu [ADİL, IV, 7], sabun otu [TBAS, 232]

Saxifraga paniculata: daşdələn [ARL, II, 686], taşkıran, taşkıran otu [TS, II, 2149]

Saxifragaceae: daşdələnkimilər [ARL, II, 686], taşkırangillər [TS, II, 2149]

Scabiosa: qoturotu [ADİL, III, 196], skabioza [ARL, IV, 182], uyuz otu [TBAS, 272]

Scabiosa rotata: kum otu, uyuz otu [TS, II, 1405]

Scandix: çobantarağı [TS, I, 495], oxçətir [AAB, III, 175]

Scandix macrorhyncha: leylek otu [TBAS, 197]

Scandix pecten-veneris: daraqlı şüyüd [ARL, II, 678], kişkiş [TBAS, 179]

Scolopendrium officinale: çalovcuq [ARL, I, 513], geyikdili [TBAS, 116]

Scorzonera: keçiyemliyi [AAB, III, 112], tekesakalı [TBAS, 264], təkəsəqqalı [ADİL, IV, 297]

Scorzonera mollis: bırçalıq [TBAS, 47], mirçalıq [ADİL, III, 376]

Scorzonera sublanata: dağ sakızı [TBAS, 152], dağsaqqızı [ADİL, I, 515]

Scutellaria orientalis: başlıqotu [ADİL, I, 244], kaside [BB, 503]

Secale cereale: çavdar [TS, I, 447], çovdar [ADİL, I, 495]

Sempervivum armenum: gəlinparmağı [TBAS, 114], gəlinbarmağı [ADİL, II, 230]

Senecio: xaçgülü [ARL, II, 441], kanaryaotu [ARL, II, 651], kanarya otu [TBAS, 150]

Sequoia: sekoya [TS, II, 1933], sekvoyya [ARL IV, 71]

Sequoiadendron giganteum: mamontağacı [ARL III, 304], mamut ağacı [TBAS, 117]

Sesamum indicum: küncü, susam [TS, II, 1438], küncüt [ADİL, II, 778]

Sideritis libanotica: çayotu [ARL, I, 541], çay otu [TBAS, 80]

Silene: qoyunqulağı [ADİL, III, 199], salkım çiçəği [TBAS, 235]

Silene alba: ballica [TBAS, 43]

Silybum marianum: ala kangal, gengel [TBAS, 28], alaqañqal [ADİL, I, 92]
Sinapis alba: ağ xardal [YEYB, 69], akhardal [TS, I, 49]
Sisymbrium: çalgıcı otu [TS, I, 427], şüvərən [ADİL, IV, 249]
Sisymbrium officinale: bülbülotu [TTZB, 19]
Smilax: merevcen, silcan [TBAS, 206], mərəvcə [ARL, III, 384], mərovca [ADİL, III, 348], silcan [TBAS, 243]
Solanaceae: badımcañçığkılilər [ADİL, I, 198], kartofkimilər [ADİL, II, 644], patlıcangiller [TS, 2, 1778]
Solanum: kuş üzümü, it üzümü [TBAS, 191], quşüzümü [ADİL, I, 226]
Solanum melongena: badımcan [ADİL, I, 197], patlıcan [TS, II, 1778]
Solanum nigrum: itüzümü [ADİL, II, 614], it üzümü [TBAS, 145]
Solanum tuberosum: kartof [ADİL II, 643], patates [TS, II, 1776]
Solenanthus: boruçığk [ARL, I, 340]
Solidago officinalis: altınbaşak [TBAS, 29], qızılsəbət [ARL, III, 165]
Sophora: acıbiyan [ADİL, I, 32], acı meyan [TBAS, 19]
Sorbus: quşarmudu [ADİL, III, 224], üzv [TBAS, 273], üzv [ADİL, IV, 444]
Sorghum vulgare: hinddarısı [ARL, II, 411], Hint darısı [TS, I, 996]
Sparganium: qurbağaotu [ADİL, III, 213]
Spartium junceum: katırtırnağı [TBAS, 162], qatırdırnağı [ADİL, III, 75]
Spergularia: cincilə [ARL, I, 472]
Spinacia oleracea: ıspanak [TS, I, 1024], ispanaq [ADİL, II, 578]
Stellaria media: cincilim [ADİL, I, 422], kuş otu [TBAS, 191]
Stipa hohenackeriana: palax [ADDL, II, 439], palak [TBAS, 221]
Strychnos nuxvomice: kargabükən [TS, II, 1216], qarğabükən [ARL, III, 59]
Styrax officinalis: ayıfındığı [ADDL, I, 22], ayı fındığı [TBAS, 37]
Symphoricarpos: inci çalısı [TBS, 342], qarğılə [ARL, III, 59]
Symphtylum: eşekkulağı, karakafes [TS, I, 734]
Symphytum officinalis: hendek [LMEBA, 407], xəndəkotu [ADİL, II, 447]
Syringa vulgaris: leylək [TBAS, 197], yasəmən [ADİL, IV, 547]

Tagetes: kadife çiçeği [TS, II, 1150], məxmərgülü [ADİL, III, 328], sabahgülü [ARL, IV, 6]

Tamarix: ılgın [TBAS, 138], yulğun [ADİL, IV, 621]

Tamus communis: acı ot [TBAS,20], giləzəhər [AAB, I, 80]

Tanacetum coccineum: birəotu [ADİL, I, 316], dağtərxunu [ADİL, I, 516], pire otu [TBAS, 226]

Taraxacum: acı kavuk [TBAS, 19], acıqovuq [ADİL, I, 34], karahindiba [TBAS,155], zəncirotu [ADİL IV, 661]

Taraxacum kok-saghyz: kök-saqqız [ADİL, II, 750], kök sakızı [TBAS, 109]

Taxaceae: qaraçöhrəkimilər [ARL, III, 50], porsukgiller [TS, II, 1818]

Taxus baccata: qaraçöhrə [ADİL, III, 47], porsuk [TBAS, 228]

Teucrium chamaedrys: dalak otu [TS, I, 517], kısımahmut otu [TBAS, 175], məryəmnoxudu [ADİL, III, 349],

Teucrium polium: meryemotu, acı yavşan [TBAS, 207], məryəmotu [ADİL, III, 349]

Thalictrum minus: kaytaran [TBS, 405], qaytaran [ADL, I, 318]

Thea chinensis: çay [ADİL, I, 453], çay [TS, I, 447]

Theligonum cynocrambe: kuşyüreği [TBAS, 192]

Theobroma cacao: kakao [ADİL, II, 630], kakao [TS, II, 1160]

Thlaspi: kuşekmeği [TS, 2, 1422], quştərəsi [ADİL, III, 225], yarğanotu [ADİL, IV, 536]

Thuja: mazi [TS, II, 1520], mazi ağacı [YEYB, 243]

Thymelaea tartonraira: çobanyastığı [TBAS, 76], mollabaşı [ADİL III, 382]

Thymus: kek otu, kekik [TBAS, 168], kəkotu [ADİL, II, 669], keklik otu [TBAS, 168], kəklikotu [ADİL, II, 669]

Tilia: cökə [ADİL, I, 428], ıhlamur [TBAS, 138]

Tiliaceae: cökəçiçəklilər [ARL, I, 483], ıhlamurgiller [TS, I, 1017]

Trachycarpus: palma [ADİL, III, 569], palmiye [TS, II, 1756]

Tragoporon: yemlik [ADİL, IV, 578], yemlik [TBAS, 284]

Trapa natans: buynuzgülü [ADİL, I, 366], göl kestanesi [TBAS, 121], suqozu [ADİL, IV,159]

Tribulus terrestris: demir diken [TBAS, 88], dəmirtikan [ADİL, I, 582]

Tricholoma: cincile [TBAS, 60]

Trifolium: üçgül [TBAS,273], üçyarpaq [ADİL, IV, 423], yonca [ADİL, IV, 613], yonca [TBAS, 288]

Trifolium repens: ağyonca [ARL, III, 65], ağ yonca [DS, I, 116]

Trigonella faenum graecum: boy otu [TBAS, 52], çemen otu [TBAS, 69], çəmənotu [ARL, I, 565], güldəfnə [ADİL, II 304], şəmbələ [AAB, II, 129]

Triticum: buğda [ADİL, I, 354], buğday [TBAS, 53]

Tropeolum: ərikgülü [ADİL, II, 125], hançer çiçəgi [TS, I, 940], xəncərçiçək [ARL, II, 465], Latin çiçəgi [TS, II, 1456], nəstərən [ARL, III, 543]

Tuber melanosporum: domalan [TS, I, 622], dombalan [ARL, I, 820], qoç-quzu [ADL, I, 337]

Tulipa: dağlaləsi [ADİL, I, 512], qızılzanbaq [ADİL, III, 159], lale [TBAS, 195], tülpan [ARL, IV, 638]

Tussilago farfara: devetabanı [TBAS, 91], dəvədabanı [ADİL, I, 606], ögeyana [BAHNB, 23], öksürük otu [TBAS, 219], kabalak [TBAS, 148]

Typha domingensis: kındıra [DS, VI, 2049], qındırğa [ADL, I, 328]

Typha: ciyən [ARL, I, 479], hasır otu [TS, I, 952], həsilotu [AAB, I, 95], su kamışı, hasır otu [TBAS, 249], suqamışı [ADİL, IV,159]

Ulmus: karaağac [TBAS, 153], qarağac [ADİL, III, 49]

Urginea maritima: aksoğan, ada soğanı [TBAS, 27], ayısoğanı [ADİL, I, 181], ayı soğanı, ada soğanı [TBAS, 39], deniz soğanı, ada soğanı [TBAS, 89], dənizsoğanı [ADİL, I, 587]

Urtica: gicitkən [ADİL, II 244], ısırgan [TBAS, 139]

Urticaceae: gicitkənkimilər [ARL, II, 255], ısırgangiller [TS, I, 1021]

Vaccinium myrtillus: cırmərsin [ARL, I, 454], çoban üzümü [TBAS, 75], qaragilə [ADİL, III, 51], yaban mersini [TS, II, 2360], yabanı mərsin [ARL, IV, 772]

Valeriana officinalis: kedi otu [TBAS, 167], pişikotu [ADİL, III, 606]

Vanilla: vanil [ADİL, IV, 463], vanilya [TS, II, 2330]

Veratrum: asırqal [ADİL, I, 145], çöpleme [TS, I, 503]

Verbana officinalis: göyərçinotu [ARL, II, 288], güvercin otu [TBAS, 296], minaçiçəyi [ARL, III, 416], mine çiçəgi [TS, 2, 1567]

Verbascum: keçiqulağı [ADİL, II, 653], sığırkuyruğu [TBAS, 241], sığırquyruğu [ADİL, IV, 102]

Veronica: bulak otu [DS, II, 785], bulaqotu [ADİL, I, 357]

Viburnum opulus: başınağacı [ADİL, I, 241], gilaburnu [TBAS, 118]

Vicia faba: at lərgəsi [BAHNB, 9], fink baklası [TBAS, 108]

Vicia: bakla [TS, I, 205], burçak [TBAS,54], çölnoxudu [ADİL, I, 497], lərgə [ADİL, III, 258], paxla [ADİL, III, 566]

Vigna unguiculata: Fink baklası [TBAS, 108], inəknoxudu [ADİL, IV, 550]

Vinca: Cezayir menekşesi [TS, I, 402], qıfotu [ARL, III, 137]

Vinca minor: kiçik qıfotu [QKDDB, 64], küçük Cezayir menekşesi [TTZB, 34]

Vincetoxicum: yapışqanotu [ADİL, IV, 530]

Viola: bənövşə [ADİL, I, 278], menekşe [TBAS, 204]

Viola tricolor: ala-bəzək bənövşə [ARL, I, 84], alaca menekşe [TS, I, 64]

Viscum album: bağamburc [AAB, II, 162], ökse otu [TS, II, 1722], öksəotu [ARL, III, 630]

Vitex agnus-castus: ərküdə [ARL, II, 115], hayıt [BB, 495]

Vitis: quşürəyi [ARL, III, 228]

Vitis vinifera: üzüm [ARL, IV, 723], üzüm [TS, II, 2324]

Wisteria sinensis: filbahar [ARL I, 188], qlisiniya [ARL, III, 173], mor salkım [TS, II, 1577]

Xanthium: bıtraq [ADİL I, 294], pıtrak [TBAS, 226], pıtraq [ADİL III, 601]

Xanthium strumarium: adi pıtraq [ARL, IV, 731], büyük pıtrak [TBAS, 226]

Xeranthemum: ölmez otu [TS, II, 1726], süpürgəgülü [ARL, IV, 270], süpürgəotu [ARL, IV, 270]

Yucca gloriosa: avize ağacı [TS, I, 165], yukka [ADİL, IV, 621]

Zea mays: kargıdalı, mısır [DS, VIII, 2657, 2659], qarğıdalı [ADİL, III, 58], mekke [DS, IX, 3152], məkə [ADİL, III, 329],

Zelkova: azad [ADİL, I, 186], azat [DS, I, 435]

Zingiber officinale: zencefil [TS, II, 2505], zəncəfil [ADİL IV, 659]

Ziziphora clinopodioides: dağnanəsi [ADİL, I, 515]

Ziziphys jujuba: hünnap [TBAS, 137], innab [ADİL, II, 554]

Zosima absinthifolia: atıl-batıl [ADİL, I, 160], peynir otu [TBAS, 225]

Zostera: balıqotu [ARL, I, 223]

Zygophyllum: həlməl [AB], helmel [TBAS, 132]

SONUÇ

Bitki adları bir toplumun doğayla olan ilişkisini aktarır. Türk kültürü, Türk düşüncesi ve Türk Tarım Bilimi söz varlığını ortaya koyması açısından büyük önem taşımaktadır. Mukayeseli çalışmaların genişletilerek yapılmasının hem Türk kültürünün birliğini hem de söz varlığını ortaya koyma açısından önemi büyüktür.

Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesi lehçelerindeki bitki adlarının incelenmesi aynı dil grubuna mensup olmaları açısından benzerliklerin yanı sıra farklılıkları da ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ile yapı ve anlam bakımından bitki adlarının karşılaştırılması amacıyla Azerbaycan Türkçesine ait familya bitki adlarıyla beraber 1008 tane bitki adı ele alınmıştır. İki dilde yer alan bitkilerin çoğu “*Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti*”, “*Azərbaycanca-Rusca Lüğət*”, ve “*Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğəti*”, Turhan Baytop’un “*Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*” ve “*Türkiye’nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri*”, Türk Dil Kurumunun ağ sayfasında bulunan “*Güncel Türkçe Sözlük*” ve “*Derleme Sözlüğü*”nden derlenmiştir.

Oluşturulan tabloya göre bitki adlarının:

- 128’i Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde yazılışı ve anlamı aynı olan bitki adı olarak ele alınmıştır. Azerbaycan Türkçesinde kalın ve ince ayrımı yapıldığı için ama Türkiye Türkçesinde her iki ses için aynı işaretin kullanıldığından (*qanotu – kan otu*) örnekler gibi bu bölümde yer almıştır.
- 417’si fonetik değişikliklere uğramış ama anlamı aynı olan bitki adı olarak ele alınmıştır. Ünlülerin arasında en çok kalın ünlülerin incelendiği (a:ə değişimi, Az. T. *səndəl* - Tr. T. *sandal*; ı:i değişimi, Az. T. *xırnık* - Tr. T. *hurnık*), ince ünlülerin kalınlaştığı (e:a değişimi, Az. T. *sirkən* - Tr. T. *sirken*), dar ünlülerin genişlediği (i:ə değişimi, Az. T. *güləbrişim* - Tr. T. *gülübrişim*), düz ünlülerin yuvarlaklaşması (a:o değişimi, Az. T. *çəvdar* - Tr. T. *çaydar*) ve e: ə değişimi (Az. T. *bibər* – Tr.T. *biber*) görülmüştür. Ünsüzlerin arasında ise en çok örnekleri bulunduran ötümlüleşme (p : b değişimi, Az. T. *badımcan* : Tr. T. *patlıcan*; t : d değişimi, Az. T. *armud* - Tr. T. *armut*), sızıcılaşma (h : x değişimi, Az. T. *xanıməli* - Tr. T. *hanımeli*;

k : x değişimi Az. T. *günəbaxan* - Tr. T. *günebakan*), ünsüz düşmesi ve türemesi ses olayları tespit edilmiştir.

- 396'sı yazılışı farklı ama anlamı aynı olan bitki adı olarak incelenmiştir.
- 67'si Azerbaycan Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde yazılışı aynı ama anlamı farklı olan bitki adı ödünçleme, Latince'den farklı aktarılması ve adlandırılması neticesinde ortaya çıkmıştır.

Azerbaycan Türkçesinde yapı bakımından; 272 basit yapılı bitki adı, 51 türemiş yapılı bitki adı ve 684 birleşik yapılı bitki adı bulunmaktadır. Türemiş yapılı bitki adlarının arasında Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde kullanılan ortak ekler tespit edilmiştir. Bunlardan öne çıkan; +Ak, +AlAk, +An, +CA, +Cık, +Gan, +lAk, +lIK, +mlk gibi eklerdir.

Azerbaycan Türkçesinde birleşik yapılı bitki adları başlıca:

- 1 belirtili isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adı ve 400 belirtisiz isim tamlaması biçiminde kurulan bitki adı,
- 201 sıfat tamlaması biçiminde kurulan bitki adı,
- 27 -an sıfat-fiil ekiyle kurulan ve 2 -ar sıfat-fiil ekiyle kurulan bitki adı,
- 8 tekrarlama biçiminde kurulan bitki adı,
- 3 cümle biçiminde kurulan bitki adı olarak sınıflandırılmıştır.

Buna ilaveten yapısıyla oldukça zengin olan 47 birleşik yapılı bitki familyası kullanılmıştır. Türkiye Türkçesinde 47 tane +giller ekiyle, Azerbaycan Türkçesinde ise 17 tane +lAr ve 31 tane +kimilər ekleriyle kurulan bitki adı rast gelmektedir.

KAYNAKLAR

- ABASOVA Nübar, “Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lügət’ində Heyvan Komponentli Fitonimlər”, *Bakı Universitetinin Xəbərləri*, S. 3, 2018, ss. 9-15.
- ABASOVA Nübar, “Azerbaycan dilinin hayvan adlarıyla oluşan birleşik bitki adları” (“Zoonimicheskiye komponenty v mnogostavnykh fitonimakh azerbaydzhanskogo yazyka”), *Zakarpats'ki filolohichni studiyi*, 2018, ss. 45-50.
- ABASOVA Nübar, “Heyvan Komponentli Fitonimlərin Tematik Məna Qrupları”, S. 13, *Filologiya məsələləri*, Bakı: Elm və təhsil, 2018, ss.199-204.
- ABASOVA Nübar, “Metafora Linqvokulturoloji Vasitə Kimi”, *Bəkir Çobanzadə – 125 “Azərbaycan dili: dünən və bu gün” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransın materialları*, Bakı: “Zərdabi-Nəşr” MMC Nəşriyyat Poliqrafiya müəssisəsi, 2018, ss. 153-156.
- ABİD Sebine, “Azerbaycan Ağzlarında Kullanılan Yabani Bitki Adlarının Anlamsal ve Morfolojik İncelenmesi”, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 14, 2018, ss. 235-248.
- AGAYEVA Zülfiye, “Et-Tuhfetü’z-Zekiyye Fi’l-Lugâti’t-Türkiyye ve Azerbaycan Türkçesinde Ortak Kullanılan Bitki Adları Üzerine”, *New Era International Journal Of Interdisciplinary Social Researches*, S.5, 2020, ss. 13-18.
- AKSAN Doğan, *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, C. I, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2003.
- ALESHİNA E. K., “Naimenovaniya rasteniy i natsional’naya yazыkovaya kartina mira: K Postanovke Problemy”, *Vestnik NGU. Seriya: Istoriya, filologiya*, C. 8, S. 2, 2009, s. 34-37.
- ALKAYA Yeliz, *Derleme Sözlüğündeki Bitki Adları*, (Yüksek Lisans Tezi), Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.
- ALKAYIŞ Fatih, *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları*, (Doktora Tezi), Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

- ARSLAN Meryem, “Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi’nin Meyve Adları Yönünden Karşılaştırılması”, 2015, ss.85-104.
- AXUNDOV Ağamusa, *Müasir Azərbaycan dili. 1 hissə. Fonetika, orfoepiya, orfoqrafiya*, Bakı: “Şərq-Qərb”, 2007.
- AYTAÇ Aslı, “Kitâb-ı Ma'cûn Adlı Tıp Metninde Geçen Botanik ve Tıp Terimleri”, *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi* C. 3, S. 4, 2019, ss. 303-322.
- Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğəti*, Ankara: Türk Dil Kurumu, C. 1, 1999.
- Azərbaycan Dilinin Dialektoloji Lüğəti*, Ankara: Türk Dil Kurumu, C. 2, 2003.
- Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti*, Bakı: Şərq-Qərb, C. 1-4, 2006.
- Azərbaycanca Rusca Lüğəti*, Bakı: Şərq-Qərb, C. 1-4, 2006.
- BABAYEVA Elvira, “Metaforik fitonimlər”, *Dil ve Ədəbiyyat*, S. 2, 2019, ss. 150-151.
- BAYRAK Özlem, *Tarihî Türk Lehçelerinde Bitki İsimleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.
- BAYTOP Turhan, *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2007.
- BAYTOP Turhan, *Türkiye’de Bitkiler ile Tedavi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1984.
- BAYTOP Turhan, *Türkiye’nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları, 1963.
- Biodiversity Azərbaycanın Biomüxtəlifliyi, <https://biodiversity.az/az>, (10.01.2022).
- BORAZAN Şeyma, “Derleme Sözlüğü İle Tarama Sözlüğü’ndeki Bitki Adlarının Karşılaştırılması”, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, C. 6, S. 3, 2019, ss. 1700-1768.
- CANAN YILDIZ Semra, Eski Anadolu Türkçesi ile Yazılmış Tıp Eserleri ve Bu Eserler Üzerine Yapılan Çalışmalar, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, C. 7, S. 17, 2019, ss. 416-436.

- CANKAN Zehra, “Dîvânu Lugâtî’t-Türk’ten Nahçıvan Ağzına Bitki Adları”, *II International Scientific Conference Of Young Researchers*, 2019, ss. 391-396.
- ÇOLAK Mihrican, “Türkiye Türkçesinde Gıda Adlariyla Kurulan Bitkiadları”, *Türk Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, C. 7, S. 18, 2019, ss.80-106.
- Derleme Sözlüğü*, 2. b., Ankara: TDK Yayınları, C. I-XII, 1993.
- EBCIOĞLU Nejat, *Bitki Adları Sözlüğü*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2009.
- EFE Kürşat, “Tarihî Türk Lehçelerinde Alıntı Bitki İsimleri”, *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, C. 7, S. 17, 2018, ss. 81-106.
- ERGENEKON Mayagül, Nermin BÖLÜKBAŞI, Okan BÖLÜKBAŞI, “Nörolojik Tedavilerde Kullanılan Bazı Şifalı Bitkilerin Adları Üzerine Kökenbilimsel Bir İnceleme”, *International Anatolia Academic Online Journal Health Sciences*, C. 5, S. 1 , 2019, s. 1-17.
- ERGİN Muharrem, *Azeri Turkcesi*, 2.b., İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1981.
- ERGİN Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak, 2009.
- ƏSGƏROV Aydın, *Azərbaycanın Ali Bitkiləri*, Bakı: ELM, C. 1, 2005.
- ƏSGƏROV Aydın, *Azərbaycanın Ali Bitkiləri*, Bakı: ELM, C. 2, 2006.
- ƏSGƏROV Aydın, *Azərbaycanın Ali Bitkiləri*, Bakı: ELM, C. 3, 2008.
- FİLİZ Gizem, “*Kitab-ı Dede Korkut’ta Hayvan ve Bitki Adları*, (Yüksek Lisans Tezi), Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- GÖKÇÜR Engin, *Azerbaycan Bitki Adları Sözlüğü*, 1.b, Konya: Palet Yayınları, 2021.
- GÜLSEVİN Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, 4. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017.
- GÜMÜŞATAM Gürkan “Risâle-İ Mu’âlece’ye Göre XVI. Yüzyıl Türkçesinde Tıbbi Bitki Adları”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, C. 3, S. 39, 2015, ss. 23-40.

- HENGİRMEN Mehmet, *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Engin yayınevi, 2009.
- HÜMBƏTOV Hübət, Vüqar BƏŞİROV, Vüqar MOHUMAYEV, *Yağlı və Efir Yağlı Bitkilər*, Bakı: Elm və təhsil, 2016.
- HÜSEYNOVA Elnurə, “Azərbaycan və Türk Dillərinin Dialektlərində Flora Leksikası ilə Bağlı Frazoloji Vahidlərin İşlənmə Xüsusiyyətlər”, 2021, ss. 555-558.
- İBADLI Oruc, Aliyə ZƏRGƏRLİ, *Bitki Adları Haqqında Nə Bilirsiniz?*, Bakı: Elm, 2009.
- İBRAHİMOV Əliyar İbrahimov, “Naxçıvan Muxtar Respublikası Florasının “Qırmızı Kitabı”na Düşmüş Dərman Bitkiləri”, *Xəbərlər Təbiət və Texniki Elmlər Seriyası*, C. 7, S. 4, 2011, ss. 61-70.
- İMER Kâmile, Ahmet KOCAMAN, A. Sumru ÖZSOY, *Dilbilim Sözlüğü*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2011.
- KADİMOVA Aygül “Azerbaycan ve Rus Dillerinde Fitonimlerin Anlamsal Sınıflandırılması” (“Semanticheskaya klassifikatsiya fitonimov v Azerbaydzhanskom i Russkom yazzykakh”), *VGU Bülteni*, S. 1, 2017, ss. 126-129.
- KARACAOĞLAN Çiğdem, *Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde yer alan bitki adları*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2018.
- KAYGUSUZ Ravza, *Osmanlı Türkçesi döneminde yazılmış sözlüklerde bitki adları*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- KAYNAK Gönül, Ruziye DAŞKIN, Özer Yılmaz, *Bursa Bitkileri*, Bursa: Uludağ Üniversitesi Kent Tarih Araştırmaları Merkezi, 2005.
- KEMEL KYZY Ainura, *Manas Destanı'nda geçen bitki adları*, (Yüksek Lisans Tezi), Ardahan: Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- KIRKKILIÇ H. Ahmet, “Lehçetü'l-Lügat'te Tıbbi İsimler I (A-D)”, *Ağrı: Ekev Akademi Dergisi*, S. 79, 2019, ss. 157-194.

- KIRKKILIÇ H. Ahmet, “Lehçetü’l-Lügat’te Tıbbi İsimler II (E-Ö)”, Ağrı: *Ekev Akademi Dergisi*, S. 80, 2019, ss. 209-246.
- KIRKKILIÇ H. Ahmet, “Lehçetü’l-Lügat’te Tıbbi İsimler III (P-Z)”, Ağrı: *Ekev Akademi Dergisi*, S. 81, 2020, ss. 101-136.
- KORKMAZ Zeynep, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar III*, Ankara: Türk Dil Kurumu, 2007.
- KORKMAZ Zeynep, *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 3.b., Ankara, 1994.
- KORKMAZ Zeynep, *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 3.b., Ankara, 2009.
- KORKMAZ Zeynep, *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2013.
- KÜÇÜKER Paki, Yasemin YILDIZ, “Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb’daki Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme”, *Journal of World of Turks*, C. 11, S. 2, ss. 51-67.
- KÜÇÜKER Paki, Yasemin YILDIZ, “Tercüme-i Müfredât-ı İbn-i Baytar’daki (1b-150a) Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, S. 44, 2016, ss.13-32.
- KÜÇÜKER Paki, Yasemin YILDIZ, “Tercüme-i Müfredât-ı İbn-İ Baytar’daki (150b-295a) Bitki Adları Üzerine Bir İnceleme (II)”, *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (Türklad)*, C. 2, S. 1, ss. 109-137.
- KÜÇÜKER, Paki “Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ’da Türkçe Bitki Adları”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 3, S. 11, 2010, ss. 401-415.
- MİKAYILOVA Əzizə, *Onomastik Vahidlərin Üslubi İmkanları*, Bakı: “Memar Nəşriyyat–Poliqrafiya” MMC, 2008.
- NORMANSKAYA Yuliia, “Bitki örtüsü. Ağaçlar ve çalılar. Bitkiler sözlüğüne göre Türklerin ilk anavatanının coğrafi konumu” (“Rastitel'nyy mir. Derev'ya i kustarniki. Geograficheskaya lokalizatsiya prarodiny tyurok po dannym floristicheskoy leksiki”), *Kartina mira pratyurka*, 2006, ss. 1-74.

- ÖNLER Zafer, “XIV.-XV. Yüzyıl Tıp Metinlerinde Türkçe Bitki Adları”, *Kebikeç*, 2004, ss. 273-301.
- ÖZDEN Muharrem, “Türkçenin İlk Sözlüğünde Kullanılan Bitki Adlarının Günümüz Anadolu Ağızlarındaki İzdüşümleri”, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 23, S. 3, 2019, ss. 602-619.
- ÖZMEN Mehmet, “Bitki Adları Sözlüğü ve Bitki Adlarının Derlenmesiyle İlgili Sorunlar Üzerine”, *Türk Dili Üzerine Makaleler*, Ankara: Akçağ, 2010, ss.503-509.
- QASIMOV İkrım, Zümrüd QASIMOVA “Bəzi Bitki Adlarının Etnolinqvistik Xüsusiyyətləri”, *Uluslararası Sempozyum “Azerbaycanşınaslık: Geçmişi, Bugünü ve Geleceği” (Dil, Folklor, Edebiyat, Sanat, Tarih)*, 2015, ss. 286-293
- QASIMOV Mayıs, Gülər QƏDİROVA, *Ədviyyat və yabanı tərəvəz bitkilərinin ensiklopediyası*, Bakı: Elm, 2004.
- QURBANOV Afaq, *Azərbaycan Onomalogiyasının Əsasları*, C. I, Bakı: Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, 2019.
- REZAEI Mehdi, “Türkiye Türkçesi ile Azerbaycan Türkçesi Arasında Bulunan Fonetik Farklılıklar”, *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (Türklad)*, C.2, S. 2, 2018, ss 59-75.
- RZAYEV Elman, *Bəzi Xəstəliklərin Müalicəsində Bitkilərin Şəfaverici Rolu*, Bakı: Qanun Nəşriyyatı, 2013.
- SEVGİ Orhan, Ünal AKKEMİK, “‘Türkiye Bitkileri Listesi’ Adlı Eserin Bilgi Kaynağı ve Terim Yaklaşımı Üzerine Değerlendirmeler”, *Avrasya Terim Dergisi*, C. 2, S. 1, 2014, ss. 50-67.
- SOLMAZ Mehmet, İlhan UÇAR, “Türkiye Türkçesinde Organ Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 32, 2012, ss. 285-306.
- ŞAHİN Ayşegül, *Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesindeki bitki adlarının yapı ve anlam bakımından karşılaştırılması*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.

- ŞAHİN Hatice, “Câmi‘Ü’l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, C. 2, S. 2, 2007, ss. 570-602.
- ŞAHİN Hatice, “Terimlerin Genel Dile Yansımasına Dair Bazı Gözlemler”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 20, 2006, ss. 123-129.
- ŞAHİN Hatice, “Tıp Yazmalarının Kelime Kadrosu Üzerine”, *I. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildiri Kitabı*, C. 2, 2008, ss. 1-11.
- ŞAHİN Hatice, *Eski Anadolu Türkçesi*, 4. b., Ankara: Akçağ Yayınları, 2015.
- ŞAHİN İbrahim, “Filoloji ve Botanik Alanlarının Kavşağında Yerel Fitonimler (Bitkiadları) Meselesi”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 56, 2016, ss. 775-791.
- ŞAHİN İbrahim, *Adbilim*, 5. b., Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2021.
- ŞENÖDEYİCİ Sultan, *Azerbaycan Türkçesinde Bitki Adlandırmalarında Metaforlar: Dilbilimsel ve Göstergibilimsel Bir Analiz (Doktora Tezi)*, Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021.
- TUZLACI Erhan, *Türkiye Bitkileri Sözlüğü*, İstanbul: Alfa Yayınları, 2011.
- Türkçe Sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları, C. I-II, 1993.
- UÇAR İlhan, “Türkiye Türkçesinde Hayvan Adlarından Türetilmiş Bitki Adları”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, C. 2, S. 1, 2013, ss. 1-19.
- ÜSTÜNOVA Kerime, *Türkiye Türkçesi Ad İşletimi (Biçim Bilgisi)*, 1. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2008.
- YILDIZ Yasemin, “Bitkilerin Adlandırılmasında Benzetmenin Rolü”, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 4, S. 1, 2021, ss. 176-187.
- YILDIZ Yasemin, *Türkçe Bitki Adlarının Anlam Bilimi Açısından İncelenmesi*, (Doktora Tezi), Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.